

REVISTA BIBLIOTECILOR

Publicație a Consiliului Culturii și Educației Socialiste

ANUL XXIV

Nr. 12

DECEMBRIE 1971

S U M A R

Ladislau LÖRINCZ : Contribuția bibliotecilor la formarea culturii juridice : popularizarea publicațiilor din domeniul legislației	705	biblioteci publice din județul Galați	733
Gheorghe CREȚU și Corneliu DINCUȚA : Centrul de informare și documentare al Cabinetului municipal de partid București	708	Cronică	735
Ioana TĂUTU : Biblioteca Cabinetului de socialism științific al Universității București	710	Istoria cărții și a bibliotecilor	
V. St. MĂRIU : Cea de-a II-a Conferință Națională a Organizației Pionierilor și unele probleme ale lecturii și cărții pentru copii	712	Florian DUDAȘ : 150 de ani de la apariția celei mai vechi publicații periodice românești „Biblioteca Românească” (1821)	736
A. TOFAN : În curind — o nouă bibliografie a cărții pentru copii. Micro-interviu cu scriitorul Vinițiu Gafița	713	Ex libris	
Vasile PĂRVĂNESCU : Biblioteca municipală „I. G. Bibicescu” din Turnu-Severin. 50 de ani de existență	714	Arnold HUTTMANN, Anna KORODI, Gernot NUSSBÄCHER : Ex libris-uri din Transilvania (IV)	739
Agneta NEMÉNY : Lectura cărții în comuna Gîrbou	716	Biblioteci de peste hotare	
Alex. C. ANDRIAN : Clasificarea publicațiilor la clasele 5 și 6 ale cz, fără cunoștințe deosebite de specialitate	724	Ștefan GRUIA : A 37-a Sesiune a Consiliului general al F.I.A.B. Liverpool 1971	740
L. B. : Munca, factor de bază al progresului social, al educației	729	George SEBASTIAN : 1972 — Anul internațional al cărții. Pregătirea deschiderii A.I.C. în lume — în plină desfășurare	744
Val. ALEXANDRU : Biblioteca municipală „N. Iorga” din Ploiești la aniversarea semicentenarului	732	De peste hotare	746
George VLĂDESCU : Sărbătorirea unei aniversări de prestigiu : 100 de ani de la înființarea primei		Aniversări	
		Henri ZALIS : Flaubert și cartea. 150 de ani de la naștere	747
		Lucrări de specialitate	750
		Fișier	754
		Calendar (ianuarie, februarie, martie 1972)	759
		Omer A. Remzi. 1929—1971	762
		Consultații	
		Antoaneta CORVĂTESCU-TOFAN : Serviciile de bibliotecă adresate cititorilor-copii (VIII)	763

Contribuția bibliotecilor la formarea culturii juridice: popularizarea publicațiilor din domeniul legislației

Ladislau LÖRINCZ

Plenara Comitetului Central al P.C.R. consacrată activității ideologice și educative, precum și cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la această plenară ne-au demonstrat cu deosebită vigoare că în etapa actuală de dezvoltare a țării noastre se impune ca o necesitate obiectivă îmbunătățirea și ridicarea nivelului învățămîntului, științei, culturii și, legat de aceasta, a întregii activități politico-educative.

Despre corelația cultură — muncă de răspîndire a culturii, desfășurată la toate nivelele, inclusiv în bibliotecile comunale, în lumina noilor sarcini trasate de *Hotărîrea Plenarei C.C. al P.C.R.* din 5 noiembrie 1971, vor fi exprimate desigur multe opinii de către specialiști în materie.

Am dori să abordăm cu această ocazie un domeniu al problemei, despre care pînă acum nu prea s-a scris în literatura noastră și anume: corelația dintre cultura juridică și sarcinile bibliotecarului în răspîndirea acestei culturi.

Oricare ar fi definiția culturii¹⁾, rămîne indiscutabil că această noțiune se referă la totalitatea rezultatelor obținute de societatea umană în domeniul științelor, tehnicii, artelor, în organizarea vieții sociale și de stat, în educație și învățămînt etc.

Conținutul culturii fiind atît de vast, se face distincție chiar și în vorbirea curentă între diferitele ei ramuri: cultura literară, medicală, muzicală etc. Este indiscutabil că se poate și trebuie să vorbim și de *cultura juridică*.

Cultura juridică, deși are conținut specific, constituie o parte componentă a culturii noastre socialiste, fiind purtătoare a tuturor trăsăturilor caracteristice ale culturii în ansamblu. Între elementele ei am putea menționa: concepțiile juridice, drepturile cetățenești, legislația în vigoare

și practica aplicării ei, ordinea de drept, educația învățămîntului și propaganda juridică precum și un anumit nivel de cunoaștere, de înțelegere și respectare a legii. Se înțelege că nivelul culturii juridice a societății noastre este în funcție de nivelul elementelor care o compun.

Nivelul mai ridicat al culturii juridice ar asigura și o activitate mai organizată, mai eficientă a unităților și instituțiilor economice, culturale, sociale etc., ar contribui la întărirea legalității socialiste, la respectarea și satisfacerea mai deplină, mai promptă a intereselor legale ale cetățenilor. Ar fi greșit, desigur, să absolutizăm importanța culturii juridice, după cum tot greșit ar fi să o minimalizăm.

Avînd în vedere cadrul specific al abordării subiectului propus — contribuția bibliotecilor, respectiv a bibliotecarilor, la ridicarea nivelului culturii juridice — vom evidenția două laturi ale acestei culturi: cunoașterea legii și propaganda juridică.

Cunoașterea legii are o deosebită importanță în societatea noastră. Prin funcția sa socială dreptul îndeplinește un rol organizator și educativ contribuind la realizarea funcțiilor statului, a rolului său de organizator și conducător al întregului proces de dezvoltare a societății pe baza politicii elaborate de Partidul Comunist Român. Concordanța instituțiilor și normelor juridice cu condițiile și cerințele bazei economice a societății în etapa actuală constituie o preocupare permanentă a organelor competente de partid și de stat, ceea ce se manifestă în abrogarea și înlocuirea actelor normative depășite, devenite o frînă în calea dezvoltării, și înlocuirea lor cu acte normative noi care stimulează, ajută și apără noile relații sociale. Elaborarea și edictarea legilor și actelor normative reclamate de dezvoltarea vieții sociale constituie însă numai o latură a problemei. Nici legea cea mai necesară și mai perfectă nu-și poate atinge scopul urmărit dacă nu ajunge la

¹⁾ Vezi: *Mic dicționar de filozofie*, Editura politică, Buc., 1969, p. 78; Al. Tănase, *Introducere în filozofia culturii*, Editura științifică, Buc., 1968, p. 64 și urm.

cunoștința oamenilor, dacă nu pătrunde în conștiința lor, determinând, modelînd în sensul și direcția dorită comportamentul lor.

Cunoașterea legii este o cerință a interesului general, a interesului de stat. Ea contribuie la întărirea spiritului de răspundere al cetățenilor, la respectarea conștiință a normelor de conviețuire socială, la întărirea disciplinei și a ordinii sociale și de drept.

Este semnificativ și pe deplin justificat faptul că în cadrul Plenarei C.C. al P.C.R. și în expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la *Programul P.C.R. pentru îmbunătățirea activității ideologice, ridicarea nivelului general al cunoașterii și educația socialistă a maselor, pentru așezarea relațiilor din societatea noastră pe baza principiilor eticii și echității socialiste și comuniste*, s-au făcut referiri directe la însemnătatea și importanța cunoașterii legilor. Cum a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu „în cadrul muncii educative trebuie, de asemenea, să se acorde o atenție deosebită întăririi disciplinei și ordinii, respectării legalității socialiste, cunoașterii și aplicării riguroase a legilor statului nostru socialist. Trebuie să punem capăt cu hotărîre atitudinii care se mai întîlnește chiar și la unele cadre de conducere, de a nesocoti sau încălca legile statului, gîndind probabil că legile nu sînt făcute pentru ei.

Este necesar să asigurăm o bună cunoaștere a legilor, să organizăm un control permanent cu privire la realizarea lor”²⁾.

Cunoașterea legii este și în interesul personal al cetățenilor, intrucît ea constituie una din garanțiile juridice și politice cele mai importante ale drepturilor acestora și dă expresie faptului că în noua societate întreaga putere aparține poporului. Dreptul socialist reglementează drepturile și obligațiile participanților la relațiile socialiste devenite juridice, determinînd limitele, condițiile și modalitățile acestor drepturi și obligații în toate domeniile vieții, oferind un cadru precis legalității socialiste.

Necunoașterea legii nu absolvă pe nimeni de răspunderea ce-i revine în cazul încălcării prevederilor normelor de drept. Tocmai pentru a facilita cunoașterea legilor și a altor acte normative, *Buletinul oficial al R. S. România*, pe plan central, *Buletinul oficial al consiliilor populare*, pe plan local, aduc la cunoștința cetățenilor actele normative, respectiv hotărîrile

2) Ceaușescu, Nicolae. *Expunere cu privire la Programul P.C.R. pentru îmbunătățirea activității ideologice, ridicarea nivelului general al cunoașterii și educația socialistă a maselor, pentru așezarea relațiilor din societatea noastră pe baza principiilor eticii și echității socialiste și comuniste*, 3 noiembrie 1971, Buc., Editura politică, 1971, p. 55.

consiliilor populare locale. Prin publicarea legilor este creată doar posibilitatea cunoașterii lor, dar publicarea legii nu întotdeauna și nu în mod necesar înseamnă și cunoașterea ei. Pentru a ajunge la acest rezultat devine necesară adoptarea unui ansamblu de măsuri complexe social-economice, politice, cultural-educative și juridice, astfel ca legea nu numai să ajungă la cetățean, dar să fie și cunoscută de el. În țara noastră există numeroase forme și mijloace prin care legile statului ajung la cunoștința cetățenilor. Ziarele și revistele publică, de regulă chiar în formă de proiect, principalele legi supuse unor dezbateri largi înainte de aprobarea lor de către Marea Adunare Națională. Numeroase rubrici și spații juridice, expuneri, conferințe, simpoziioane organizate de către televiziune și radio, ziare și reviste la care se adaugă activitatea largă a Asociației juriștilor, a organelor de stat competente etc., în vederea popularizării și respectării legii, dau o imagine despre forma de organizare și amploarea acestei activități.

S-a vorbit însă prea puțin pînă acum, și cu totul nejustificat, de rolul bibliotecilor, respectiv al bibliotecarilor în acțiunea atât de importantă a popularizării legii, a formării culturii juridice. Care ar fi principalele sarcini și modalitățile concrete de rezolvare a lor în această direcție?

Pentru a contribui la ridicarea nivelului culturii juridice a altora, bibliotecarul trebuie să aibă în primul rînd el însuși o asemenea cultură la nivelul cerințelor actuale. Cu ocazia unei anchete sociologice, organizată pe tema „Cunoașterea legii”, a reieșit că unii activiști culturali, între care și bibliotecarii, nu au cunoștințele necesare în domeniile dreptului în vigoare. Au fost cazuri cînd ei au dat răspunsuri eronate sau au mărturisit că nu cunosc răspunsul la întrebări simple, ca: vîrsta la care o persoană are răspundere penală; cine propune candidaturile pentru alegerea deputaților în Marea Adunare Națională etc., nemaivorbind de răspunsurile date la întrebările mai pretențioase³⁾.

În afară de atingerea unui nivel general de cultură juridică, bibliotecarul este interesat să-și însușească legislația privind organizarea și funcționarea bibliotecilor. Cunoașterea problemelor juridice referitoare la gestiunea bibliotecilor, la reglementarea sancționării contravențiilor în această materie etc. ar contribui la o mai bună funcționare a bibliotecilor, la mani-

3) Concluziile anchetei privind cunoașterea legilor de către bibliotecari și directori de cămine culturale vor fi publicate într-un viitor număr al acestei reviste.

festarea unei atitudini mai ferme în apărarea legalității din partea bibliotecarilor, chiar și în cazul unor măsuri, pe plan local, care, în necunoștință de cauză, nu țin totdeauna cont de reglementările în vigoare.

Ridicarea nivelului culturii juridice a bibliotecarilor și a cititorilor este legată de înzestrarea cu un minim de literatură juridică a bibliotecilor. Desigur, aici trebuie să avem în vedere că noțiunea de cultură juridică nu are un conținut stabil, nici în volum, nici în orientare, de aceea biblioteca trebuie să aibă în vedere vîrsta, nivelul general cultural, profesia, studiile, interesele, preocupările etc. ale cititorilor.

Pentru același motiv este bine ca în fișierele bibliotecilor să se scoată în evidență legile și alte acte normative, eventual, să se organizeze un catalog pe subiecte pentru alcătuirea căruia ar putea servi ca model indexul alfabetic al *Colecției de legi și decrete* editată trimestrial de Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România.

În aceeași măsură ar fi utilă întocmirea unor bibliografii de recomandare pe tema cunoașterii legilor și a articolelor ce le comentează. Se recomandă, de asemenea ca în cadrul manifestărilor organizate de biblioteci să fie programate și consultații date de juriști despre legi și legalitatea socialistă.

Trebuie avut în vedere de asemenea și faptul că în perioada actuală actele normative depășite sînt înlocuite cu altele noi, ceea ce cere o completare activă, permanentă, în cunoștință de cauză fiindcă publicațiile depășite în domeniul juridic, nu numai că nu ajută, dar reprezintă surse de dezinformare. În această privință, bibliotecarii se pot ghida după indicele alfabetic al *Colecției de legi și decrete* în care există un capitol ce cuprinde abrogările din ultimul trimestru. Totodată este bine să ceară și sfatul unor juriști, cunoscători în materie.

În principiu ar fi necesar ca fiecare bibliotecă să fie înzestrată cu o colecție de publicații juridice mai mult sau mai puțin bogată, pe măsura cerințelor și posibilităților locale. Dacă mărimea acestei colecții poate fi variabilă, există însă un minim de publicații care ar cuprinde: *Buletinul oficial al R. S. România* sau *Colecția de legi și decrete*, *Buletinul oficial al consiliului popular local (și județean)* precum și unele broșuri sau cărți de popularizare ale principalelor acte normative.

Între actele normative care ar trebui să existe la fiecare bibliotecă amintim: *Constituția Republicii Socialiste România* din 21 august 1965, cu modificările ulterioare, republicată în 1969; *Legea privind organizarea administrativă a teritoriului*

R.S.R. (legea nr. 2/18 feb. 1968); Legea pentru organizarea și funcționarea consiliilor populare (legea nr. 57 din 26 dec. 1968); Legea cu privire la alegerea deputaților în M.A.N. și în consiliile populare (legea nr. 28, din 29 dec. 1966, republicată la 15 nov. 1968); Legea cu privire la primirea, examinarea și rezolvarea cererilor, reclamațiilor, sesizărilor și propunerilor cetățenilor (legea nr. 21 din 1 iulie 1966); Codul penal; Codul de procedură penală; Decretul nr. 328 din 1966 privind circulația pe drumurile publice (republicat în 1971); Codul muncii din 1950; Legea nr. 1 din 1970 privind organizarea și disciplina muncii în unitățile socialiste de stat; Legea nr. 12 din 1971 privind încadrarea și promovarea în muncă; Legea nr. 2 din 1970 privind perfecționarea pregătirii profesionale a lucrătorilor din unitățile socialiste de stat; Legea nr. 27 din 28 dec. 1966, privind pensiile de asigurări sociale de stat și pensia suplimentară; Decretul nr. 285 din 1960 privind acordarea alocației de stat pentru copii (republicat la 21 august 1971); Legea nr. 59 privind Consiliile de judecată; Statutul cooperativei agricole de producție din martie 1966; Legea nr. 4 din 10 iulie 1970 privind organizarea muncii și a producției în agricultură; Statutul uniunilor naționale și al uniunilor județene ale cooperativei agricole; Regulamentul de ordine interioară al C.A.P. adoptat la 9 aprilie 1966 și Regulamentul de ordine interioară al C.A.P. local elaborat pe baza lui.

Procurarea principalelor publicații juridice, cunoașterea, la nivelul culturii generale, a conținutului unor legi fundamentale de către bibliotecari, este o îndatorire profesională și cetățenească. Firește, nu se urmărește ca fiecare bibliotecar să se transforme în juristul care acordă asistență juridică cetățenilor, dar atât i se poate cere ca, în caz de nevoie, cititorul să afle izvoarele reglementărilor mai importante care îl interesează în mod deosebit.

Este evident că informarea promptă și operativă, cunoașterea legii, deși condiții obligatorii, constituie numai o primă treaptă ce duce spre formarea culturii juridice, spre transformarea normelor de drept într-o necesitate internă, într-o deprindere obișnuită, într-un act conștient al vieții. Propaganda juridică nu este deci o simplă răspundere a culturii și a științei, ci o activitate politico-ideologică de cea mai mare importanță ce urmărește întărirea disciplinei sociale, întărirea statului, dezvoltarea democrației, întărirea legalității, înfăptuirea neabătută a drepturilor și libertăților garantate de Constituție.

Centrul de informare și documentare al Cabinetului municipal de partid București

Gheorghe CREȚU

șeful Centrului de informa-
re și documentare al Cabi-
netului municipal de partid

Corneliu DINCUȚA

bibliotecar, Cabinetul mu-
nicipal de partid

Inițierea cu aproape un an și jumă-
tate în urmă, în cadrul Cabinetului mu-
nicipal de partid București, a unui cen-
tru de informare și documentare a re-
prezentat un real sprijin în munca de
pregătire politico-ideologică a lectorilor
și propagandiștilor.

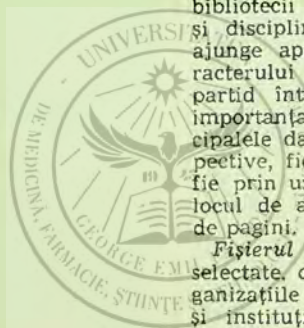
Biblioteca cabinetului dispune de un
fond de 15 000 de cărți și 120 de titluri
de publicații periodice, în principal din
domeniul științelor sociale și politice.

Instrumentele de informare și de docu-
mentare puse la dispoziția celor intere-
sați au fost concepute de noi în funcție
de formele de învățământ politico-ideo-
logic, atât din cadrul cabinetului muni-
cipal și al cabinetelor de sector, cât și
din cadrul întreprinderilor și al insti-
tuțiilor Capitalei, pentru a facilita gă-
sirea, într-un timp mai scurt, a ma-
terialului solicitat.

Fișierul de bibliografii deschise cu-
prinde descrierea analitică a 11 000 de
titluri de documente de partid, articole
din periodice, consultații, planuri tema-
tice, lecții — materiale aflate în fondul
bibliotecii cabinetului. Grupate pe teme
și discipline de studiu, al căror număr
ajunge aproximativ la 200 (datorită ca-
racterului complex al învățământului de
partid într-un teritoriu de mărimea și
importanța Capitalei), fișele conțin prin-
cipalele date necesare găsirii lucrării res-
pective, fie printr-o descriere individuală,
fie prin una analitică, în care se găsește
locul de apariție, editura, anul, numărul
de pagini.

Fișierul tematic reflectă, prin temele
selecțate, cerințele exprimate de către or-
ganizațiile de partid din întreprinderile
și instituțiile bucureștene privind învă-
țământul de partid și propaganda prin
conferințe care se desfășoară în unitățile
respective. Enumerăm câteva teme selec-
tate: Congresul al X-lea al P.C.R.; Ro-
lul conducător al P.C.R. în toate dome-
niile de activitate; Creșterea rolului or-
ganizațiilor de partid și perfecționarea
activității lor; Comuniștii — promotorii
celor mai înalte idealuri ale societății
noastre; Dezvoltarea societății socialiste
multilateral dezvoltate; Relații sociale-
structură de clasă; Dezvoltarea conștiin-
ței socialiste în R.S.R.; Națiunea socia-
listă. Națiune și suveranitate; General și
particular în revoluția socialistă ș.a.

Bibliografii pe teme de interes general,
realizate ca urmare a cerințelor expri-
mate de lectori, propagandiști, de activul
de partid, au fost multiplicat și trimise
la numeroase organizații de partid din
Capitală. Enumerăm câteva din teme:
Creșterea rolului conducător al Partidului
Comunist Român în etapa actuală; Ști-
ința conducerii societății; Societatea so-
cialistă multilateral dezvoltată; Momente

de seamă din trecutul mișcării muncitorești și democratice din România; Crearea Partidului Comunist Român.

Bibliografiile elaborate la cererea unor organizații de partid reprezintă o formă eficientă de ajutor, pe care centrul nostru de informare l-a acordat cu promptitudine. Consemnăm câteva teme: structura socială a României în etapa actuală, relația individ-societate în etapa construirii socialiste multilaterale dezvoltate, comunistul-om înaintat al societății noastre socialiste, sistemul mondial socialist și relațiile dintre statele socialiste, relația național-internațional în dezvoltarea societății, patriotism și internaționalism socialist.

Recentele măsuri de îmbunătățire a activității politico-ideologice, care s-au reflectat și în restructurarea calitativă a învățămîntului de partid, ne-au arătat în ce direcții trebuie să ne concentrăm mai mult eforturile pentru a face din centrul nostru un instrument eficace de informare și documentare.

Revizuirea fișierelor bibliografic și tematic, ținînd seama de actuala structură a învățămîntului de partid, a fost prima operație pe care am întreprins-o. Tematica bibliografiilor de interes general sau a celor elaborate la cerere a suferit de asemenea schimbări. Cu ajutorul colectivului obștesc de documentare, format din specialiști din diferite ramuri ale științelor sociale, vrem să oferim un ajutor mai substanțial decît pînă acum lectorilor, propagandiștilor, cursanților învățămîntului de partid. Avem în intenție elaborarea unor materiale documentare privind politica internă și externă a partidului și statului nostru, planuri de lecturi, prezentări, rezumate ale lucrărilor care intră în sfera tematică a învățămîntului ideologic.

Pentru a facilita lectorilor, propagandiștilor, cursanților cunoașterea mai îndepăroape a problemelor care stau în atenția Comitetului municipal de partid București, a celor care privesc, în general, Capitala, vrem să alcătuim un fond documentar special care să cuprindă materialele unor plenary ale Comitetului municipal de partid, hotărîri, planuri de măsuri, planuri tematice, sinteze, lecții, tabele statistice și grafice privind dezvoltarea economică, socială și culturală a municipiului București. Un prim pas a fost făcut prin deschiderea unui cabinet de științe sociale și de răspîndire a cunoștințelor științifice care este dotat cu materiale ilustrative, planșe, grafice etc. Aici se dau consultații, poate fi studiată documentația existentă, se fac proiecții de filme și diapozitive pe probleme studiate în cadrul învățămîntului de partid.

Centrului de informare și documentare îi revine și sarcina de a sprijini activitatea cabinetelor de științe sociale din întreprinderile și instituțiile bucureștene prin asigurarea documentației de care acestea au nevoie.

În asigurarea unei documentații cît mai largi, a unei informări cuprinzătoare, Biblioteca municipală „M. Sadoveanu” din Capitală are un rol important. Prin fondurile de care dispune și prin instrumentele de informare pe care și le-a creat, reprezintă un ajutor real și eficace pe care cabinetele de științe sociale din întreprinderi și instituții trebuie să-l solicite din plin.

Considerăm că a venit timpul pentru înlăturarea paralelismelor în activitatea de informare și documentare în domeniul științelor sociale, pentru o cooperare între cabinetele de documentare și marile biblioteci din Capitală. Dacă Biblioteca Centrală de Stat, de exemplu, care bibliografiază întreaga producție editorială în vederea inserării informațiilor în *Bibliografia R.S.R.* ar edita cu promptitudine fișe analitice ale documentelor de partid, apărute în culegeri, și ale articolelor importante din publicațiile periodice centrale privind domeniul științelor sociale, s-ar economisi munca a sute de oameni, care fac acum această operație în diferite centre și puncte de informare și documentare. Tot astfel, centrele de documentare în domeniul științelor sociale (Academia de științe sociale și politice, Academia „Stefan Gheorghiu” și alte centre) ar putea edita bibliografii adnotate, referate despre lucrările recomandate pentru învățămîntul politic printr-un sistem unitar bazat pe cooperare. Astfel s-ar putea valorifica în mod eficient tezaurul de informații necesare activității politico-educative.

BIBLIOTECA CABINETULUI DE SOCIALISM ȘTIINȚIFIC AL UNIVERSITĂȚII BUCUREȘTI

Ioana TĂUTU

În ansamblul unităților din sistemul Bibliotecii centrale universitare-București, Biblioteca Cabinetului de socialism științific al Universității ocupă o poziție aparte. Ca și celelalte biblioteci de facultate, de secție sau de catedră, ea se individualizează, în primul rând, prin specializarea colecțiilor. Dar în timp ce publicul cititor al celorlalte biblioteci este în mod predominant alcătuit de studenții și cadrele didactice ale facultăților respective, în cazul Bibliotecii Cabinetului de socialism științific, determinat de însuși profilul colecțiilor sale, publicul este mult mai larg. Practic, pe lângă nucleul de cititori permanenți constituit din cadrele didactice de la catedra de socialism științific și de la alte discipline sociale, aproape toți studenții Universității frecventează această bibliotecă, mai puțin cei de la facultățile de istorie, filozofie și drept, care beneficiază de biblioteci substanțial dotate în această privință.

Astfel, numai în prima lună a noului an universitar, frecvența cititorilor s-a ridicat la peste 2200, mai mult de 83 la sută din aceștia fiind din rândul studenților. Iar dacă luăm în considerare și frecvența înregistrată în primele trei trimestre ale anului 1971 — 15733 de cititori — vom avea o imagine destul de concludentă asupra gradului de solicitare a bibliotecii.

Cum răspunde, din punct de vedere al modului de organizare, al colecțiilor de care dispune și al serviciilor de informare pe care le oferă, Biblioteca Cabinetului de socialism științific acestui aflux de cititori?

Funcționând în localul principal al Universității bucurăstene biblioteca oferă, ca amplasament, condiții optime de accesibilitate pentru studenții celor mai multe facultăți. Într-o mare măsură, accesibilitatea este sporită și de orarul foarte larg — 86 de ore, săptămânal, biblioteca fiind

zilnic deschisă între orele 7 și 21, iar sîmbăta și duminica între orele 7 și 15.

Din păcate, localul, repartizat bibliotecii în 1957, o dată cu înființarea Cabinetului de socialism științific, a rămas neîncăpător și nefuncțional în raport cu cerințele actuale.

Biblioteca nu practică împrumutul la domiciliu, condițiile de spațiu nepermițînd depozitarea unui număr suficient de mare de exemplare încît să poată fi acoperite, pe bază de împrumut, toate solicitările. În schimb, pentru lectura pe loc sînt asigurate condiții din cele mai bune, biblioteca dispunînd de o sală de lectură spațioasă, cu 120 de locuri.

În încăperea principalului depozit de publicații, cu rafturi închise, se desfășoară operațiunile de servire a cititorilor, precum și cele de evidență și prelucrare. Tot aici se află un colț de studiu pentru cadrele didactice și este organizat sectorul de informare.

Colecțiile bibliotecii se cifrează la cca. 21500 de volume, inclusiv periodicele, care, cu excepția revistelor de specialitate, după doi ani, sînt predate, din lipsă de spațiu, depozitului central. (Orientativ, menționăm că pentru anul 1972, biblioteca a făcut abonamente la 59 de publicații periodice, în 89 de exemplare). Cum este și firesc, în colecțiile bibliotecii, ponderea predominantă — peste 90 la sută — o deține literatura din domeniul științelor social-politice. Calitatea dotării este asigurată printr-o permanentă consultare a catedrei. Cit privește numărul exemplarelor per titlu, acesta este variabil, putînd merge de la 3—5 exemplare, în cazul lucrărilor din domeniile de tangență, și pînă la 100—120 de exemplare, cînd e vorba de prelegerile de socialism științific sau de anumite broșuri de actualitate. Confirmare a calității colecțiilor, indicele de circulație este ridicat. Astfel, în perioada celor trei trimestre la care ne-am referit, numărul volumelor consultate s-a cifrat la peste 59 de mii (38 de mii — volume cărți, în rest, periodice), la acestea adăugîndu-se cele 7 mii de volume solicitate în luna octombrie.

Datorită unei excelente organizări, biblioteca reușește, în condiții de spațiu neprielnice și cu un colectiv restrîns de salariați (3), să asigure un serviciu rapid, și competent, cuvenindu-se să menționăm, în această privință, în primul rând, aportul *Elenei Țugulea*, conducătoare de peste 12 ani a acestei unități.

Pe baza cunoașterii din timp a planului de învățămînt și a bibliografiei obligatorii, săptămînal, din rafturile bibliotecii sînt selecționate și pregătite pe o masă de serviciu toate lucrările recoman-

date studenților în intervalul respectiv. Acest sistem de lucru, ca și simplificarea maximă a formalităților de împrumut, permit împrumutarea unui ritm de servire a cititorilor deosebit de rapid. În plus, pentru a putea răspunde concomitent unui cit mai mare număr de solicitări, biblioteca și-a asumat sarcina de a stabili concordanțele dintre paginile diferitelor ediții ale aceluiași lucrări recomandate în bibliografia cursanților, ceea ce contribuie la sporirea substanțială a numărului de exemplare puse la dispoziția cititorilor.

În scopul unei orientări competente a cititorilor, au fost întocmite fișiere analitice (organizate în ordinea alfabetică a titlurilor) pentru lucrările cuprinse în operele clasice ale marxism-leninismului, astfel încât cei interesați să poată cu ușurință găsi lucrările de care au nevoie. Un fișier asemănător este în curs de realizare pentru ediția completă a rapoartelor, cuvântărilor și articolelor secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Cu aceasta am pășit la problema aparatului de informare. Se cuvine să menționăm aici, pe lângă catalogul alfabetic și cel sistematic, judicios întocmit și riguros ținute la zi (Biblioteca beneficiază de avantajele catalogării centralizate desfășurate de Biblioteca centrală universitară), și fișierele analitice, organizate alfabetic și sistematic, realizate pe baza despuierii principalelor reviste de specialitate din problematica cabinetului.

— **Lupta de clasă, Probleme de filozofie, Anale de istorie, Probleme ale păcii și socialismului**, a căror valoare practică nu trebuie argumentată.

Prezenți în actualitate, receptivi la tot ce e nou, urmărind cu un profund interes problemele referitoare la politica internă și externă a partidului, lucrătorii bibliotecii realizează o permanentă informare a cititorilor asupra materialelor apărute în presă, asupra celor mai recente documente de partid și de stat.

Pentru informarea cititorilor cu privire la noile achiziții (Ritmul de aprovizionare este săptămânal!), biblioteca ține la zi un fișier al noutăților și practică expunerea temporară a lucrărilor respective.

Diferitele buletine de informare bibliografică, caietele de documentare și alte materiale de informare, editate de Biblioteca Centrală de Stat, Biblioteca centrală universitară și, mai nou, de Academia de științe social-politice „Ștefan Gheorghiu”, ca și colecțiile periodice sînt puse, în acces liber, la dispoziția cititorilor, studenți și cadre didactice.

Și fiindcă ne-am referit la expunerea în acces liber a acestui compartiment al fondurilor, ne exprimăm convingerea că

această bibliotecă și-ar putea înscrie și mai pregnant prezența pe linia propagării și difuzării cărții politico-ideologice, în slujba educației comuniste a tinerei generații, dacă accesul liber la raft ar fi extins asupra unui număr mai mare de publicații. Dar pentru aceasta ar fi necesar în primul rînd adoptarea unor măsuri de ordin administrativ, privind modernizarea mobilierului și organizarea mai rațională a spațiului.

Tot despre modernizare, dar într-un sens mai larg, ne-a vorbit și prof. dr. Vasile Nichita, șeful Catedrei de socialism științific, decan al Facultății de filozofie. Este vorba despre modernizarea întregului proces de predare a disciplinelor sociale în facultăți.

Domnia-sa apreciază că, prin colecțiile de care dispune și prin serviciile ce le oferă, această bibliotecă contribuie în mod substanțial atît la documentarea cadrelor didactice, cît și la însușirea de către tineretul studios a învățaturii marxist-leniniste.

În perspectiva viitorului apropiat, o dată cu dezvoltarea Cabinetului de socialism științific, va crește și rolul acestei bibliotecii, ca importantă bază documentară. Se preconizează dotarea Cabinetului cu aparate de înregistrare fonică pentru lecții și dezbateri, cu aparate de multigrafieri, care să faciliteze difuzarea în rîndurile studenților a diferitelor materiale — prelegeri, articole, bibliografii, extrase etc., cu aparate de proiecție, în care scop se va crea o colecție de filme și seturi de diapozitive cu caracter didactic, pe teme ca: „Răspîndirea marxism-leninismului în România”, „Crearea Partidului Comunist Român”, „Grevele din februarie 1933”, „Insurecția armată”, „Construirea societății socialiste multilateral dezvoltate” etc.

În predarea științelor sociale, accentul se va pune din ce în ce mai mult pe dezbateri, pe trecerea de la modul de expunere abstract, excesiv teoretic, menținut la nivelul generalităților, la expunerile vii, cu referiri la realitățile concrete ale lumii contemporane, ale țării noastre, la contribuțiile aduse în mod creator — pe plan teoretic și practic — de partidul nostru, de alte partide, la îmbogățirea învățaturii marxist-leniniste.

În acest sens, considerăm că este chemată și Biblioteca Cabinetului de socialism științific să-și conceapă activitatea. Paralel cu sprijinirea directă a procesului didactic, prin asigurarea bazei documentare necesare, ea va trebui să-și dezvolte și mai mult funcțiile informative, cu un și mai mare accent pe problematica de actualitate, devenind astfel un centru viu și activ de propagandă a ideologiei marxist-leniniste.

Cea de-a doua Conferință Națională a Organizației Pionierilor și unele probleme ale lecturii și cărții pentru copii

V. St. MARIU

șeful Sectorului de activități cultural-artistice al Consiliului Național al Organizației Pionierilor

Sfârșitul lunii octombrie a acestui an a fost marcat de un eveniment deosebit de însemnat în viața tinerelor vârstare ale patriei și a educatorilor lor — cea de-a doua Conferință Națională a Organizației Pionierilor.

Pentru prima oară în istoria mișcării pionierești din patria noastră, la indicația conducerii superioare de partid, a tovarășului Nicolae Ceaușescu personal, pionierii au participat direct — în secțiile pionierilor — la dezbaterile și luarea hotărârilor privind propria lor organizație. Pionierii au asistat, alături de comandanții lor, la deschiderea Conferinței Naționale, ascultând cu emoție și atenție cuvântul cald și înțelept al secretarului general al partidului. O asemenea măsură — expresie a politicii partidului nostru de largire a democrației socialiste — și-a dovedit pe deplin justetea, pionierii țării ridicând și dezbătând probleme legate de activitatea și organizația lor cu realism, inteligență și deosebită pricepere.

Problemele abordate și dezbătute în conferință s-au referit la cele mai variate aspecte ale complexei munci educative pionierești. Dintre acestea, multe referiri s-au făcut la activitatea cultural-educativă de masă a pionierilor, la rolul cărții, al lecturii, al creației literare și al presei pentru copii. Atât pionierii cât și adulții au relevat destule neajunsuri în acest domeniu. Referindu-se la eforturile insuficiente depuse de creatori pentru a scrie pentru copii opere de o înaltă măiestrie artistică și cu un ridicat conținut educativ, o pionieră delegată la Conferința Națională se întreba semnificativ: „...oare scriitorii nu ne iubesc îndeajuns?”. Că o asemenea întrebare

și-a atins ținta, că în rafturile bibliotecilor și ale librăriilor există încă mult prea multe goluri pe polițele cu cărți pentru copii au dovedit-o și referirile la această problemă din cuvântul unor delegați și invitați adulți la conferință. Scriitorul Constantin Chiriță sublinia că nici bibliotecile, nici librăriile nu abundă în literatură bună pentru copii: „Fără o asemenea literatură de o înaltă calitate — spunea el — fără aceste cărți frumoase, cărți ale unei patrii de vis, fără eroi în care să vrea să se integreze cu toată ființa, cu toată respirația lui, copilul, copiii noștri... se vor simți pe undeva betegi, iar uniori — poate chiar de multe ori — din neastâmpăr, din sete de noutate, vor răscoli rafturi inconsistente, vor citi cărți inconsistente care îi pot înstrăina prin jungle și deșșuri stupide, printre imbecili și forțe obscure, printre hățșuri, spaima și violențe, lovindu-se și lovindu-ne... în ceea ce avem mai frumos și mai drag: această țară, acest popor”.

Probleme asemănătoare au ridicat și alți vorbitori, printre care directorul Editurii „Ion Creangă”, scriitorul Tiberiu Utan, care a reamintit participanților unele realizări ale acestei edituri (seriile noi: „Biblioteca pentru toți copiii”, „Cărăbușul de aramă”, „Biblioteca de aur”, „A.B.C.”, „Alfa” etc.) și a menționat preocupările editoriale în direcția publicării de opere literare pentru copii în limbile naționalităților conlocuitoare.

S-a cerut de asemenea mai multă literatură social-politică pentru copii, literatură care să fie în principal „scrisă de cei care lucrează, trăiesc în mijlocul copiilor, îi cunosc”; s-a propus editarea unei antologii politice pentru copii, similară cu antologiile pentru copii pe alte teme, înființarea unui cotidian social-politic pentru copiii patriei.

Toți vorbitorii care s-au referit la problemele lecturii copiilor și ale literaturii pentru copii au făcut observații critice, constatând, din acest punct de vedere, un gol în activitatea pionierească. Comandantul-instructor Coca Alexandrescu, delegată a organizației județene Bacău, în cuvântul său în cadrul Comisiei muncii culturale, de presă și propagandă a conferinței, spunea: „Fără motiv, munca cu și prin carte a fost neglijată”. Lipsa unei activități sistematice în îndrumarea lecturii a fost consemnată și criticată și în raportul Consiliului Național al Organizației Pionierilor, prezentat de președintele organizației, conf. univ. Virgiliu

Radulian : „Au fost subapreciate unele laturi ale conținutului activității cultural-artistice care, deși nu au ceva spectaculos în sine, exercită o mare influență educativă. Ne referim la munca cu cartea și la îndrumarea lecturii, care reprezintă un mijloc eficient, la îndemina oricărui copil, de formare a unei culturi multilaterale, mijloc capabil să stimuleze preocupări spirituale pentru toată viața”. Raportul general a trasat ca sarcină comandanților-instructori de pionieri de a înlătura o asemenea lacună din activitatea cultural-educativă de masă a pionierilor, prin manifestarea unei mai susținute preocupări „pentru îndrumarea lecturii pionierilor și a celorlalți școlari, mai ales a celor din clasele VI-VIII, spre lectura cărții politice scrise pentru ei, care contribuie la cunoașterea unor momente și aspecte din istoria, lupta și activitatea P.C.R., a U.T.C., care prezintă, pe înțelesul lor, unele probleme ale politicii partidului și statului nostru”, în scopul dezvoltării interesului pionierilor pentru problemele politice contemporane, interne și internaționale. Manifestările de masă cu cartea, se spune în raport, vor trebui să capete un loc mai mare în ansamblul activităților cultural-educative de masă pionierești : „Se va pune un accent mai mare pe manifestările culturale de masă în domeniul literar, cinematografic, muzical, plastic etc. și în mod cu totul deosebit pe stimularea lecturii sistematice în rîndurile copiilor”. Se are în vedere ca, în cele mai variate forme, cartea, lectura să însoțească întreaga activitate pionierească : „Cîntecul și poezia cu caracter patriotic și revoluționar vor însoți permanent toate manifestările detașamentelor și unităților de pionieri”. Ca forme ale muncii de masă cu cartea în rîndul pionierilor au fost menționate, cel mai frecvent, montajul literar-muzical, sezătorile literare, serile de poezie și de basm, forme care permit copiilor nu numai să ia contact cu cartea bună, dar să se și manifeste, să exprime în mod public înțeleșurile desprinse din lectură, să demonstreze participarea afectivă la acțiunile eroilor.

Raportul general al Consiliului Național al Organizației Pionierilor nu a formulat observații la adresa bibliotecilor atunci cînd a constat lacune în preocuparea pentru lectura pionierilor, nu au făcut-o nici vorbitori la conferință. Cum însă bibliotecile țării acordă o atenție accentuată formării deprinderilor de lectură permanentă, sistematică la copii, credem că acestea au motive să

În curînd o nouă bibliografie a cărții pentru copii

Micro-interviu cu scriitorul Viniciu GAFIȚA

Rep. : În România literară din 21 octombrie a.c. am citit o veste absolut senzațională pentru noi, bibliotecarii : apariția într-un viitor apropiat, a unei **Bibliografii a literaturii române pentru copii.**

Viniciu Gafița : Mă bucură interesul pe care-l arătați „bibliografiei” mele. Aceasta mă face să cred că ea va fi folosită de un număr cît mai mare de cititori, bibliotecari și cercetători literari.

Rep. : Care sînt premisele elaborării acestei lucrări ?

V. G. : Ideea unei bibliografii a literaturii pentru copii din țara noastră s-a născut dintr-o necesitate de muncă. Din anul 1960 lucrez ca editor de literatură pentru copii. Am constatat astfel în mod direct lipsa unor studii mai aprofundate, pe o perioadă largă de timp, asupra ace-

stare interesate în felul cum s-au pus aceste probleme în forumul suprem al mișcării pionierești din țara noastră care întrunește 1 600 000 de copii și peste 80 000 de comandanți-instructori.

Consiliul Național al Organizației Pionierilor este hotărît să intensifice activitatea cu toate instituțiile culturale care își pot aduce contribuția la munca cultural-educativă a purtătorilor cravatei roșii, declarînd în raport că „...își propune să îmbunătățească colaborarea cu instituțiile culturale și de artă, iar consiliile județene, municipale și orașenești vor fi sprijinite să folosească mai deplin condițiile locale, intensificînd colaborarea cu așezămintele culturale...”

Este mina pe care pionieria o întinde bibliotecilor, luînd hotărîrea de a le deveni unul dintre cei mai buni aliați, colaboratori, beneficiari.

tei importante părți a literaturii noastre. Astfel am pornit la fișarea materialului cercetat și, mai târziu, la ordonarea și clasificarea lui. Ceea ce vreau să public deocamdată seamănă mai mult cu o trecere în revistă: un inventar alfabetic al numelor de autori care au scris pentru copii, de la începuturile literaturii noastre și până în anul 1970, în dreptul cărora voi menționa titlurile de cărți, în ordinea cronologică a apariției ediției princeps și cu specificarea anilor tuturor edițiilor ulterioare. Bibliografia va cuprinde producțiile literare destinate copiilor, din beletristica română și cea a naționalităților conlocuitoare de limbă maghiară și germană. De asemenea, edițiile de folclor destinate copiilor.

Rep.: Ce materiale ați consultat pentru alcătuirea acestui repertoriu?

V. G.: M-am servit de instrumentele pe care mi le-au pus la îndemână cercetările de până acum: bibliografia mai vechi, studiile datorate profesorului Stanciu Stoian și altor specialiști, ziare și reviste ale vremii. De asemenea, am lucrat pe cataloagele Bibliotecii Academiei R. S. România.

Rep.: Unde și când urmează să apară această atât de necesară contribuție bibliografică?

V. G.: Lista bibliografică va face parte dintr-un volum de studii asupra literaturii pentru copii pe care-l pregătește Editura „Ion Creangă” și care va apărea în cursul anului 1972. Prin publicarea bibliografiei sper să obțin un ajutor cât mai larg din partea publicului cititor, interesat în această problemă și din partea unor specialiști, pentru împlinirea golurilor și îndepărtarea eventualelor erori, inevitabile — cred eu — într-o lucrare de acest gen.

Rep.: Ce alte proiecte pe această temă puteți anunța cititorilor noștri?

V. G.: M-a atras studierea publicațiilor adresate copiilor: am terminat studiul monografic al revistelor pentru copii apărute în țara noastră până la 1900 și continui acum cu perioada dintre începutul secolului 20 și primul război mondial.

Urmărind un plan mai larg al jalonării unei istorii a literaturii române pentru copii, se poate de pe acum contura o concluzie necesară. Anume, că literatura pentru copii din țara noastră are tradiții puternice, că înflorirea ei de azi își are originea în cele mai izbutite opere create în trecut și care atacau marile probleme ale educării tinerei generații în spiritul umanismului, al patriotismului și al justiției sociale.

Interviu realizat de
A. TOFAN

Biblioteca municipală „I.G. Bibicescu” din Turnu-Severin

50 de ani de existență

Vasile PĂRVĂNESCU
director

La începutul celui de al XX-lea secol, Severinul devine teatrul unor mari inițiative culturale pe care le vor susține, mai bine de un sfert de secol profesorii Liceului „Traian” din mijlocul cărora prinde contur și inițiativa construirii unui palat cultural.

În anul 1921, I. G. Bibicescu, fost guvernator al Băncii Naționale a României, impresionat de marea operă culturală în care mehedinteni se angajaseră și dornic să contribuie la „înălțarea generațiilor viitoare”, dăruiește Severinului biblioteca sa de 25 000 de volume pe care o alcătuieste timp de o viață întreagă. Doriința lui Bibicescu de a vedea adăugându-se la modesta sa bibliotecă „daniile altora în bani sau în alte averi spre a se putea dezvolta o mare bibliotecă” este îndeplinită imediat de Banca Națională cu o mai prețioasă bibliotecă pe care o achiziționase, prin Bibicescu, de la urmașii lui Grigore Manu.

Conform dorinței lui I. G. Bibicescu se înființează în Turnu-Severin societatea culturală „Biblioteca populară I.G. Bibicescu” în scopul împlinirii unor înalte țeluri de ridicare a conștiinței naționale nu numai a „ubiților săi olteni”, ci și a „fraților din ținuturile de peste munți împreună cu noi în de secolul doritului stat național românesc”. Legea publicată în Monitorul Oficial nr 88 din 22 iulie 1921 recunoștea calitatea de persoană morală și juridică a Societății culturale severinone astfel constituită și permitea folosirea statutelor acesteia, alcătuite de donator, prin care biblioteca era investită cu dreptul de a desfășura propagandă culturală prin înființarea de biblioteci „în fiecare comună rurală, sat sau cătun, cum și spitale, ateliere sau fabrici, și cînd va fi posibil în Banat, în centrele românești din țărilor locuite de români”. Ministerului Instrucției Publice și reveneau obligațiunile contractuale menționate fără a putea modifica denumirea bibliotecii sau țelurile acesteia.

Colecțiile „I. G. Bibicescu” și ale Băncii Naționale sînt aduse în Turnu-Severin în vara anului 1921 și puse la dispoziția publicului începînd cu 1 octombrie 1921, într-o clădire particulară de pe actuala stradă 6 Martie. Aici vor rămîne pînă în 1925, cînd Societatea culturală „Teatrul” îi cedează, în mod gratuit, etajul clădirii unde se află și astăzi.

Primele șase luni de activitate, 1 octombrie 1921 — 31 martie 1922, au confirmat setea de lectură a publicului și utilitatea bibliotecii în mediul cultural severinean. Frecvența cititorilor înregistrează cifra de 5 762, iar numărul cărților citite se ridică la 10 153 de volume. Cititorii sînt mai cu seamă elevi și profesori, iar dintre cărțile solicitate pe primul loc se află literatura română, în special culegerile de folclor (5 254). Aceste șase luni reprezintă și începutul operei de culturalizare a satelor județului în conformitate cu angajamentele pe care societatea și le asumase. Douăsprezece localități din județ primesc câte un dulap-bibliotecă cu aproximativ 400 de volume, distribuite gratuit, reprezentînd prima contribuție la răspîndirea cărții în popor, la dezvoltarea locului public pentru lectură. În anul 1927, numărul filialelor se ridică la 178, cu un total de 62 892 de volume.

Prima perioadă din istoria bibliotecii, marcată de împlinirea a 20 de ani de activitate, se încheie la 1 octombrie 1941. După începerea războiului frontul distruge nenumărate lăcașe de cultură severinene. Însăși biblioteca centrală, ce dispune acum în depozitele proprii de 49 334 de volume este împachetată în lăzi și transportată cu căruțele în comuna Vinjuleț prin strădania și curajul unui singur bibliotecar, Dumitru Ciuciu, spre a fi în afara zonei supuse bombardamentelor.

După 1944 opera de culturalizare a întregii țări, fundamentată pe baze științifice, devine o preocupare permanentă a politiciii partidului. Biblioteca severineană primește și ea atribuțiuni metodice, de îndrumare și control, în întregul raion.

Biblioteca, devenită municipală, după noua împărțire administrativ-teritorială, este frecventată de un număr din ce în ce mai mare de cititori datorită valorii colecțiilor sale și a numeroaselor achiziții. Creșterea fondurilor ei de-a lungul anilor se oglindește în următoarele cifre: în anul 1921 (25 000 de volume); 1926 (40 000); 1945 (46 000); 1950 (72 000); 1968 (80 000); 1971 (100 000).

În raport cu creșterea fondurilor a crescut și frecvența cititorilor și numărul cărților citite. Astfel s-au înregistrat în anul 1921 (2 566 de cititori și 4 995 volume citite); în 1927 (16 666 cititori și 30 319 vol. citite); în 1941 (12 928 cititori și 19 712 vol. citite) iar în 1968 (20 628 cititori și 43 500 vol. citite).

La vîrsta semicentenarului Biblioteca municipală din Turnu-Severin are un fond total de 100 000 de unități: tipărituri, manuscrise, publicații periodice, a căror notă particulară este dată de profilul lor enciclopedic, de o mare întindere în timp începînd cu secolul al XVI-lea și pînă azi și în cele mai cunoscute limbi de circulație a culturii. În rîndul acestora se află manuscrise unicate, ediții princeps, ediții bibliofile, ediții critice valoroase, exemplare din bibliotecile unor personalități de seamă cu mărci de proprietate, adnotări, dedicații, apoi primele publicații periodice românești, achiziționate în special de Gr. Manu, I. G. Bibicescu, N. Filipescu sau C. I. Istrati. Fondul prețios al bibliotecii conține 78 de manuscrise românești și 24 străine, 378 de cărți vechi românești (1575—1830) și 195 de cărți rare străine (1517—1698).

În fondul prețios al bibliotecii care numără 78 de manuscrise românești din secolele XVIII-XIX, printre cronici, hronografe, legende apocrife, acte de moșie, se află și *Albumul familiei Petre Grigoriu din Iași* în care există adnotări autografe făcute de M. Eminescu, I. Creangă, I. L. Caragiale, Matilda Cugler, N. Schelitti ș. a. Dintre manuscrisele străine trebuie menționat *Pomelnicul mîndstirii lui Maxim de lângă Niș* caligrafiat în secolul al XVII-lea, bogat în referințe cu privire la țările române. Biblioteca mai posedă 16 manuscrise neogrecești și 7 în alte limbi.

Cea mai veche tipăritură românească existentă în bibliotecă, este *Octoiul slavon*, partea a doua, tipărit la Brașov în 1575 de către diaconul Coresi. Secolul următor este reprezentat prin 14 lucrări, dintre care amintim: *Cartea românească de învățură* a mitropolitului Varlaam, tipărită în 1643 la Iași, *Îndreptarea legii*, tipărită la Tîrgoviște în 1652, *Psaltirea slavonă* tipărită în 1650 la Cîmpulung, cu versuri la stemă de Udriște Năsturel, *Biblia lui Șerban* de la 1688, colecția întreagă a *Mineelor* tipărită la Buzău în 1698, D. Cantemir. *Istoria Imperiului Otoman*. Dintre tipăriturile secolului al XVIII-lea, mult mai bine reprezentat între colecțiile românești vechi, rețin atenția numeroasele

titluri cu caracter laic, mai ales ediții princeps ale lui N. Mavrocordat, Gr. Ghica, Caragea; opere de prestigiu ale reprezentanților Școlii ardelenice: Șincai, Maior, Micu; gramaticile românești și lexicoanele lui Ienăchiță Văcărescu, Radu Tempea, Diaconovici-Loga, Gh. Șincai etc.

Tot atât de bine reprezentat este și domeniul publicațiilor periodice românești legate de începuturile publicisticii noastre între care se află: *Curierul românesc*, *Albina românească*, *Gazeta de Transilvania*, *Foaia pentru minte, inimă și literatură*, *Gazeta de Moldavia*, *Magazinul istoric pentru Dacia*, *Steaua Dunării*.

La cartea rară străină cele mai vechi tipărituri sînt *Orationes graecae*, Florența, 1517, *Inscriptiones vetustae*, Ma-yența, 1520, *Descriptio belli Iuoniae Vavodae*, Frankfurt 1578. În aceeași colecție se găsesc volume cu ex libris-ul heraldic al lui Antoine Lavoisier și numere din rarisimele *Avvisi* și *Zeitung-uri* de la începutul secolului al XVII-lea.

Devenită municipală și beneficiind de alocații bugetare tot mai substanțiale, Biblioteca a cunoscut în ultimul timp o deosebită dezvoltare. Totul a fost luat în studiu pentru o cit mai rapidă modernizare a ei sub toate aspectele. S-a început cu redistribuirea întregului spațiu existent, întrucît vechea stare nu mai putea să corespundă situației actuale de creștere a colecțiilor și de diversificare a serviciilor acestora. Astăzi biblioteca are o sală de lectură cu 92 de locuri, secție de împrumut pentru adulți și copii, catalog alfabetic și sistematic.

Crearea condițiilor de depozitare și gestionare a întregului fond al bibliotecii a făcut posibilă trecerea la lucrări nerealizate pînă aci: stabilirea existentului de publicații, constituirea colecțiilor speciale, prelucrarea, în numai 3 ani, a întregului fond curent și de carte prețioasă ale bibliotecii după normele moderne ale biblioteconomiei, constituirea cataloagelor provizorii pentru fondul vechi al bibliotecii.

Utilizarea tuturor forțelor într-o singură direcție, după o riguroasă planificare înscrisă într-o perspectivă a modernizării bibliotecii, și mai ales munca plină de abnegație a unor salariați atașați instituției cum sînt Rusu Adriana, Balamat Doru și mai ales Ciuciu Dumitru, omul care la vîrsta semicentenarului bibliotecii va împlini vîrsta pensionării în aceeași instituție, explică succesele obținute și oferă posibilitatea contribuției tot mai active a bibliotecii noastre la dezvoltarea conștiinței socialiste.

Lectura cărții

in

comuna Girbou

asist. univ. Agneta NEMENY
Universitatea „Babeș-Bolyai”
din Cluj

Nivelul cultural al sătenilor poate fi „măsurat”, într-o oarecare măsură, prin rolul, efectele și importanța culturii de masă. Dacă rolul radioului și al televiziunii a fost pus în evidență de o serie de cercetări, lectura cărții a reținut într-o mai mică măsură atenția cercetătorilor.

În prezenta cercetare, ne-am propus stabilirea gradului de pătrundere a cărții în comuna Girbou, județul Sălaj, cantitatea și calitatea cărților citite, ca și a celor deținute de subiecții noștri. Ne-au interesat în acest sens și unii factori care determină lectura cărților, canalele prin care sătenii intră în contact cu cartea. Aici intervine și rolul radioului și al televiziunii, rol de informare, de popularizare a cărții. Cercetarea nefiind încă terminată, ne vom ocupa mai ales de problemele legate de citirea și de posesiunea cărților, urmînd ca ulterior să prezentăm și datele cu privire la lectura cărții în biblioteca comunală.

Cercetarea noastră a avut în vedere întreaga populație „adultă” a satului Girbou, totalizînd 299 de familii, respectiv 723 de persoane de peste cinci-sprezece ani, dintre care 310 bărbați, [42,9 la sută] și 413 femei [57,1 la sută]. Structurarea pe vîrste și pe sexe a lotului investigat se prezintă astfel: (Vezi tabelul nr. 1).

Se observă că aproape o treime din populația cercetată este în vîrstă de peste 55 de ani.

Din punct de vedere profesional, în cadrul populației cercetate, numărul celor ocupați în agricultură deține ponderea cea mai mare [276 de salariați și de lucrători în C.A.P., 151 de pensionari și de casnice], dar și ponderea celor ocupați în afara agriculturii este considerabilă [158 de salariați, 41 de pensionari, 27 de casnice]; raportul lor este de 2,3:1. În cadrul populației non-agrare, proporția salariaților cu o pregătire școlară superioară [grupa A — intelectuali, tehnicieni, funcționari] față de cei ocupați în producție, cu sau fără calificare [grupa B] este de 1:1,8. Chestionarul anchetei cu obiectivul *Orientări în privința consecințelor exodului rural asupra culturii materiale și spirituale din comuna Girbou, Sălaj*

a cuprins, în legătură cu *lectura individuală a sătenilor*, întrebări cu privire la *ultima carte citită (titlul și momentul efectuării lecturii)* și cu privire la *natura cărților deținute în bibliotecile personale (autori și titluri)*, întocmindu-se, în limita posibilităților, un inventar cuprinzător al acestora.

Ultima carte citită

La întrebarea: *ce carte ați citit ultima oară*, din totalul de 723 de subiecți ne-au răspuns 585 [80,9 la sută]; pe sexe: 252 de bărbați [43,1 la sută] și 333 de femei [56,9 la sută]. Nonrăspunsurile au însumat un procent de 19,1 la sută [36,4 la sută bărbați și 63,6 la sută femei].

Tabelul nr. 1

V i r s t a	S e x u l		Total	In %
	B	F		
15 — 24 ani	35	73	108	14,9
25 — 34 "	58	62	120	16,6
35 — 44 "	65	91	156	21,6
45 — 54 "	53	58	111	15,4
55 ani și peste	99	129	228	31,5
T O T A L	310	413	723	100
In %	42,9	57,1	100	

Tabelul nr. 2

Sexul	Nu răspunde	Total răspunsuri	Slab alfabetizați	Au citit numai la școală	Nu obișnuiesc să citească	Citesc sau au citit
Bărbați	310	58	252	15	17	143
Femei	413	80	333	27	14	206
Total	723	138	585	42	31	349
In %			100	7,2	5,3	59,7

Tabelul nr. 3

V i r s t a	Total răspunsuri	Slab alfabetizați	Au citit numai la școală	Nu obișnuiesc să citească	Citesc sau au citit	
					Total	In %
15—24 ani	84	—	—	10	74	88,0
25—34 ani	102	—	9	29	64	62,0
35—44 ani	132	3	9	40	80	60,6
45—54 ani	86	9	6	25	46	53,4
55 ani și peste	181	30	7	59	85	47,0

Din analiza răspunsurilor semnificative reiese că 59,7 la sută dintre subiecți [41 la sută bărbați și 59 la sută femei], adică 56,7 la sută din totalul bărbaților și 61,8 la sută din totalul femeilor citează sau a fost un timp când au citit¹⁾ 7,2 la sută dintre subiecți [cu vârsta peste 35 de ani] sînt slab alfabetizați. 5,3 la sută [cu vârsta peste 25 de ani] au declarat că au citit numai la școală, iar restul de 27,8 la sută au răspuns că nu obișnuiesc să citească. Vezi, în acest sens și tabelul nr. 2.

Pe grupe de vîrstă, situația cititorilor, se prezintă astfel: (Vezi tabelul nr. 3).

Din analiza datelor cuprinse în tabelul nr. 3 rezultă că tinerii din sat ci-

¹⁾ În grupa celor care citează sau au citit am inclus și pe cei care citează doar cărți religioase (13,2 la sută), scăzînd acest procent, numărul cititorilor însumează doar 46,5 la sută [totul raportat la suma răspunsurilor = 585].

tesc mai mult decît vîrstnicii, deci vîrsta și cititul se află în proporție inversă. Cu creșterea vîrstei, numărul cititorilor descrește de la 88 la sută la 47 la sută.

Din punct de vedere al structurii populației pe ocupații, situația lecturii se prezintă astfel: (vezi tabelul nr. 4).

Se constată că [în afară de elevi care citează în proporție de 100 la sută] cel mai mult citează intelectualii, 93,9 la sută din totalul lor, iar cel mai puțin salariații din grupa B. Acest fenomen e explicabil dacă luăm în considerare faptul că dintre salariații din grupa B mulți sînt muncitori navetiști.

Încercînd să punem existența radioului și a televizorului în case (semnificînd ea însăși un oarecare grad de cultură) în relație cu lectura rezultă următoarea situație: (Vezi tabelul nr. 5)

Din confruntarea datelor se evidențiază o corelație directă între cititul

Tabelul nr. 4

Ocupația	Total răspunsuri	Citează sau au citit		
		numeric	procentual	
C. A. P.: Membri	206	108	52,0	
Salariați	24	16	69,0	
Pensionari	32	17	53,0	
Total	262	141	53,8	
Non C. A. P.: Salariați A	49	46	93,9	
Salariați B	73	35	47,9	
Pensionari	35	18	51,4	
Total	157	99	63,0	
Casnice	agricole	88	43	48,9
	nonagricole	20	13	65,0
Total	108	56	51,9	
Elevi	52	52	100,0	
Alte persoane	6	1	16,6	
TOTAL GENERAL	585	349	59,6	

Tabelul nr. 5

Posesiunea de radio, tv	Total subiecți	Total răspunsuri	Slab alfabetizați	Au citit numai la școală	Nu citează	Citează sau au citit	
						nr.	%
R sau TV	373	314	23	24	68	199	63,4
R și TV	68	48	2	—	10	36	75
Fără R și TV	282	223	17	7	85	114	51

cărților și posesiunea de radio sau televizor. Dacă dintre neposesorii acestor forme de mass-media citesc doar jumătate, dintre posesorii de radio [sau tv] citesc aproximativ două treimi, iar dintre cei care posedă și televizor și radio, trei pătrimi.

Analizând în continuare răspunsurile celor care au declarat că citesc, remarcăm că 22,1 la sută din ei se limitează la cititul cărților religioase, mai ales femeile [27,7 la sută din totalul femeilor cititoare, față de 14,9 la sută dintre bărbați], în special cele cu o vîrstă înaintată [mai ales peste 55 de ani — 43 la sută].

Structurarea cititorilor pe vîrste, după natura cărților citite, este redată de tabelul nr. 6.

272 dintre cititori sînt atrași de cărțile literare și într-o oarecare măsură și de cele informative [prin ele înțelegînd cărțile neliterare, de specialitate, manualele, cărțile politice] etc. Interesul pentru asemenea lecturi descrește de la prima grupă de vîrstă, care însumează

97,3 la sută [un procent foarte ridicat] pînă la vîrsta de 44 de ani [71,2 la sută] crește apoi din nou considerabil la subiecții între 45 și 54 de ani [80,3 la sută], descreșcînd apoi brusc la cei peste 55 [care ating minimă, 56,5 la sută].

Fiind vorba de ultima carte citită, subiecții au precizat în cele mai multe cazuri și perioada cînd au citit cartea respectivă. Din datele cercetate reiese că 73,5 la sută dintre ei au citit în anul 1970, 2 la sută „în ultimii ani”, 8,8 la sută mai demult, iar 6,7 la sută nu au indicat perioada.

Repartizarea cititorilor pe sexe, din punct de vedere al momentului cînd a fost efectuată ultima lectură, lasă să se vadă o pondere mai mare a celor cu lecturi apropiate în rîndul femeilor (vezi tabelul nr. 7).

[Aici și în continuare, excludem din totalul cititorilor avuți în vedere cititorii de cărți religioase].

Analiza privind momentul lecturii, pe grupe de vîrstă, arată că tinerii se situează pe primul loc printre cititorii anului 1970. [90,2 la sută din totalul

Tabelul nr. 6

Vîrstă	Total cititori	Citesc numai cărți religioase	Citesc literatură [beletristică, științifică, informare]	
			Total	in %
15—24 ani	74	2	72	97,3
25—34 ani	64	6	58	90,6
35—44 ani	80	23	57	71,2
45—54 ani	46	9	37	80,3
55 ani și peste	85	37	48	56,5
Total	349	77	272	77,9

Tabelul nr. 7

Total cititori pe sexe			Cînd au citit?							
			în 1970		„în ultimii ani”		mai demult		fără indicații	
	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
B	123	100	79	64,2	14	11,4	16	13	14	11,4
F	149	100	121	81,2	16	10,7	8	5,4	4	2,7
Total	272	100	200	73,5	30	11	24	8,8	18	6,7

lor], majoritatea lor fiind elevi; cu creșterea vârstei, numărul cititorilor scade. Dintre subiecții cu vârsta de peste 55 de ani, numai jumătate [52,1 la sută] au declarat că au citit în 1970.

O analiză similară pe profesii arată că numărul celor care au citit cel mai puțin în 1970 se înregistrează în rândul pensionarilor și al salariaților din grupa B, ocupați în afara agriculturii, precum și în rândul pensionarilor agricoli, în timp ce în rândul membrilor C.A.P., numărul celor cu lecturi recente (1970) este foarte ridicat [75,4 la sută] situația apropiată de cea a intelectualilor [80,4 la sută]. Deosebiri esențiale vor apărea însă, după cum vom vedea, în ceea ce privește calitatea lecturii.

Cărțile enunțate ca *ultimă lectură* au fost grupate în felul următor: lecturi ușoare [aventuri, spionaj, romane polițiste, romane sentimentale], literatură [română, universală], basme, cărți informative [cărți politice, manuale, lucrări de specialitate etc.] și reviste. (Vezi tabelul nr. 8).

Printre cărțile citite în anul 1970, cel mai mare procent îl dețin cele de literatură [română și universală], urmate de cărți [denumite de noi] informative, basme și literatură ușoară. E un fapt îmbucurător interesul accentuat al sâtenilor față de valorile literare reale. Un procent ridicat ocupă basmele, vădind atracția publicului cititor din lumea satului pentru povești. 9,8 la sută din subiecți nu au dat indicații

Tabelul nr. 8

Ce citesc	Total in %	din care:				Total
		A citit în 1970	A citit în ultimii ani	A citit mai de mult	Indicații neprecise	
indicații neprecise	9,8	42,3	7,7	3,8	46,2	100
lecturi ușoare	11,3	67,7	19,4	12,9	—	100
literatură română	20,3	83,9	8,9	7,2	3	100
literatură universală	21	86,4	11,9	1,7	—	100
basme	19,4	67,9	9,5	11,3	11,3	100
cărți informative	17,1	70,5	11,4	18,1	—	100
reviste	1,1	100	—	—	—	100
T o t a l	100					

Tabelul nr. 9

Cititori	Indicații neprecise	Lecturi ușoare	Literatură		Basme	Cărți informative	Reviste	Total in %
			română	universală				
Bărbați	12,2	10,6	17,1	13,8	18,7	26,8	0,8	100
Femei	7,4	12,1	23,5	28,2	20,1	7,4	1,3	100
Total	9,6	11,4	20,6	21,7	19,5	16,1	1,1	100

precise cu privire la cartea citită, comunicând genul literar dar fără a ști titlul cărții. Dintre reviste au fost amintite *Flacăra* și *Cutezătorii*.

Analiza răspunsurilor la această întrebare arată că în lectura femeilor predomină literatura română, cea universală și basmele, în timp ce interesul cititorilor bărbați se îndreaptă mai ales spre cărțile informative, cu teme politice și mai ales spre lucrările de specialitate. (Vezi tabelul nr. 9).

Făcînd un bilanț al naturii ultimei lecturi pe profesioni se constată că literatura beletristică ocupă un loc mai important în lectura subiecților ocupați în afara agriculturii [47,9 la sută față de 19,3 la sută], în timp ce basmele dețin prioritatea printre preferințele lucrătorilor din agricultură [28,3 la sută față de 11,7 la sută]. Literatura „ușoară” e mai citită în rîndul subiecților din afara agriculturii.

Structura lecturii se prezintă diferit la cei din afara agriculturii și la elevii față de lucrătorii din agricultură. La subiecții din afara agriculturii, aproape jumătate din lecturile efectuate [47,9 la sută] sînt din domeniul literaturii beletristice, restul lecturilor deținînd procente mai mici. La agricultorii,

beletristica și basmele dețin, în ansamblul lecturilor, ponderi apropiate, urmate de cărțile informative [29,3 la sută, 28,3 la sută, 20,7 la sută]. La femeile din categoria „casnice”, ponderea literaturii beletristice este cea mai mare

Tabelul nr. 10

Autori preferați	Număr cititori
Dumas, Al. (tatăl)	12
Sadoveanu, M.	11
Creangă, I.	10
Rebreanu, L.	8
Sue, E.	5
Preda, M.	5
Hugo, V.	4
Balzac, H. de	4
Teodoreanu, I.	4
Beecher-Stowe, H.	4
Stendhal	4
Brontë, E.	4
Brontë, Ch.	4
Slavici, I., Pann, A., Călinescu, G., Galsworthy, J., Jókai Mór, Tolstoi, Al., Zola, E. Fielding, J.	2

Tabelul nr. 11

Categoriile de familii	Total familii investigate		Păsoare de cărți		Neposesoare de cărți	
	Nr.	%	Nr.	%	Nr.	%
a.	139	47,1	71	51,1	68	48,9
b.	103	34,9	66	64,1	37	35,9
c.	53	18,0	29	54,7	24	45,3
Total	295	100,0	166	56,3	129	43,7

Tabelul nr. 12

Categoriile de familii deținătoare de cărți	Total familii posesoare de cărți	după natura cărților posedate				
		Religioase	Cărți școlare	Cărți informative	Basme	Beletristică
a.	71	28	9	5	7	22
b.	66	13	10	3	3	37
c.	29	—	2	4	2	21
Total	166	41	21	12	12	80
%	100	24,7	12,7	7,2	7,2	48,2

[39,4 la sută], pe locul al doilea situându-se basmele [27,3 la sută], iar pe locul trei, literatura ușoară [18,2 la sută] și nu literatura informativă, ca la bărbății agricultori.

Grupate pe autori și pe titluri, cărțile din domeniul beletristicii menționate ca ultimă lectură [42,3 la sută] însumează 56 de mențiuni din domeniul literaturii române și 59 din domeniul literaturii universale, adică 20 de autori români și 25 străini. Dintre aceștia, 23 [12 autori români și 11 străini] au fost menționați de câte un singur cititor, iar restul după cum urmează: (Vezi tabelul nr. 10).

Parcurgând cu atenție această listă, ne dăm seama că cea mai mare parte a sătenilor citesc mai ales literatură clasică, ceea ce e un lucru meritoriu, dar rareori și cu totul întâmplător fac apel la autori moderni, ceea ce denotă deficiența în răspîndirea și popularizarea literaturii contemporane.

Biblioteca personală a sătenilor

Am încercat să întocmim un inventar al cărților din bibliotecile personale ale sătenilor, interesându-ne mai ales de numărul și de calitatea cărților din familiile agrare. Din totalul de 299 de familii, în 295 s-a realizat un asemenea inventar, reieșind că 166 de familii [56,3 la sută] posedă cărți, numărul celor neposesoare cifrându-se la 129 [43,7 la sută]. Procentul familiilor deținătoare de cărți este destul de scăzut, mai ales dacă avem în vedere faptul că am inclus în numărul lor și cele 41 de familii care au în casă doar cărți religioase. Dacă se face abstracție de acestea, procentul familiilor deținătoare de cărți scade la 42,4 la sută.

Făcînd o stratificare pe ocupații — a. familii agrare și semiagrare cu pondere agrară; b. familii semiagrare [unul din soți lucrează în agricultură, iar celălalt în afară]; c. familii nonagrare [ambii soți lucrează în afara agriculturii] — se observă că familiile agrare [a] dețin ponderea cea mai mică printre posesorii de cărți (Vezi tabelul nr. 11).

În ceea ce privește calitatea cărților, 24,7 la sută din familiile posesoare de cărți dețin numai cărți religioase [mai ales familiile agrare], 12,7 la sută dețin cărți școlare, cite 7,2 la sută posedă cărți informative și de povești, cele mai multe familii [48,2 la sută] deținînd cărți literare (Vezi tabelul nr. 12).

Dacă existența cărților în familiile intelectuale e un fenomen natural, care sînt factorii care determină pătrunderea cărții în familiile neintelectuale?

În afară de influența bibliotecii comunale, de a cărei importanță ne vom ocupa ulterior, problema fiind în curs

de cercetare, este interesant să vedem în ce măsură existența copiilor în familie e un factor determinant în fenomenul de pătrundere a cărții în casă. În acest sens, am efectuat inventarul integral al cărților din casele a 56 de familii nonintelectuale, din care în 29 de familii nu sînt copii sau sînt copii sub 15 ani, iar în 27 sînt [sau au fost] copii peste 15 ani. Cu această ocazie, prin comparație, s-a putut observa existența unui număr mai mare de cărți, mai ales din domeniul beletristicii, în lotul familiilor cu copii, apartenența autorilor la literatura română sau la cea universală varînd după cum urmează: (Vezi tabelul nr. 13).

Tabelul nr. 13

Autori	Frecvența pe familii	
	fără copii	cu copii
Autori români	15	30
Autori străini	11	15
Total	26	45

Printre autorii cărților aflate în posesia lotului de familii fără copii apar 11 autori români, față de 26 cîți am întîlnit la celălalt lot. În măsura în care posesiunea unor anume cărți este consecința unor anumite preferințe, se poate nota pentru primul lot pe primul loc, cu cite 5 mențiuni, I. Creangă și I. Slavici, urmași de M. Eminescu și G. Coșbuc, cu cite 4 mențiuni și M. Sadoveanu cu 3 mențiuni, restul autorilor fiind menționați cite o singură dată. În lotul familiilor cu copii, printre autorii deținuți, pe primul loc se situează M. Sadoveanu, cu 8 mențiuni, urmat de G. Coșbuc și I. Slavici, cu cite 5 mențiuni, M. Eminescu, cu 4, ceilalți scriitori aparînd cite o singură dată. Existența copiilor influențează deci pozitiv în ceea ce privește prezența în bibliotecile de familie a unor cărți de autori români. O asemenea influență, deși mai mică, se observă și în cazul literaturii universale. Dacă la primul lot apar menționați 9 autori din literatura altor țări, la lotul al doilea numărul lor este de 19.

Poseziunea de cărți nu înseamnă însă neapărat și citirea lor, lucru învederat și de ancheta noastră care arată că dintre deținătorii de cărți auvți în vedere nu citesc toți, ci doar 75,3 la sută.

Pe scurt, ca o întregire a celor analizate mai înainte, ne vom referi și la prezența presei în sat.

Din totalul familiilor, 181 [61,1 la sută] au declarat că au abonamente la

unul sau mai multe ziare sau reviste. (Vezi tabelul nr. 14).

Numai 41 la sută dintre familiile a-grare au abonamente, ceea ce ar putea fi explicat printr-un interes față de presă mai scăzut, în rîndul acestora.

Tabelul nr. 14

Caracterul familiei	Numărul familiilor	Familii cu abonamente	
		Nr.	%
a.	139	57	41
b.	104	83	79,8
c.	53	41	77,3
Total	296	181	61,1

În 1970, numărul abonaamentelor a variat între 448 și 496, revenind pe familie, în medie, 2 abonamente. Ca titluri, numărul periodicelor se cifrează la 63. Luînd în considerare media ultimilor patru ani, se constată o predominanță a periodicelor din domeniul educației [*Scinteia pionierului*, *Cutezătorii*, *Luminița*, *Gazeta învățămintului*], urmate de presa de actualitate [*Scinteia*, *Scinteia tineretului*, *România liberă*, *Năzuința*]. Periodicele economico-profesionale și cele literare nu prea sînt răspindite în sat. Se mai pot menționa *Programul de radio* și *Sportul*. În afara periodicelor procurate prin abonament, semnalăm și vînzarea prin cooperativă sau direct prin poștă a citorva cotidiene [*Scinteia*, *Scinteia tineretului*, *Năzuința*].

★

Care sînt, pe scurt, concluziile noastre, în limitele acestei cercetări, care nu are în vedere, în această primă parte, și lectura în bibliotecă?

Cartea este răspîdită mai mult în rîndurile tineretului decît printre vîrstnici. Femeile citesc mai mult decît bărbații. În mod firesc, intelectualitatea satului citește cel mai mult, mai ales literatură beletristică. În rîndurile populației agricole predomină interesul pentru basme, iar din domeniul literaturii culte sînt citiți cu precădere autorii clasici.

Analizînd relația dintre lectură și posesiunea diferitelor mijloace mass-media, se poate aprecia că în familiile care posedă radio sau tv. cartea e prezentă și se citește în mai mare măsură, în timp ce în familiile unde lipsesc aceste forme de transmitere a informațiilor, rolul cărții este mai mic.

Un factor important în răspîndirea cărților, mai ales a celor literare, în familiile nonintelectuale, îl constituie prezența copiilor de vîrstă școlară, care influențează simțitor mărimea bibliotecii familiale, iar în mod indirect și lectura cărții.

Notă

Pînă cînd vom fi în măsură să oferim o analiză mai completă cu privire la rolul și activitatea bibliotecii comunale din Gîrbou, consemnăm cîteva date statistice referitoare la difuzarea cărții în satul de centru, culese pe baza studierii registrelor de activitate și a fișelor de cititor. (N.R. Situația este surprinzător de slabă, în raport cu media pe țară a indicilor de activitate ai bibliotecilor comunale.)

Biblioteca comunală este dotată cu un număr de peste nouă mii de volume, satisfăcînd, credem, în linii generale, cerințele publicului (nu și în ceea ce privește localul întunecos și rece). Numărul total de cititori luați în evidență în cursul anului 1970 a fost de 307, dintre care 140 (42,2 la sută) bărbați și 167 (57,7 la sută) femei (procente care coincid cu structura pe sexe a populației).

Analizînd vîrsta cititorilor, observăm că datele referitoare la activitatea bibliotecii întăresc rezultatele cercetării noastre, deoarece 158 (51,4 la sută) din cititorii înscrși au fost sub 18 ani, majoritatea cititorilor fiind elevi, numărul cititorilor între 18 și 44 de ani a fost de 116, iar al celor de peste 45 de ani, 33. Numărul persoanelor adulte care citesc la bibliotecă este deci mai mic decît cel al cititorilor de vîrstă școlară — 149.

Supunînd analizei categoria cititorilor de peste 18 ani din punct de vedere al gradului de școlaritate, remarcăm că, din totalul lor (149), 53 au absolvit doar patru clase (35 de persoane din categoria 18—44 de ani și 18 persoane din categoria de peste 45 de ani), 53 de persoane au terminat șapte clase, iar restul o școală profesională, liceul sau facultatea.

Numărul de volume citite în decursul anului considerat se cifrează la 2129, adică, în medie, șapte volume per cititor. Dacă ținem cont însă de faptul că cele mai multe cărți au fost solicitate de cititorii copii (12—15 ani), care ating, în ansamblul cititorilor, o proporție de o cincime (67), indicele de lectură se modifică substanțial în raport cu diferite categorii de vîrstă. Astfel o treime (780 volume) din totalul cărților împrumutate au fost solicitate de copiii de 12—15 ani, revenindu-le în medie, 12 volume per cititor.

Clasificarea publicațiilor la clasele 5 și 6 ale CZ, fără cunoștințe deosebite de specialitate

Ing. Alex. C. ANDRIAN
consilier ICTCM-București

Indexarea în clasele 5 și 6 ale clasificării zecimale (CZ) ridică deseori probleme sau dă naștere la multe rețineri din partea unor bibliotecari și documentariști mai puțin specializați în domeniul științelor pure și al tehnicii.

De fapt, aceasta este și normal: în marea majoritate a bibliotecilor publice, personalul de lucru este absolvent al unor forme de învățământ cu profil umanist.

Indicațiile practice pe care le dăm mai jos se adresează clasificatorilor care utilizează o ediție prescurtată (de exemplu ediția E.S.I.P. 1959, ediția B.C.S. 1970) sau cel mult o ediție internațională medie. Edițiile complete pentru clasele 5 și 6 trebuie să fie utilizate numai de către specialiști și, de altfel, necesitatea aplicării lor nu apare în bibliotecile enciclopedice de mărime medie.

1. *Primul sfat este de a sorta publicațiile existente și de a separa pe cele care intră în aceste două mari clase.* În general, aceasta nu este o operație dificilă, domeniul mare al claselor 5 și 6 (științe teoretice și aplicate), cât și domeniile în afara claselor 5 și 6 (filozofie, religie, științe sociale și politice,

arte, literatură, lingvistică, istorie, geografie etc.) fiind domenii foarte bine-cunoscute și al căror cuprins este clar pentru toți.

Atenție însă la titlu: nu vă bazați numai pe el. Aruncați o privire în cuprinsul publicației, la rezumatul ei, în introducerea, la tabla de materii. Titlul cel mai clar și mai explicit în aparență poate „ascunde” subiectul real. De exemplu, cartea cu titlul *În goană după frumos* de V. Smilga (Ed. tineretului, 1968) care ne-ar părea o carte de estetică, este în realitate o carte despre *Geometria neeuclidiene și teoria relativității* și se clasifică 513.8+530.12 și nu 78.

2. Al doilea pas important este *separația publicațiilor între clasele 5 și 6.* Pentru aceasta, citind cuprinsul acestor clase în edițiile CZ, observăm:

2.1. Ambele clase tratează în linii mari aceleași subiecte (științele exacte ale naturii), primate însă din două puncte de vedere:

- clasa 5: probleme teoretice;
- clasa 6: probleme practice și aplicative.

2.2. Există uneori chiar o corespondență clară între unele domenii:

Științe teoretice

- 531 Mecanica solidelor (Fizică)
- 532 Mecanica fluidelor (Fizică)
- 537 Electricitate (Fizică)
- 54 Chimie
- 55 Geologie
- 57 Biologie
- 58 Botanică
- 59 Zoologie

Științe aplicate

- 621 Construcții de mașini
- 626/627 Hidrotehnică
- 621.3 Electrotehnică
- 66 Chimie industrială
- 622 Industrie minieră
- 61 Medicină
- 631/635 Cultura vegetalelor
- 636/638 Zootehnie

2.3. Întrepătrunderile inerente între subdiviziunile claselor 5 și 6 îngreuiază de multe ori stabilirea locului unde trebuie clasificată o anumită lucrare.

Cea mai bună metodă este de a analiza conținutul lucrării, proces care, de obicei, permite o determinare clară a punctului de vedere al autorului: tratare teoretică (fizică, chimie, matematică, biologie, zoologie etc.) sau tratare practică a științelor aplicate — inginerie, tehnică, medicină (construcții de mașini, chimie industrială, agricultură, zootehnie etc.). Uneori, înseși subdiviziunile din CZ ale celor două clase îndrumă suficient de clar: matematici 51, zootehnie 636, industria lemnului 674, mecanică fină 681 etc.

În caz extrem se folosește legătura cu: (două puncte), sau publicația respectivă este lăsată deoparte pentru o analiză ulterioară, eventual consultarea unui specialist.

3. În următoarea etapă a indexării, este oportun să ne ajutăm de *indexul alfabetic*, existent în orice ediție CZ.

De asemenea, consultarea *indexului alfabetic* propriu fiecărui catalog este indispensabilă mai ales în cadrul claselor 5 și 6, în care gradul de detaliere a indicilor diferă de la bibliotecă la bibliotecă și chiar de la rubrică la rubrică. Întocmirea unui asemenea index — în afara avantajului de necontestat creat cititorilor care pot descifra, prin intermediul lui „enigmele” clasificării zecimale — obligă pe bibliotecar în mod automat să cerceteze îndeaproape toate subtilitățile tabelii sistematice de CZ pe care o folosește, să rețină posibilitățile de rezolvare și să introducă toate indexările noi.

4. Având un *index alfabetic la dispoziție*, începem să-l folosim:

4.1. Publicația poate avea un titlu regăsit ușor în *indexul alfabetic*, de exemplu *Tratat de chimie organică*; la „Chimie organică” găsim indicele CZ 547.

4.2. Publicația poate avea un titlu de detaliu, de exemplu *Alcoolii și esterii lor*. Citim în *textul publicației* și ne dăm seama că este de domeniul chimiei organice; în *indexul alfabetic*, la „Chimie organică”, găsim indicele CZ 547.

4.3. Publicația poate avea un titlu complet neclar pentru noi, de exemplu *Acizi aromatici*. Ne dăm seama că e de domeniul chimiei, deci conform *indexului alfabetic Chimie* 54.

Analizând *tabela sistematică* la acest indice, ne punem problema dacă subiectul este de domeniul chimiei organice sau al chimiei neorganice. Presupunând că nici rezumatul, nici introducerea,

nici *textul* nu ne pot lămurii, singurele soluții sînt: consultarea unui specialist sau mai bine a unui *dictionar tehnic*.*)

Atenție: întotdeauna, după ce am găsit indicele CZ în *indexul general alfabetic* (chiar în cazurile 4.1 și 4.2), facem o verificare în *tabelele sistematice*; *indexul alfabetic* dă un ajutor inițial foarte mare, însă numai după consultarea *tabelei sistematice* poate fi determinat indicele corect, prin comparație cu cei alăturați și cu încadrarea în indicele CZ imediat superior (în logică se spune: comparăm genul proxím și diferența specifică); tot astfel sînt observate și eventualele posibilități de subdivizare. De exemplu, în cazul 4.3 de mai sus, numai după ce am analizat subdiviziunile indicelui 54 *Chimie* ne-am pus problema dacă trebuie să încadrăm subiectul în chimie organică sau chimie anorganică.

5. E necesar să verificăm *indexările CZ tipărite pe publicații sau în fișele difuzate centralizat*, pentru a controla:

— dacă *indexările* corespund cu *practica aplicată în bibliotecă* (mai bună sau poate mai puțin bună, însă cu care și bibliotecarul, și cititorii s-au obișnuit): aceasta este necesar pentru „unitatea” *indexărilor* în cuprinsul aceluiași sistem de *cataloge*;

— dacă *indicii* nu sînt prea largi (cu prea multe cifre) sau prea restrînși în comparație cu *indexările* dorite pentru *colecția respectivă*;

— dacă *practica de indexare aplicată de noi* corespunde cu *ideile altor clasificatori*; această comparație continuă este poate cea mai bună școală a unui *clasificator*;

— dacă *indexările tipărite pe carte sau difuzate pe fișe* nu conțin erori.

6. *Trebuie să evităm clasificarea prea amănunțită*: în clasele CZ 5 și 6 tentația este foarte mare în acest sens, subdiviziunile fiind cu mult mai amănunțite în general decît la celelalte clase.

De exemplu, dacă în *colecția respectivă* de publicații există numai 8 cărți din domeniul fizicii, nu este logic să le dispersăm prin *indici CZ* diferiți, cînd indicele 53 *Fizică* este suficient; la fel cînd avem numai 3 cărți de medicină, este suficient indicele 61 *Medicină* sau pentru 10 cărți de mine și minieră este suficient indicele 622 *Industrie minieră*.

Chiar dacă *tabelele sistematice* de care ne servim au subdiviziuni la acești *indici*, *dacă nu este nevoie, nu folosim*

*) Exemple de *dictionare tehnice* bune: *Dictionar tehnic*, Editura tehnică, 1953. — *Dictionar politehnic*, Editura tehnică, 1957 (ed. a 2-a — 1967). — *Lexiconul tehnic român*, Editura tehnică, 1949/1956 (ed. a 2-a 1957/1968).

pur și simplu aceste subdiviziuni, iar pentru memorarea soluției, pe exemplarul de tabele CZ cu care lucrăm însemnăm indicii pe care nu-i folosim deocamdată. Bineînțeles însă, dacă peste un timp oarecare colecția s-a îmbogățit mult într-un anumit domeniu (de exemplu avem în domeniul 61 *Medicină* 50 de publicații), nimic nu ne oprește a reclassifica aceste 50 de fișe, folosind indici CZ subdivizionari.

7. Dacă doi indici CZ apar egal aplicabili unui subiect dat, alegem în general pe acela care corespunde mai bine modului specific de a căuta al utilizatorilor bibliotecii respective. Dacă nu este posibilă o alegere motivată, creăm o intrare pentru fiecare din indicii între care putem opta (clasificăm la ambii indici, legați prin semnul de relație).

8. Pentru fișele cu aceeași indexare CZ, stabilim o ordine de aranjare în fișier care să fie totdeauna respectată. În bibliotecile publice, această ordine este cea impusă de criteriul alfabetic. În bibliotecile științifice și tehnice poate fi aplicată și ordinea invers cronologică, după data apariției lucrării, în așa fel încât lucrările cele mai noi să cadă în primul rind sub atenția celui care se documentează.

9. Citeva sfaturi practice generale:

9.1. Să citim de câteva ori, cu atenție și fără grabă, clasele 5 și 6 din ediția CZ pe care o folosim. Vom învăța spiritul ei, vom face cunoștință cu modul de ordonare a subiectelor stabilit în CZ, ne vom împropăta o serie de noțiuni științifice și tehnice, în general simple și cunoscute, dar deseori uitate.

9.2. Să nu neglijăm citirea sau consultarea periodică a unui îndrumător bun în folosirea clasificării zecimale, de exemplu lecțiile predate la cursurile de specializare ca bibliotecar, documentarist etc.: excelenta introducere la tabelele CZ ediția ESIP [1]; idem la ediția recentă a BCS [2]; idem lucrările teoretice despre aplicarea CZ [3], [4]; dacă avem posibilitatea, introducerea la edițiile [5], [6] etc. O dată cu timpul, specializarea va crește și vom reciti cu altă putere de înțelegere asemenea îndrumări.

9.3. Să nu indexăm grăbiți, 'enervați sau distrați. Clasificarea cere o atenție deosebită, pentru că în general nu e provizorie; iar indexarea unor publicații cere câteodată chiar un mic studiu de clasificare, căutări și comparații pentru a cinstii bine avantajele și dezavantajele unei soluții.

10. În final, vom examina unele exemple rezolvate, destinate să ajute la înțelegerea procesului de indexare în domeniul științelor în sens larg: teoretice

și aplicate. Toate sînt exemple reale de publicații apărute în editurile din țară. Ca instrument de lucru a fost folosită tabela foarte prescurtată de la finele publicației [3], însă explicațiile sînt aceleași pentru oricare din tabelele curente: [1], [2] sau altele.

a) *Angrenaje*. Buc., Editura tehnică, 1968.

Este o problemă tehnică de mașini, ceea ce ne conduce cu ușurință la domeniul atât de cunoscut 621 *Construcții de mașini*. În acest caz, este de preferat să studiem însăși tabela principală (dacă nu găsim în indexul alfabetic direct *Angrenaje*, *Roți dințate*, *Reducatoare* etc.). Aici vom găsi:

621.1 *Mașini cu abur și probleme înrudite*

- .2 *Idem hidraulice*
- .3 *Idem electrice*. *Electrotehnică*
- .4 *Idem cu benzină, motorină etc.*
- .5 *Idem pneumatice și frigorifice*
- .6 *Transportul fluidelor; pompe, ventilatoare, conducte etc.*
- .7 *Prelucrare fără așchiere: turnătorie, forjă, laminare etc.*
- .8 *Organe de mașini*
- .9 *Prelucrare prin așchiere: raboteze, strunguri etc.*

Fără dificultate deosebită, din textul cărții vom observa că angrenajele sînt organe de mașini, deci clasificarea justă va fi 621.8.

b) *Sistemul internațional de unități de măsură*. Buc., Editura tehnică, 1970.

Lucrarea face parte din domeniul denumit în mod obișnuit *Măsuri și greutăți* sau *Metrologie*. Indexul alfabetic ne conduce imediat la indicele CZ 389, care, controlat în tabela generală, ne arată subordonarea acestui indice lui 38 *Comerț*; într-adevăr, înainte de a fi o problemă de știință și tehnică, unitățile de măsură au fost și sînt încă o problemă de relații comerciale: vânzare și cumpărare de bunuri care trebuie „măsurate”. După titlul dat și conținutul publicației, putem aprecia că este de domeniul *Standardizării*, care însă are același indice CZ 389.

Se observă în acest caz că o problemă tehnico-științifică este clasificată în CZ la clasa 3 *Științe sociale*, ceea ce demonstrează multiplele aspecte pe care le pot lua științele în economia societății actuale.

c) *Lecții de nomografie*. Buc., Editura tehnică, 1956.

Presupunem că este o denumire necunoscută nouă și negăsită în indexul alfabetic pe care îl posedăm.

Răsfoim publicația, citim prefața și observăm că lucrarea tratează probleme de matematică, deci indice CZ 51. Studiem tabela generală pentru CZ 51

și găsim imediat 518 *Procedee numerice și grafice de calcul*, ceea ce corespunde cu ceea ce se poate citi în primele rînduri ale introducerii publicației.

d) *Dicționar tehnic*. Buc., Editura tehnică, 1953.

Conform principiilor oricărei clasificări pe materii cum este și CZ, lucrarea trebuie clasificată întii la subiect, adică la *Tehnică*, indice CZ 62, și apoi cu indicele auxiliar de formă (03) *Publicații cu conținutul aranjat alfabetic. Enciclopedii. Dicționare*.

Se obișnuiește însă a se acorda indicii 62:03 avînd același înțeles și pentru a se realiza o intrare în dublură 03:62, procedeul prin care vor fi întru-nite și toate fișele de *Enciclopedii, dicționare* într-un singur loc, la CZ 03.

De observat și indexarea tipărită pe carte și anume CZ 413 = 59:6, în care:
— indicele auxiliar = 59 nu este necesar în bibliotecile din România, unde 90 la sută din cărți sînt în limba română;

— indicele 6 în loc de 62 corespunde ediției CZ utilizate la acea vreme (ediția română CGM 1952);

— indicele 413 este eronat, conform aceleiași ediții unde găsim 413 *Dicționare în două sau mai multe limbi*, pe cînd publicația este un dicționar într-o singură limbă, explicînd termenii tehnici; conform edițiilor internaționale (și nu practicii țării noastre), am putea accepta și 413, însă lucrarea are mai mult un caracter enciclopedic decît unul lexicologic.

e) *Calcul de rezistență la solicitări variabile*. Buc., Editura tehnică, 1963.

Este o temă de rezistența materialelor. Presupunînd că acest lucru nu e cunoscut, în primele 5 rînduri ale introducerii este arătat clar că problema este o „ramură a rezistenței materialelor în construcția de mașini”. Indicele alfabetic ne conduce imediat la indicele CZ 539.4 *Rezistența materialelor*.

f) *Tehnologia metalelor*. Buc., Editura tehnică, 1954.

Studierea tablei de materii ne arată 3 domenii mari tratate în această lucrare de sinteză: metalurgia metalelor, prelucrare fără așchiere (turnătorie, deformare, sudare etc.), prelucrare prin așchiere. Indicele CZ va fi deci unul multiplu: 621.7 + 621.9 + 669, avînd trei fișe, cu intrare la fiecare din acești indici. Capitolele de descrierea materialelor ne-ar îndemna să adăugăm și 620.2 *Merceologie* între indicii componenți (ceea ce nu ar fi rău), însă se obișnuiește a considera că descrierea procedeeilor cuprinde de obicei și descrierea produselor rezultate, deci pentru economie în indexare putem renunța la el. De

observat că indexarea tipărită în carte CZ 669 reprezintă numai parțial și incomplet conținutul.

g) *Practica automobilului*. Buc., Editura tehnică, 1957. 3 vol.

Este o lucrare privind tehnica mijloacelor de transport auto, deci CZ 629.113. Putem adăuga (dacă avem multe fișe la acest indice) .004 *Din punct de vedere al folosirii, întreținerii, funcționării*.

h) *Manualul inginerului mecanic*. Buc., Editura tehnică, 1949.

Este o carte pentru construcția de mașini în general (mecanica industrială), deci CZ 621. Putem adăuga, deoarece sigur la acest indice avem multe fișe (02) *Cu cuprinsul aranjat sistematic. Tratamente, manuale*.

i) *Mic atlas de plante*. Buc., Editura didactică și pedagogică, 1969.

Cartea se referă clar la 58 *Botanică* și este sub formă de atlas; atenție însă: nu e atlas geografic (084.3), ci album cu ilustrații (084.1). Vom indexa cartea la CZ 58 (084.1), bineînțeles dacă nu este suficient CZ 58 pentru colecția noastră de publicații.

Pentru cine utilizează ediții CZ mai dezvoltate, soluția indicată de carte CZ 581.9 în ideea „Flora României” este foarte bună.

j) *Florile din grădina mea*. Buc., Editura științifică, 1960.

Răsfoind cartea, constatăm că ea are totuși caracteristici de botanică și nu tratează îngrijirea sau alcătuirea grădinilor. Deci va fi clasificată la 58 *Botanică*; pentru o indexare mai completă, putem lega acest indice prin semnul de relație: de indicele 635 *Horticultură. Grădini de zarzavat și de flori*.

k) *ABC-ul sănătății*. Buc., Editura medicală, 1964.

Este o enciclopedie medicală deci, asemănător cu exemplul „d” de mai sus, vom clasifica la 61 (03), sau mai bine la 61:03 pentru a pune o fișă și la 03:61.

Indexarea 61 (06) tipărită pe carte este o eroare, ea corespunzînd sferei Asociație medicală.

l) *Alimentația în boala ulceroasă*. Buc., Editura medicală, 1954.

Subiectul principal este „boala ulceroasă”, deoarece alimentația este un aspect al tratamentului bolii. Indexăm deci la 616 *Patologie, boli*. Se recomandă însă relația prin: (două puncte) cu 641 *Alimentele și prepararea lor în economia casnică*, pentru a regăsi un asemenea subiect și la indicele pentru subiectul *Alimente*. Desigur, dacă este necesar, se poate subdiviza 616 *Boli în general* în 616.3 *Boli ale aparatului digestiv*.

m) *Cartea stuparului*. Buc., Editura agrosilvică, 1957.

Stupăritul, denumit și albinărit sau apicultură, face parte din sfera largă a domeniului agriculturii. Găsim imediat în partea sistematică subdiviziunea 638 *Creșterea insectelor și a reptilelor foloșitoare*, iar dacă este necesar, chiar 638.1 *Apicultură*.

n) *Probleme de economie industrială*. Buc., Editura de stat pentru literatură politică, 1957.

Problemele economice ale industriei apar în două locuri în CZ: a) privind economia generală (națională) și producerea de bunuri la 338 *Producerea bunurilor. Economie industrială. Situație economică*, depinzând de capitolul 33 *Economie politică și socială*; b) privind economia concretă la 658.5 *Organizarea internă a întreprinderilor. Organizarea producției*, depinzând de capitolele 658 *Organizare socială și industrială. Economia întreprinderilor* și 65 *Conducere și organizare în industrie, comerț și transport*.

Răsfoind publicația, apare evident că locul principal de indexare este 658.5 *Organizarea internă a întreprinderilor* însă multe probleme sînt tratate în carte cu aprecieri de principiu la nivel național, astfel încît o dublă indexare 658.5:338 apare ca justificată.

o) *Revista de geodezie, organizarea teritoriului și cadastru*.

Găsim cu ușurință indexul 628(05) *Geodezie, topografie, sub formă de periodic*. Se va prefera însă, așa cum s-a arătat mai sus, 628:05, pentru a permite inversarea 05:628 și strîngerea la un loc a tuturor fișelor de reviste (în bibliotecile mai mari este obligatoriu un catalog separat pentru reviste).

Subdivizarea în continuare se poate face pe denumire prescurtată, de exemplu 625(05) *Rev. geod.*

p) *Dezvoltarea și modernizarea agriculturii, parte integrantă a construirii socialismului*, expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu la Congresul cooperativelor agricole de producție. Buc., Editura politică, 1966.

Se indexează 63 *Agricultură* și apoi (04) *Broșuri, conferințe, articole*. Pentru strîngerea la un loc a tuturor publicațiilor legate de activitatea P.C.R., se recomandă și indexarea complexă cu semn de relație:

(două puncte) la 329P.C.R. *Partide politice. Partidul Comunist Român* (conform cu edițiile internaționale CZU), sau la 3CP (498)-5 *Partidul Comunist Român. Conducerea construirii socialismului în toate domeniile* (conform cu [1]). Deci indicele de clasificare va fi CZ 63 (04): 329P.C.R. sau CZ 3CP (498)-5: 63(04).

11. Concluzii

Clasificarea publicațiilor tehnico-științifice la clasele 5 și 6 ale CZ nu trebuie să prezinte greutăți de neînvinș pentru un bibliotecar sau un documentarist cu bune cunoștințe de cultură generală.

Desigur, există probleme mai greu de rezolvat, însă acestea apar în aproximativ aceeași măsură în toate domeniile de cunoștințe (deci în toate clasele CZ), nu numai în tehnică și știință, și sînt inerente oricărui sistem de clasificare pe materii, nu numai clasificării zecimale; aceste probleme rezultă din varietatea și multitudinea aspectelor îmbrăcate de subiecte și, uneori, din imposibilitatea de a le „așeza” cu ușurință în căsuțele rigide ale unei clasificări.

În aceste situații dificile, se va căuta o soluție optimă și în orice caz cît mai apropiată de modul de a gândi sau de a căuta în cataloage al cititorilor fiecărei biblioteci în parte.

BIBLIOGRAFIE

- [1] *Clasificarea zecimală pentru biblioteci, servicii de documentare și fișiere individuale de studiu*. Buc., E.S.I.P., 1959.
- [2] Boeră-Popescu, Constanța. *Clasificarea zecimală universală. Manual provizoriu pentru uzul bibliotecilor comunale*. Buc., 1970. (Biblioteca Centrală de Stat. Serviciul clasificare zecimală).
- [3] Andrian, A. *Indrumător pentru utilizarea clasificării zecimale universale (CZU)*. Buc., I.D.T., 1969.
- [4] Senciuc, M. și Corvătescu, A. *Clasificarea zecimală și organizarea catalogului pe materii*. În: *Consultații de biblioteconomie. I. Completarea și organizarea colecțiilor de publicații*. Buc., I.S.I.A.P., 1969, p. 125-200.
- [5] DK. *Dreisprachige Kurzausgabe. — UDC, trilingual abridged edition. — CDU, édition abrégée trilingue*. Berlin, London, Bruxelles, Paris, 1958.
- [6] Andrian, A. *Clasificarea zecimală universală, Ediție prescurtată generală (6 volume)*. Bibl. MTCM și ICTCM București. Ediția a 3-a, 1969. (multiplicată în traducere).

Munca, factor de bază al progresului social, al educației

„Munca este prima condiție de bază a vieții omenești în genere, și anume în asemenea măsură încât, într-un anumit sens, trebuie să spunem că l-a creat chiar pe om însuși“.

Friedrich Engels

În cadrul marii acțiuni desfășurate sub conducerea partidului nostru pentru îndeplinirea programului de educație comunistă a întregului popor, o latură deosebit de importantă o are educarea tuturor cetățenilor și în primul rând a tineretului, în spiritul cultului față de muncă eliberată de exploatare.

Instituții de educație comunistă, bibliotecile au contribuit și pînă acum la plămădirea profilului moral, la perfecționarea profesională a oamenilor muncii. Astăzi ele trebuie să se încadreze în programul general prin activități mai sistematice, pe cit de diverse, pe atît de eficiente. În colaborare cu organizațiile de pionieri și U.T.C., ele vor putea iniția o seamă de manifestări menite să sprijine dezvoltarea unei atitudini morale înaintate față de îndatoririle sociale, față de muncă, a tuturor cetățenilor țării. Iată câteva din ele :

— organizarea și ținerea la zi a unor expoziții pe temele muncii, ale educației, ale perfecționării profesionale, ale eroismului în muncă ș.a. ;

— invitarea unor muncitori fruntași din întreprinderi sau lucrători din unități socialiste din agricultură la seri de întîlnire cu tineretul pentru a le vorbi despre frumusețea și noblețea muncii, pentru a-i sfătui ce profesiiune să-și aleagă, pentru a le oferi exemplul lor personal de participare la marea operă de construire a socialismului în patria noastră ;

— întocmirea și difuzarea de bibliografii pentru orientarea profesională a tinerilor *), pentru diferite îndeletniciri

*) Vezi și Tăutu, Ioana. *Ce să fie ?* Bibliografie de recomandare. În : Revista bibliotecilor. 23, nr. 6, iun 1971, p. 362.

practice ale acestora (printre care s-ar putea număra și cunoașterea nemijlocită a activității și instrumentelor bibliotecare) ;

— popularizarea lucrărilor nou apărute în cadrul programului de desăvîrșire profesională și spirituală a omului nou.

Am enumerat doar cîteva din posibilitățile participării bibliotecilor la îndeplinirea acestui program. Ele pot fi amplificate după nevoile și posibilitățile locale. Bibliografia selectivă pe care o oferim în continuare poate servi drept punct de plecare pentru organizarea unor manifestări, dar ea mai poate încă, și trebuie să fie îmbogățită permanent cu noile apariții editoriale.

Am început cu materialele documentare, teoretice, continuînd cu reportaje și dezbateri din presa cotidiană. La acestea am adăugat și cîteva opere literare ce oglindesc condițiile inumane ale muncii în capitalism pentru a le opune celor închinat marilor realizări contemporane din țara noastră, înaltei conștiințe, devotamentului și respectului tuturor față de muncă, această nobilă misiune a omului în societatea socialistă.

MATERIALE

DOCUMENTARE

Cuvîntări,

carti,

studii,

articole

„Să educăm pe toți cetățenii, și în special tineretul, în spiritul cultului față de muncă, față de munca liberă, despozarată de exploatare din societatea noastră, singura sursă a progresului și prosperității poporului nostru, a națiunii noastre socialiste, mijlocul principal de afirmare a talentului și forței creatoare ale tuturor cetățenilor, de manifestare a personalității și autoperfecționare morală a fiecărui“.

Nicolae Ceaușescu

Engels, Friedrich. *Rotul muncii în procesul transformării maimuței în om*. Ediția a 4-a. Buc., Editura politică, 1970. 33 p. (Biblioteca marxist-leninistă).

Lenin, V. I. *Marea inițiativă* (Despre eroismul muncitorilor în spatele frontului cu prilejul „subotnicilor comuniste“). În : V. I. Lenin, *Opere alese*. Vol. 2. Buc., Editura politică, 1962, p. 201—225.

Lenin, V. I. *Sarcinile Uniunii Tineretului*. (Cuvîntare rostită la al III-lea Congres general al Uniunii Tineretului Comunist din Rusia), 2 octombrie 1920. În : V. I. Lenin, *Opere alese în trei volume*. Ediția a 2-a. Buc., Editura politică, 1963.

Ceașescu, Nicolae. *Propuneri de măsuri pentru îmbunătățirea activității politico-ideologice, de educare marxist-leninistă a membrilor de partid, a tuturor oamenilor muncii* — 6 iulie 1971. *Expunere la constătuirea de lucru a activului de partid din domeniul ideologiei și al activității politice și cultural-educative* — 9 iulie 1971. Buc., Editura politică, 1971. 88 p.

Ceașescu, Nicole. *Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceașescu la mitingul consacrat deschiderii anului de învățămînt universitar*. În: *Scînteia tineretului*, 27, nr. 6960, 2 oct 1971, p. 1, 3—4.

Ceașescu, Nicolae. *Cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceașescu la cea de a doua Conferință națională a organizației pionierilor*. În: *Scînteia tineretului*, 27, nr. 6978, 23 oct 1971, p. 1, 3.

Ceașescu, Nicolae. *Expunerea tovarășului Nicolae Ceașescu cu privire la Programul P.C.R. pentru îmbunătățirea activității ideologice, ridicarea nivelului general al cunoașterii și educația socialistă a maselor pentru așezarea relațiilor din societatea noastră pe baza principiilor eticii și echității socialiste și comuniste*. În: *Scînteia*, 41, nr. 8958 din 4 nov. 1971, p. 1—5.

Chemarea Consiliului Național al Organizației Pionierilor. În: *Scînteia tineretului*, 27, nr. 6879 din 1 iulie 1971, p. 1.

Ciocan, Ion. *Atitudinea față de muncă și proprietatea întregului popor — componentă majoră a pionieriei*. În: *Educația pionierească* nr. 4, 1970.

Dăscălescu, Romeo. *Relația educație prin muncă — orientare școlară și profesională*. În: *Revista de pedagogie*, 20, nr. 9, sep 1971, p. 32—38.

Fleancu, Gheorghe. *Contribuția activității pionierești la pregătirea psihologică și practică a copiilor pentru muncă*. În: *Revista de pedagogie*, 20, nr. 9 sep 1971, p. 60—64.

Golianu, Al. *Școala, factor de educație comunistă*. În: *Lupta de clasă*, 51, nr. 9, sep 1971, p. 34—41.

Integrarea socială a tineretului. Cercetări sociologice contemporane. Sub redacția: prof. univ. Miron Constantinescu. Buc. Editura științifică, 1969. 343 p.

Mahler, Fred. *Tineretul și munca*. În: *Revista de pedagogie*, 20, nr. 9 sep 1971, p. 100—106.

Makarenko, A. S. *Opere pedagogice alese*. Ediția a 2-a. Vol. 2. [Buc.]. Editura didactică și pedagogică, 1963. 344 p.

Malița, Mircea. *Formarea omului multilateral dezvoltat — sarcină primordială a școlii românești*. În: *Forum*, 13, nr. 7 iulie 1971, p. 4—15.

Malița, Mircea. *Munca productivă — factor primordial al educației*. În: *Revista de pedagogie*, 20, nr. 5, mai 1971, p. 9—19.

Milcu, Ștefan. *Învățămîntul universitar și producția în procesul educativ*. În: *Forum*, 13, nr. 8, aug 1971, p. 16—17.

Salade, prof. univ. Dumitru. *Dinamica intereselor pentru muncă*. În: *Revista de pedagogie*, 20, nr. 9 sep 1971, p. 25—31.

Ștefănescu, Costin, Bărbulescu, Petre, Valentina Vișan. *Pedagogia muncii integrate în procesul de învățămînt*. În: *Revista de pedagogie*, 20, nr. 5, mai 1971, p. 89—93.

Verniceanu, Aurel. *Conștiința socialistă — forță mobilizatoare a energiei maselor populare*. În: *Probleme economice*, 24, nr. 8, aug 1971, p. 11—19.

Vișan, ing. Valentina. *Instruirea tehnică-productivă a elevilor în agricultură*. În: *Revista de pedagogie*, 20, nr. 9, sep 1971, p. 44—55.

REPORTAJE,

DEZBATERI,

MESE

ROTUNDE

Din
cotidiene

„Ziarele și revistele... trebuie să promoveze cu curaj experiența înaintată, să critice obiceiurile și moravurile înapoiate, să asigure exprimarea în paginile lor a părerilor oamenilor muncii din toate sectoarele de activitate, devenind astfel un puternic instrument în dezvoltarea democrației socialiste, în afirmarea principiilor eticii și echității socialiste în țara noastră“.

Nicolae Ceașescu

Adam, Nicolae. *Hidrocentralele, trepte ale timpului socialist*. În: *Scînteia tineretului*, 27, nr. 6930, 28 aug 1971, p. 7.

„A munci“ — la timpul prezent. Dezbateri organizată de ziarul „Scînteia tineretului“ la Uzina de utilaj chimic-Ploiești. În: *Scînteia tineretului*, 27, nr. 6928, 26 aug 1971, p. 3.

Bălgrădeanu, Alexandru. *Hunedoara, opera și mîndria constructorilor siderurgiști, școală și pepinieră de cadre*. În: *Scînteia tineretului*, 27, nr. 6968, 12 oct 1971, p. 5.

„Ca pasărea în zbor. Omul e făcut pentru muncă — dar cum îi determinăm pe tineri să descopere satisfacțiile muncii? Procesul de integrare în producție și de formare socialistă — căi, metode și întrebări... Masă rotundă realizată de Sergiu Fărcașan la Satu Mare. În: *Scînteia*, 41, nr. 8894, 1 sep 1971, p. 5.

Caranfil, Mihai. *Dragostea de muncă, piatra de temelie a năzuințelor tineresti*. În: *Scînteia*, 41, nr. 8903, 10 sep 1971, p. 1—2.

Caranfil, Mihai, *Noul și eroul. Cronică hunedoreană...* În: *Scinteia*, 41, nr. 8958 din 4 nov 1971, p. 5.

Cozmița, Ana, *Liceanul la școala muncii*. În: *Scinteia*, 41, nr. 8917, 24 sep 1971, p. 4.

Horomnea, Dragomir, *Locul de muncă — locul împlinirii*. În: *Scinteia tineretului*, 27, nr. 6974, 19 oct 1971, p. 1, 2.

Lal, Romulus, *Cine și cum îl învață pe tânărul muncitor disciplina muncii*. În: *Scinteia tineretului*, 27, nr. 6929 din 27 aug 1971, p. 1, 3.

Marian, Paul, *Productivitatea — oglindă a eficienței muncii sociale*. Convorbire cu dr. Ion Răvar. În: *România liberă*, 29, nr. 8409 din 5 nov 1971, p. 1, 7.

Nicorovici, Vasile, *Orșova Nouă — capitol vibrant al epocii Porților de Fier*. În: *Scinteia*, 41, nr. 8917, 24 sep 1971, p. 1, 3.

Nicorovici, Vasile, *Reșița 200: Reșița focului nestins, Reșița revoluționară*. În: *Scinteia*, 41, nr. 8897, 4 sep 1971, p. 5.

Popescu, Col. Gheorghe, *Mai tari decât cremenea munților. Reportaj de pe șantierul Transfăgărășanului*. În: *Scinteia*, 41, nr. 8940, 17 oct 1971, p. 1, 4.

Răvescu, Vasile, *O vie și puternică efervescentă creatoare pe frontul muncii. Șantierul „Olt” în toponimia luminii*. În: *Scinteia tineretului*, 27, nr. 6923, 20 aug 1970, p. 1, 3.

Stoian, Mihai, *O dinastie muncitorească: Ion Păun, fiul lui Ion Păun*. În: *Scinteia*, 40, nr. 8901, 8 sep 1971, p. 5.

MUNCA

DIN

TRECUT

În

opere

literare

„Organizarea capitalistă a muncii sociale se sprijinea pe disciplina foamei, și, cu tot progresul culturii burgheze și al democrației burgheze, marea masă a oamenilor muncii din cele mai înaintate, mai civilizate și mai democratice republici rămânea o masă abrutizată și ignorantă de sclavi salariați sau de țărani oprimați, pe care îi jefuia și de care își bătea joc o mină de capitaliști”.

V. I. Lenin

Bogza, Geo, *Lumea petrolului*. În: Geo Bogza, *Scrieri în proză*. Vol. 1. Buc., E.S.P.L.A. [1956], p. 11—83.

Bogza, Geo, *Tăbăcarii*. În: Geo Bogza, *Scrieri în proză*, Vol. 1, Buc., E.S.P.L.A., [1956], p. 87—110.

Bogza, Geo, *Țara de piatră. II. Munții de aur*. În: Geo Bogza, *Scrieri în proză*. Vol. 1. Buc., E.S.P.L.A., [1956], p. 219—276.

Goga, Octavian, *Clăcașii*. În: Octavian Goga, *Ne cheamă pământul*. Poezii. Vol. 1. Buc., „Minerva”, 1970, p. 103—108.

Goga, Octavian, *Cosașul*. În: Octavian Goga, *Ne cheamă pământul*. Poezii. Vol. 1. Buc., „Minerva”, 1970, p. 130—132.

Neculuță, D. Th. *Cusătoreasa*. În: D. Th. Neculuță, *Spre țărmul dreptății*. Buc., Editura tineretului, [1959], p. 94.

Neculuță, D. Th. *Cor de robi*. În: D. Th. Neculuță, *Spre țărmul dreptății*. Buc., Editura tineretului, [1959], p. 97—101.

Neculuță, D. Th. *Martiri și căli*. În: D. Th. Neculuță, *Spre țărmul dreptății*. Buc., Editura tineretului, [1959], p. 75—78.

MUNCA

DE

ASTĂZI

În

opere

literare

„Organizarea comunistă a muncii sociale, organizare spre care primul pas este socialismul, se sprijină — și cu cit înaintează mai mult, cu atît se va sprijini mai mult — pe disciplina liberă și conștientă a oamenilor muncii înșiși, care au răsturnat atît jugul moșierilor cit și pe cel al capitaliștilor”.

V. I. Lenin

Beniuc, Mihai, *Sudoarea de pe frunte*. În: Mihai Beniuc, *Poezii*. 1938—1968. Buc., E.P.L., 1969, p. 650.

Blaga, Lucian, *Lucrătorul*. În: *Trepte. Antologie de poezie social-militantă românească*. Buc., „Minerva”, 1971, p. 91.

Bogza, Geo, *Suc de roșii*. În: *Trepte. Antologie de poezie social-militantă românească*. Buc., „Minerva”, 1971, p. 149—150.

Deșliu, Dan, *Minunile de fiecare zi*. În: *Trepte. Antologie de poezie social-militantă românească*. Buc., „Minerva”, 1971, p. 192—193.

Rău, Aurel, *Izvoarele de foc ale tuturor lucrurilor*. În: *Trepte. Antologie de poezie social-militantă românească*. Buc., „Minerva”, 1971, p. 205—207.

Stelaru, Dimitrie, *Biruitoii*. În: *Trepte. Antologie de poezie social-militantă românească*. Buc., „Minerva”, 1971, p. 164—165.

Tomozei, Gh., *Șantierul naval*. În: *Trepte. Antologie de poezie social-militantă românească*. Buc., „Minerva”, 1971, p. 228—229.

Utan, Tiberiu, *Mindrie*. În: *Trepte. Antologie de poezie social-militantă românească*. Buc., „Minerva”, 1971, p. 200—209.

Zidăriță, Ștefan, *Sondă de adîncime*. În: Ștefan Zidăriță, *În culisele faptului divers*. Buc., Editura politică, 1969, p. 83—88.

L. B.

Biblioteca municipală „N. Iorga” din Ploiești la aniversarea semicentenarului

În cadrul manifestărilor prilejuite de luna culturală „Tezaur prahovean”, a fost sărbătorită — între 8 și 13 noiembrie 1971 — împlinirea a 50 de ani de la înființarea, la 20 martie 1921, a bibliotecii publice din municipiul Ploiești.

Sesiunea de comunicări și referate intitulată „Biblioteca — instituție de propagandă și educație comunistă”, care a inaugurat seria de manifestări festive, a fost deschisă de Gh. Alecu, prim-secretar al Comitetului municipal de partid Ploiești, primarul municipiului, care a subliniat în cuvântul inaugural progresele realizate de bibliotecă în decursul existenței și aportul adus de ea în îndeplinirea programului complex de educare comunistă a maselor. Vorbitorul și-a exprimat speranța că sesiunea și manifestările prilejuite de aniversarea semicentenarului activității bibliotecii vor constitui încă o contribuție la îndeplinirea sarcinilor sportive care revin bibliotecii în etapa actuală.

În comunicarea intitulată „Biblioteca municipală „N. Iorga” din Ploiești — cinci decenii de activitate rodnică”, Gh. Maxim, directorul bibliotecii, a evocat principalele etape ale activității instituției (a cărei primă mențiune ca bibliotecă publică datează încă din 1840), aducând un vibrant omagiu întemeietorilor ei.

În referatul prezentat de Mihai Vulpescu, președintele Comitetului județean de cultură și educație socialistă Prahova, și intitulat „Locul și atribuțiile bibliotecii publice în formarea și dezvoltarea conștiinței socialiste a cititorilor”, a fost sub-

liniat aportul însemnat pe care îl poate aduce această instituție — prin activitățile specifice ei — în ansamblul mijloacelor de educare și instruire.

În continuarea sesiunii, au fost susținute referatele: «Cuprinderea la lectură și satisfacerea cerințelor de carte ale populației active — preocupare majoră a Bibliotecii municipale „N. Iorga” din Ploiești» (referent: Marian Chirulescu, bibliograf principal la Biblioteca municipală Ploiești); «Informarea și documentarea în domeniul științelor sociale și politice la Biblioteca municipală „N. Iorga” din Ploiești» (referent: Ștefan Năstăsescu, bibliograf șef serviciu la Biblioteca municipală Ploiești); „Contribuția bibliotecilor sindicatelor la procesul de educație marxist-leninistă, partinică și revoluționară a oamenilor muncii” (referent: Virgil Spătaru, membru al Biroului executiv al Consiliului județean Prahova al sindicatelor); „Integrarea bibliotecilor tehnico-științifice din întreprinderi și institute de cercetări în activitatea de informare documentară” (referent: dr. Alexe Manea, de la Institutul Central de Documentare Tehnică din București).

Și-au adus salutul reprezentanții ai publicului cititor, ai unor instituții colaboratoare din localitate și județ, ai bibliotecilor din țară, ai Bibliotecii Centrale de Stat, ai Asociației bibliotecarilor, ai *Revistei bibliotecilor*.

Ion Ciotoș, din Consiliul Culturii și Educației Socialiste, a subliniat înalta apreciere dată de consiliu activității bibliotecii ploieștene și a comunicat asistenței acordarea, de către Consiliul Culturii și Educației Socialiste, a însemnii „Evidențiat în munca culturală de masă” unui număr de 16 lucrători ai bibliotecii.

Cuvântul de încheiere a sesiunii festive a fost rostit de Gh. Boșovei, secretar în Comitetul municipal de partid Ploiești, care a adus mulțumiri participanților și a subliniat importanța sesiunii în definirea rolului bibliotecii ca instituție de educație comunistă. În lumina recentelor indicații conținute în documentele de partid, biblioteca trebuie să-și rializeze preocupările la efortul educativ general. Studiu individual — singurul suport viabil în documentare și în ridicarea eficienței învățămîntului ideologic-politic — trebuie să găsească la biblioteca publică un sprijin total și calificat.

Asistența a adresat, în încheiere, o telegramă Comitetului Central al partidului, tovarășului Nicolae Ceaușescu, în care a fost subliniată adeviziunea entuziastă a participanților la politica de educare comunistă și de ridicare a nivelului ideologic-politic al populației, ca și angajamentele hotărâte ale colectivului biblio-

tecii aniversate de a contribui, cu toate forțele sale, la efortul general de educare și instruire.

În cadrul sesiunii a avut loc și vernisajul expoziției jubiliare „Biblioteca municipală „N. Iorga” Ploiești — 50 de ani de activitate». Bogată în exponate și inteligent concepută, expoziția din sala coloanelor a Palatului culturii a oglindit, prin facsimile, fotografiile, cărți și documente, drumul parcurs de biblioteca ploieșteană în cei cincizeci de ani de existență. De un deosebit interes s-au bucurat vitrinele în care erau expuse cărți donate sau scrise de întemeietorii bibliotecii, exemplarele cu autografe și mostrele de carte veche românească, lucrările despre trecutul cultural al județului Prahova, volumele editate de biblioteca aniversată, articole din presa de specialitate în care sînt oglindite aspecte din munca bibliotecarilor ploieșteni.

Mărti, 9 noiembrie, în cadrul aceluiași manifestări, a fost organizată o întâlnire între scriitorii Al. Mitru, Călin Gruia și Constantin Mateescu și membrii Cenaclului literar pentru copii, la care au participat aproximativ 300 de copii din școlile ploieștene și din comunele aparținătoare.

Joi, 11 noiembrie, a avut loc în sala de festivități a Palatului culturii o întâlnire între cititorii bibliotecii și scriitorii ploieșteni George Moroșanu, Nicolae Rădulescu-Lemnaru, Leonida Secrețeanu, Marin Cucu, Mircea Ionescu-Quintus și N. Breb-Popescu.

Ciclu de manifestări închinat semicentenarului înființării Bibliotecii municipale „N. Iorga” din Ploiești s-a încheiat în 13 noiembrie cu inaugurarea stațiunii de audiții muzicale 1971/1972 „Muzica românească de-a lungul timpurilor”, organizată de Biblioteca municipală „N. Iorga”, Filarmonica de Stat și Liceul de muzică și arte plastice Ploiești. Audiția de deschidere „Compozitorii români slăvesc Partidul și Patria” a fost prezentată de prof. Gh. Mărgărit, directorul Liceului de muzică și arte plastice Ploiești.

Val. ALEXANDRU

Prin dispoziția nr. 138/1971 a Consiliului Culturii și Educației Socialiste, au fost distinși cu insigna „Evidențiat în munca culturală de masă” următorii lucrători ai Bibliotecii municipale „N. Iorga” din Ploiești: Maxim Gheorghe, Iliescu Gheorghe, Petcu Andu, Ioan Florica, Teodorescu Camelia, Vaida Maria, Alșek Yvette, Boșovei Olimpia, Edroiu Eugenia, Lambrachi Veronica, Marian Ana, Munteanu Tatiana, Popovici Constantin, Prelipceanu Steluța, Stoian Elena, Țiviș Lelia.

Sărbătorirea unei aniversări de prestigiu: 100 de ani de la înființarea primei biblioteci publice din județul Galați

În zilele de 20 și 21 noiembrie a.c., Galațiul a găzduit sărbătorirea festivă a unui eveniment de însemnătate de răsunet din viața bibliotecilor noastre — împlinirea unui secol de la înființarea primei biblioteci publice din județul Galați. Inițiativa înaintașilor progresiști din Galați a fost continuată și consolidată ulterior, în 1891, grație spiritului luminat al lui Vasile Alexandrescu Urechia, neobosit animator al instituționalizării culturii. Donația sa generoasă a pus bazele trecerii, după douăzeci de ani de la înființare, a primei biblioteci publice gălățene la o etapă nouă de dezvoltare, prin fondarea bibliotecii publice „V. A. Urechia”. Aceasta, după trecerea deceniilor frământate de pînă la Eliberare, a ajuns să cunoască adevărata dezvoltare în condițiile noii ere a construcției socialiste.

Mulțumită sprijinului permanent și atenției deosebite acordate de Comitetul județean al P.C.R., expresie a înaltei aprecieri pe care o dă partidul și statul nostru inițiativelor progresiste ale înaintașilor și contribuției deosebite pe care o aduc astăzi bibliotecile din țara noastră la formarea și dezvoltarea profilului omului nou, aniversarea Bibliotecii municipale din Galați a fost sărbătorită cu toată cinstirea pe care o merită. Pe durata a două zile, în ordinea desfășurării lor, au avut loc o adunare comemorativă, dezvelirea bustului lui V. A. Urechia, amplasat în parcul bibliotecii care îi poartă numele, inaugurarea expoziției „Pagini din istoria cărții”, organizată în holul de la intrare al bibliotecii, și o amplă sesiune de comunicări și referate.

În prezența unui public numeros, care a umplut sala Teatrului de stat, s-a des-

făsurat o adunare festivă închinată memorabilului eveniment. Au participat membri ai Biroului Comitetului județean de partid, ai Comitetului Executiv al Consiliului popular județean, activiști de partid și de stat, reprezentanți ai unor organe și instituții centrale, personalități culturale marcante, oaspeți din alte județe care au venit să salute aniversarea centenarului gălățean. Deschizând adunarea, vicepreședintele Comitetului Executiv al Consiliului popular județean, Bucur BLOANCA, a vorbit despre semnificația largă, pe planul vieții social-politice și ideologice a întregului județ Galați, a evenimentului cultural sărbătorit. În continuare, prim-vicepreședintele Comitetului Executiv al Consiliului popular județean, Leonard STOIAN, a subliniat în cuvântul său importanța Bibliotecii „V. A. Urechia” în viața spirituală a orașului și modul în care înțelegem astăzi să prețuim și să punem în valoare moștenirea culturală a înaintașilor noștri progresiști.

Istoricul instituției centenare aniversate, cu toate perioadele de înflorire a ei, dar și de stagnări sau descreșteri datorate vitregiei anurilor ani din trecut, a fost amplu prezentat de Nedelcu OPREA, directorul Bibliotecii municipale „V. A. Urechia”, în referatul *100 de ani de bibliotecă publică în județul Galați**). Un accent deosebit a fost pus pe realizările obținute de bibliotecă în anii construcției socialiste, când toate sectoarele de activitate ale instituției au avut posibilitatea de a se dezvolta armonios, pe potrivit cerințelor noii noastre societăți.

O deosebită impresie a produs evocarea făcută de acad. Șerban CIOCULESCU, director general al Bibliotecii Academiei R. S. România, figurii ilustre a lui Vasile Alexandrescu Urechia. Dezvăluind aspecte mai puțin cunoscute ale personalității celui evocat, cuvintele pline de căldură ale vorbitorului au încântat întreaga asistență.

Ultima parte a adunării festive a fost rezervată rostirii cuvintelor de salut ale invitaților din țară, ale participanților la sărbătorire. Au luat cuvântul prof. univ. dr. docent Dan SIMONESCU, din partea Universității București, și Ion CIOTLOȘ, din partea Consiliului Culturii și Educației Socialiste. Ion CIOTLOȘ, a dat apoi citire deciziei Consiliului Culturii și Educației Socialiste privind atribuirea inșignei „Evidențiat în munca cultural-educativă de masă” unui număr de salariați ai Bibliotecii municipale „V. A. Urechia” din Galați. În încheiere, au fost adresate felicitări, însoțite de daruri oferite bibliotecii, din partea Bibliotecii Centrale de Stat, a

unor biblioteci municipale din țară, a *Revistei bibliotecilor* și a Asociației bibliotecarilor din R. S. România, a Bibliotecii centrale universitare din București și a Bibliotecii Institutului politehnic din Galați.

Manifestările primei zile a sărbătoririi Bibliotecii „V. A. Urechia” au continuat la bibliotecă. Aici, a avut loc dezvelirea bustului lui V. A. Urechia, lucrare realizată de sculptorul Nicolae Pascu și amplasată în partea din față a curții bibliotecii. După ce bustul a fost dezvelit de către prim-vicepreședintele Comitetului executiv al Consiliului popular județean, Leonard STOIAN, la adunarea omagială, prilejuită de acest eveniment, consacrat împlinirii a 70 de ani de la moartea fondatorului bibliotecii, V. A. Urechia, a luat cuvântul Bucur BLOANCA, vicepreședinte al Comitetului Executiv al Consiliului popular județean, care a evocat viața și activitatea celui omagiat. Vernisajul expoziției „Pagini din istoria cărții”, organizată în holul spațios de la intrare al bibliotecii și cuprinzând o seamă de documente scrise — manuscrise și imprimare — vechi și noi din colecțiile bibliotecii, s-a bucurat de o numeroasă asistență. După vizitarea expoziției, prima parte a manifestărilor culturale festive de la Galați s-a încheiat prin vizitarea secțiilor bibliotecii municipale.

După-amiaza primei zile și dimineața celei de a doua zi au fost consacrate desfășurării unei sesiuni festive de comunicare și referate de bibliologie. În cadrul a trei secțiuni — *Istoria cărții, a presei și a bibliotecilor, Probleme actuale de biblioteconomie și bibliografie și Cultură și educație* — au fost prezentate aproape 50 de comunicări și referate, caracterizate prin ținută științifică și seriozitate a cercetării. La reușita deplină a sesiunii a contribuit într-o bună măsură organizarea ireproșabilă a cadrului desfășurării lucrărilor, pentru care întregul colectiv al Bibliotecii municipale din Galați merită cu prisosință laude și felicitări.

Sărbătorirea festivă a centenarului primei biblioteci publice din județul Galați a prilejuit o manifestare de prestigiu în viața culturală din județ și din întreaga țară, în viața și activitatea bibliotecilor noastre, evenimentul înscriindu-se în contextul transpunerii în viață a mărețului program de educare comunistă a întregului popor, elaborat de partid.

George VLADESCU

Notă: Din lipsă de spațiu, lista lucrătorilor bibliotecii distinși cu inșigna „Evidențiat în munca cultural-educativă de masă” va fi publicată în nr. 1/1972.

* Un articol amplu, cu titlu similar, a fost publicat în revista noastră în numărul anterior (nr. 11, nov 1971), la p. 760-765.

CRONICA

Un instructaj pe tema **INIȚIERE ÎN INFORMAREA ȘTIINȚIFICĂ MODERNĂ** a avut loc la București, organizat de către Compartimentul bibliotecii documentare din cadrul Ministerului Învățământului.

Participanții, conducătorii ai bibliotecilor din învățământul superior, lucrători din sectoarele de informare, documentare, au auzit prelegeri pe teme ca: „Introducere în informarea modernă”, „Mecanizarea bibliotecilor” (acad. Aurel Avramescu); „Metode și sisteme moderne de informare”; „Indexarea coordonată”; „Sisteme manuale și semimecanizate” (dr. Georgeta Lăzărescu); „Informarea documentară modernă în cadrul sistemului național” (conf. univ. V. Tărăboi); „Gestiunea științifică a instituției de învățământ” (conf. univ. dr. Alexandru Gheorghiu); „Probleme actuale ale învățământului superior”; „Munca educativă în rândul studenților” (Ion Dăleanu, director general în Ministerul Învățământului); „Predarea științelor sociale și problemele actuale ale învățământului superior” ș.a. Pentru a lua cunoștință îndeaproape de procesele moderne de mecanizare din domeniul documentării, participanții au făcut vizite la Institutul Central de Documentare Tehnică, Centrul de documentare al industriei chimice și petroliere, Centrul de documentare al Ministerului Industriei Ușoare, unde au primit prețioase explicații privind activitatea acestor centre, mijloacele moderne de informare de care dispun, metodele folosite pentru o informare și documentare cât mai eficientă în domeniile pe care le deservesc. Explicațiile date au fost însoțite de proiectii.

Cu această ocazie a avut loc la Ministerul Învățământului o dezbateră privind activitatea Centrului de informare documentară a învățământului, recent înființat.

Aurel MANEA

În ziua de 4 noiembrie a.c., orele 18, a fost inaugurată într-un cadru festiv Secția de muzică a Bibliotecii municipale „M. Sadoveanu” din București. Muzicologul Petre Codreanu, directorul Teatrului de operă, a prezentat alocațiunea „Succese de prestigiu internațional ale muzicii românești”, după care a fost ascultată muzică de George Enescu, Ciprian Porumbescu, Mihail Jora etc.

Secția muzicală a Bibliotecii municipale „M. Sadoveanu” din București funcționează zilnic în programul obișnuit al Secției de împrumut, în localul din str. Nikos Belofannis nr. 4, sector 1. Ea pune la dispoziția auditorilor peste 1.000 de discuri cu muzică, înregistrări de piese de teatru, recitări, texte pentru învățarea limbilor străine etc. Secția este dotată cu 7 aparate de audiere, la care pot să asculte simultan, în condiții silențioase, 24 de persoane. Catalogul alfabetic și cel sistematic al secției reflectă fondul existent de discuri, partituri și cărți muzicale.

În fiecare miercuri după-amiază vor fi organizate audii colective, cu participarea unor cunoscuți muzicologi și artiști lirici.

LA BIBLIOTECA MUNICIPALĂ DIN BRAȘOV, A LUAT FIINȚĂ O SECȚIE DE CARTE SOCIAL-POLITICĂ

Organizată la indicația secției de agitație și propagandă a Comitetului Județean P.C.R. Noua secție cuprinde peste 2.000 de volume de lucrări social-politice.

Merită să contribuie la o mai bună deservire a publicului cititor, secția de carte social-politică pune la dispoziția tuturor categoriilor de cititori, români, germani, maghiari, tineri și vîrstnici, lucrări cu privire la politica internă și externă a partidului și statului nostru, lucrări din domeniile: economie, politică, filozofie, sociologie, drept, lucrări de ateism care completează fondul de bază. În sala special amenajată se află la îndemîna cititorilor, cercetători, studenți de la cursurile de zi și fără frecvență, elevi, cursanți de la diferite forme de învățământ de partid, operele clasice ale marxism-leninismului, în limbile română, germană și maghiară. Secția cuprinde lucrări privind istoria P.C.R., a mișcării muncitorești din România, rapoartele, cuvîntările și articolele secretarului general al partidului înmănușiate în volumele intitulate **România pe drumul construirii societății socialiste multilaterale dezvoltate**. Se află de asemenea documentele Congreselor al IX-lea și al X-lea ale P.C.R., precum și alte lucrări privind politica partidului și statului nostru. Un loc de cinste îl ocupă lucrarea lui Michel-P. Hamelet — Nicolae Ceaușescu, **Biografie și texte selectate** — apărută recent, în limba română, în Editura politică. Secția cuprinde ziare și reviste, diferite materiale bibliografice elaborate de bibliotecă, tematice pentru cursanții de la învățământul politic. Programul de funcționare este zilnic, între orele 8 și 20.

prof. Petru ISTRATE

director
Biblioteca municipală
Brașov

BIBLIOTECI COMUNALE FRUNTAȘE ÎN JUDEȚUL BRAȘOV

au fost desemnate, în urma concursului organizat în cinstea celei de a 50-a aniversări a partidului, cele din **Mîndra** (locul întâi, bibliotecară Olimpia Dinulescu), **Racoș** și **Cristian** (locul al doilea, bibliotecare Gyerkó Elena și Ellsabetta Abagi), **Târlungeni** și **Apața** (locul al treilea, bibliotecare Sara Ionaș și Aurica Serban). Au primit mențiunile bibliotecile din comunele: **Măeruş** (Virginia Tiței), **Vulcan** (Lucia Uberhard), **Sinpetru** (Coca Paraschiva) și **Șercaia** (Hedwig Woner). Bibliotecarelor le-au fost înmîinate premii și faioane de „bibliotecă fruntașă”.

P. I.

CU PRILEJUL DESFĂȘURĂRII LUCRĂRILOR CELEI DE-A II-A CONFERINȚE NAȚIONALE A ORGANIZAȚIILOR PIONIERILOR,

în incinta Muzeului de istorie a partidului comunist, a mișcării revoluționare și muncitorești (unde au avut loc lucrările Secțiunii pentru pionieri a conferinței) și la Palatul Marii Adunări Naționale (unde s-au desfășurat lucrările Secțiunii pentru adulți), au fost organizate expoziții și standuri de cărți și periodice pionierești, de lucrări privind educația copilului în general și educația preșcolară în special.

În dorința de a da o cit mai mare eficiență activității ce o desfășoară pe linia difuzării cărții, bibliotecarii voluntari din satele comunei Peșțișani, județul Gorj, s-au înfîlțit la 24 octombrie a.c. într-o consfățuire de lucru. Învățătoarea Maria Vinătoru, bibliotecar voluntar în satul Boroșteni, cu frumoase rezultate în muncă, a împărtășit colegilor din experiența sa. Acțiunea a fost organizată și condusă de bibliotecarul comunal — Florența Blendea.

istoria cărții și a bibliotecilor

150 DE ANI
DE LA APARIȚIA
CELEI MAI VECHI
PUBLICAȚII PERIODICE
ROMÂNEȘTI

„Biblioteca Românească” 1821

Florian DUDAȘ

Primele încercări de înființare a unui ziar pentru românii din Transilvania aparțin lui Ioan Piuariu (Molnár) care încercase de mai multe ori, între 1789—1795, să publice o foaie populară românească. La 1793—1794 voise, împreună cu bănăteanul Paul Iorgoviți, să publice un ziar românesc în Viena, pentru toate părțile locuite de români.

Inițiativei acestora, guvernatorul transilvan Gy. Bánffy, îi răspunse în aprilie 1794, interzicând „profesorului Molnár publicarea ziarului, căci nu are nici o incuviințare și anume din motiv că astăzi, când lucrurile se agravează din zi în zi, răspindirea de ziare e mai puțin admisibilă decât oricând, căci periculoasele idei de libertate ale Francezilor se propagă cu mare ușureală, încât orice apare în ziar, ușor s-ar putea răstălmăci, iar opiniile pot produce sguđuirea liniștei publice”¹⁾.

O opoziție identică întâmpină și încercarea din 1795 a „Societății filosoficești a Neamului românesc în mare Principatul Ardealului” de-a tipări la Sibiu „Vestiri filosoficești și moralicești”.

La 1817 un oarecare Alexie Lazaru promitea scoaterea, în tipărițele Universității din Buda, a unor „novele românești”, tocmai când începuse tot aici și Zaharia Carcalechi să adune bani pentru o gazetă românească²⁾. O îndreptărire identică cerea Teodor Racoc, translator al guvernului galițian din Lemberg, pentru publicarea de „novele sau gazete românești”. Curtea imperială încuviință cerința acestuia în februarie 1817, așa încât el putea tipări în martie o „înștiințare pentru gazetele românești” arătând românilor însemnătatea ziarelor în afirmarea politică și răspindirea culturii, împreună cu „toate învățăturile tălmăcite pe românie, începând de la gramatică, pînă la teologie”³⁾. Solicitînd sprijinul Sibiului, T. Ra-

coc întâmpină tradiționala ostilitate a guvernului transilvan, în speță a contelui Gy. Bánffy, ce interzice să se publice în Transilvania înștiințarea, motivîndu-și refuzul prin „considerente politice”⁴⁾.

Dar și încercarea de-a scoate acest ziar eșuă. Același T. Racoc reușea în schimb să-și încunune într-o privință gîndul prin faptă, tipărind în 1820 în Cernăuți un *Crestomația românească*, lipsit din păcate de vreo legătură cu viața poporului și problemele sale culturale⁵⁾.

Prima publicație periodică de cultură istorică și literatură românească apărea la 1821 „la Buda, în crăiasca tipografie”. Se intitula *Biblioteca Românească* și era alcătuită din 12 părți, corelate celor 12 luni ale anului. Redactor și editor al acesteia era Zaharia Carcalechi „ferleger de cărți a crăeștii și mai marii tipografii din Buda a Universității Marii Ungariei”. Harnicul tipograf și răspinditor de cărți românești, ce se stabilise aici la începutul secolului al XIX-lea, era originar din Brașov, fiind prin urmare fiul Transilvaniei⁶⁾.

Chiar din partea I revista începe publicarea *Istoriei Romanilor* alăturînd textului chipul lui Romulus „strămoșul Românilor”, redactorul motivîndu-și în predoslovie datornica faptă fiindcă „dovedit lucru este că Români sunt viță a Romanilor vechi” și „ca Români să aibă cunoștință despre acei preastrăluciți ai săi strămoși și să știe minunatele lor fapte...”

Această primă parte cu conținut istoric, aparținînd numărului inaugural, desfășurată cronologic pînă la moartea lui Romulus, promite s-o continue în numerele viitoare: „De voiți pricepe că Români noștri au voe, după cum se cade să aibă, și sunt bucuroși a ceti Istoria Romanilor cei vechi”, încheindu-și cuvîntul printr-un răsunător adevăr istoric:

„Fraților! Toate neamurile, cit de mici să fie acelea și apuse, însetează a cetii și a ști faptele strămoșilor săi, măcar că pușin vestiți au fost aceia; cu cit mai virtos se cuvine, ca voi faptele romanilor celor vechi, a strămoșilor voștri celor străluciți, să le cetiți și să le cunoașteți și împreună să fiți cu mulțumire asupra acelor cari nu lipsesc a vi le împărtași in limba voastră”.

După o scurtă apariție Z. Carcalechi se văzu silit, atât din lipsă de mijloace materiale cât și din „piedici politicești”, să întrerupă încă în același an scoaterea publicației ce avea deja covârșitorul număr de peste 450 de cititori-prenume-rați(7). Z. Carcalechi își continuă însă neîntrerupt activitatea editorială tipărind la 1825, în Buda, o *Carte de mină pentru Nația Românească* în care nici de astă dată nu uită să înscrie că „tot Românul este dator a cinsti și îmbogăți limba sa.” În *Instiințarea Bibliotecii Românești*, publicată în cuprinsul acesteia, adresată românilor din Principatele Valahiei și Moldovei, laudă vrednicia lui Ienăchiță Văcărescu ce începuse a lumina neamul tipărind „prealuminata Gramatică Românească” despre care scrie că „in toate bibliotecile împărătești și crăești se află... ca un semn de laudă a neamului românesc”.

„Eu — continua Carcalechi — încă în anul 1821 începusem a da în tipărire o *Bibliotecă Românească*, ci pentru nenorocirea ce s-au întâmplat în Prințipatul Valahiei și al Moldovei cu neodihna și fuga, n-am putut a o tipări (în continuare — n.n); iară acum supt stăpînirea acestor prea buni Prințipi și Domni stăpînitori... nu stau la idioală că nu vă și această *Bibliotecă* primită și prețuită... Fiind eu cu totul și in toată viața mea hotărît a sluji neamului meu, in tipărirea cărților, am hotărît a și da o *Bibliotecă* in tipărire...”(8) avînd în cuprins: *Istoria* pe scurt a Romanilor, *Istoria Ardealului*, *Tării Românești* și *Moldovei*, *Literatura românească*, *Economia* de cîmp, *Povești*, *Creșterea* (educația) *pruncilor* și alte părți referitoare mai cu seamă la cunoștințele de trebuință românilor, pe care autorul le îndruma spre un conținut evident enciclopedic. Din nefericire înfăptuirea numeroaselor punote ale programului său depășea puțința intelectualității a cărei colaborare ar fi avut posibilitatea s-o cîștige pentru înfăptuirea programului său literar-istoric.

Acest program destinat celui dintii periodic de cultură istorică și literatură românească ne dezvăluie de la început un conținut larg în fixarea căruia s-a ținut seamă de trebuințele tuturor categoriilor de cititori din orice clasă socială începînd de la principii și pînă la țărani și cei „bine chivernisiți”.

Deși înolină aparent spre un conținut enciclopedic, publicația era proiectată să se subordoneze unor preocupări istorice și literare, destinîndu-se progresului literar și cultural românesc. De la apariția primului număr (în 1821) și pînă la publicarea acestui program trecuseră 4 ani. De la anunțarea și pînă la aplicarea lui mai trecuseră însă alți trei ani. Abia la 28 august 1828 cenzura din Buda încuviințată tipărirea *Bibliotecii Românești* care după o întrerupere de 8 ani reapărea la începutul anului 1829, continuînd cu numărul sau partea a III-a⁹⁾.

În cuvîntul „Cătră cetitori” redactorul preamărește însemnătatea introducerii limbii române în toate școlile și bisericile Tării Românești, reamintîndu-și năzuința, conjugată de astă dată cu a altor aleși colaboratori, să-și continue neîntrerupt editarea publicației. Urma apoi în cuprinsul acestui număr „Prefața la *Istoria Românilor*” semnată de Damaschin Bojincă. Acesta, văzîndu-și neamul lipsit, printre altele, de o istorie scrisă, nu întirzie să scrie „această prea frumoasă și mult folositoare știință, cerînd și cercînd toate istoriile vestite... pentru ca atita mai luminat să grăesc adevărul...”

Istoria pe care D. Bojincă o începuse în 1829, este continuată, începînd cu partea a V-a a *Bibliotecii*, în anul 1830, de moldoveanul Grigore Cuciuran, Constantin Lecca (pictorul) și Ioan Triffu, în a cărui „Luare aminte” privind scrierea acesteia stă însemnat printre altele că „Lumina ști este adevărul, îndemnul amorul iară scopul fericirea poporului român”. Coloanele periodicului îngăduie pe lingă publicarea acestei istorii și cea a diverselor articole tratînd evenimente din istoria românilor sau faptele mari ale unor personalități istorice: Dragoș, Dimitrie Cantemir, Radu Șerban, Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul.

Dintre punctele programatice ale revistei rămîn precumpănitoare, pe tot cursul apariției sale, părțile privitoare la istoria neamului românesc. Singur spațiul destinat literaturii române păstrează în acest sens un loc paritar. În cea de-a V-a parte a sa, (p. 53—54) *Biblioteca* publică articolul *Despre literatură*, definînd-o „*Producutul minții și învățăturilor unei Nații*” începînd întotdeauna „cu poezia, pentru că aceasta este fiica simțirei, ce in inima omului mai timpuriu se deșteaptă, decit judecata minții sale”.

La 1829 *Biblioteca Românească* publica poezia tînărului poet Vasile Cârlova, intitulată, *Ruinurile Tirgoviștei*, versuri pe care redacția considera necesar să le însoțească de un scurt elogiu al acestui geniu poetic ce „săgăduiește mult pentru *Limba Românească*, cea atita de frumoasă sub pana lui...”

Strădania de-a se tipări lunar cite o parte a publicației nu s-a realizat niciodată. Faptul se datora însăși extensiunii deosebite a primelor părți, îngăduind să apară anual cite două volume (părți). În ceea ce privește abonații și aria de răspândire a publicației, din lista prenumerațiilor pentru sfârșitul anului 1829 rezultă considerabilul număr de 451 de abonați din care doar 126 erau din Țara Românească. Restul întrunea numele celor din Transilvania ce se interesau, în prima jumătate a secolului al XIX-lea, de soarta literaturii și ziaristicii românești. Pentru Paris, Viena și Londra existau 7 abonamente.

Redactorii *Bibliotecii* așteptau un mai mare interes din partea intelectualității Munteniei și Moldovei, sperând într-un sprijin frătesc care să-i mărească popularitatea și prenumerații, împătâșind, în acest sens, ou deosebită atenție istoria și viața literară a acestor părți românești. Acestui îndemn își substituia la 1821, Emanuil Gojdu, scrisoarea publicată în partea a III-a, p. 31—36 a *Bibliotecii*, al cărui stil poartă pecetea școlii lui Petru Maior, adresată „strălucitorilor boieri ai nației românești și a Moldovei”, îndemnându-i să sprijine literatura și să iubească limba națională, căci „Numai aceasta e cel mai de căpetenie al meu scop, iubită nație! a aștia în voi vrednicilor strănepoți ai vestiților Romani... o îmboldire de bine aducătoare și un loc sfânt patriotic către limba noastră cea mumească... deoarece în toate părțile geme sufletul neamului nostru într-un întunec înfiorător...”¹⁰).

Cuvintele sale izvorite din inimă curată și cuget înalt (I. Lupaș) nu răsunară în zadar. La sfârșitul anului 1830 *Biblioteca Românească* avea peste 900 de abonați. Pentru anii următori numărul prenumerațiilor nu se cunoaște, precum necunoscută au rămas și cauzele care au determinat încetarea apariției acestei publicații. S-ar datora, se pare, plecării lui D. Bojincă și Ioan Triffu în cele două țări românești, ei fiind de fapt doi dintre cei patru principali stâlpi de susținere și redactare ai acesteia. Ioan Triffu va trece în Țara Românească unde-și schimbă numele în Maiorescu, identitate sub care-l cunoaștem ca important factor al vieții culturale și politice de aici. Pilda acestuia o urma puțin mai târziu și D. Bojincă

trecind în Moldova, unde ajunse cu timpul profesor la Academia Mihăileană¹¹).

Aportul acestora la apariția *Bibliotecii Românești* în anii 1821 și 1829—1834 rămâne expresia entuziastei colaborări cu Z. Carcalechi și E. Gojdu, a căror contribuție comună va manifesta o deosebită valoare în dezvoltarea publicisticii românești în prima jumătate a secolului al XIX-lea.

La scurt timp după a doua apariție a periodicului intelectualii Țării Românești și Moldovei scot două dintre primele lor reviste: *Curierul românesc* al lui Eliade (aprilie, 1829) și *Albina românească* a lui Asachi (iunie, 1829)¹².

În contextul epocii, meritul *Bibliotecii Românești* rămâne deosebit. Publicația a apărut într-un răstimp când operele vestiților istorici transilvăni erau împiedicate să străbată în cercurile largi românești, realitate stranie, pe care modestul editor-tipograf din Brașov cuteza s-o incalce, propovăduind cu ajutorul *Bibliotecii Românești* cunoașterea istoriei și literaturii fiilor gleei străbune, ținând trează conștiința națională a tuturor iubitorilor neamului românesc — merit cultural ce-i revine cu primordialitate acestui periodic istoric și literar românesc.

- 1) Ioan Lupaș, *Cea mai veche revistă literară românească*, în *Studii, Conferințe și Comunicări istorice*, vol. III, Sibiu, 1941, p. 129.
- 2) N. Hodoș, A. S. Ionescu, *Publicațiunile periodice românești*, Buc., 1913, p. XII.
- 3) Ioan Lupaș, *Din trecutul ziaristicii românești*, *Bibl. Semăntorului*, nr. 4, Arad, 1916, p. 69 și urm.
- 4) Ioan Lupaș, în *Revista Istorică*, 1916, p. 19, și 21—22.
- 5) I. Nistor, *Un capitol din viața culturală a Românilor din Bucovina. 1774—1857*, Buc., 1915, p. 36 și urm.
- 6) Aurel Mureșianu, în *Gazeta Cărilor* (Ploiești), 25 mai, an. 1934.
- 7) I. Bianu, Nerva Hodoș și Dan Simonescu, *Bibliografia românească veche*, tom. III, 1809—1830, 1912—1936, p. 372—373.
- 8) I. Lupaș, *Idem*, p. 136.
- 9) G. Călinescu considera primul an de apariție al publicației 1829 neamintindu-i astfel numerele primei serii, v. Călinescu, *G. Istoria literaturii române*. Compendiu, E.P.L., Buc., 1968, p. 60.
- 10) Teodor Neș, *Oameni din Bihor, 1848—1918*, Oradea, 1937, p. 89.
- 11) N. Bănescu, N. Mihăilescu, *Ioan Maiorescu, Scriere comemorativă*, Buc., 1915, p. 5 și urm.; I. C. Filitti, *Domniile române sub Regulamentul organic*, Buc., 1915, p. 229.
- 12) G. Călinescu, *op. cit.*, p. 60.

EX LIBRIS

EX LIBRIS-URI

DIN TRANSILVANIA (IV)

Arnold HUTTMANN,
Anna KORODI,
Gernot NUSSBÄCHER

În trei articole anterioare¹⁾ am descris câteva ex libris-uri exterioare, autografe, heraldice și sub formă de viniete, găsite în unele cărți din Biblioteca Arhivelor Statului din Brașov (B.A.S.B.). În cele ce urmează vom descrie ex libris-uri sub formă de ștampilă din aceeași bibliotecă.

Ex libris-urile sub formă de ștampilă sînt, de obicei mai simple, fără o ornamentație artistică deosebită, au un format redus, sînt relativ ieftine și pot fi întrebuintate un timp mai îndelungat. În general există părerea că această formă a mărcii de proprietate a apărut numai în secolul al XIX-lea. Totuși, cercetările noastre au dus la descoperirea unor ex libris-uri mai vechi, aparținînd acestui gen (vezi figura 1)*).

Textul ex libris-ului din figura 1 are un format de 76 : 8 mm și se găsește la sfîrșitul ediției germane a cărții lui Mathias Fronius *Statuta Iurium Municipaliūm*, editată la Brașov în anul 1583 (B.A.S.B., cota I. 6551). Posesorul ex libris-ului, Valentinus Pleckherus, apare și pe coperta anterioară a cărții cu monograma „V.P. 1683”.

Valentinus Pleckher s-a născut la Brașov în anul 1638, s-a înscris în anul 1654 la liceul latin din localitate, și a devenit în anul 1674 senator, ocupînd pînă la moartea sa, în anul 1689, diferite funcții înalte în administrația locală²⁾. În ianuarie 1687, cu ocazia dieței ținute la Făgăraș, a refuzat să facă parte din suita judeului regal al Sibiului

și să se prezinte la o recepție a acestuia. Pentru acest fapt a fost internat și a scăpat numai după ce a depus suma foarte mare de 12000 florini³⁾.

Cel de al doilea ex libris (vezi figura 2) are textul „Possidet Michael Matthaeides, Cast(ellanus) Torts-Varien (sis) Anno 1763”.

Michael Matthaeides a ocupat postul de castelan al cetății Bran între anii 1748 și 1776⁴⁾. În anul 1961, cînd s-a efectuat conscripția satelor brăne, majoritatea informațiilor date conscripătorilor, s-au bazat pe spusele sale⁵⁾.

Ex libris-ul din figura 3 datează din anul 1783 și aparține lui Josef Eder (1760—1810), originar din Brașov, doctor în filozofie, profesor și istoric cu activitate la Tîrgu-Mureș și Sibiu. Am descris într-o lucrare anterioară ex libris-urile sale autografe și cele sub formă de vinieta⁶⁾.

Alte două ex libris-uri sub formă de ștampilă aparțin secolului al XIX-lea. În figura 4 se vede o ștampilă rotundă, cu un diametru de 32 mm și cu textul: „Direcțiunea Gimnasiu. (lui) Rom : (ănesc) în Brasiou”, găsită într-o carte didactică română a profesorului Gavriil Munteanu, editată în anul 1864 la Sibiu (B.A.S.B., cota I. 5357).

Figura 5 reprezintă o marcă de proprietate descoperită într-o gramatică română, editată de Gavriil I. Munteanu în anul 1863 la Sibiu (B.A.S.B., cota II. 9298). Ea are formatul 9 × 69 mm iar din textul ei : „Asociațiunea pentru

* Ilustrațiile sînt pe cop. III.

biblioteci
de peste
hotare

A 37-A SESIUNE A CONSILIULUI GENERAL AL F.I.A.B. Liverpool 1971

Ștefan GRUIA

Cea de a 37-a Sesiune a Consiliului general al F.I.A.B. a avut loc în acest an, între 30 august și 4 septembrie, la Liverpool, în Marea Britanie. Față de sesiunile precedente, ultima sesiune a adus inovații în multe privințe, reușind, totodată, să reunească cel mai mare număr de participanți de pe toate continentele — cca 750 de delegați din 65 de țări. Asociația bibliotecarilor din țara noastră a fost reprezentată de o delegație compusă din Alice Starescu, din partea Bibliotecii Academiei, Ion Ciotloș, din partea Consiliului Culturii și Educației Socialiste, Ștefan Gruiă, redactor șef al *Revistei bibliotecilor*, secretar al Asociației bibliotecarilor și Mihai Petrescu, șef de serviciu în Ministerul Învățământului.

Lucrările Sesiunii F.I.A.B. s-au desfășurat în localurile Bibliotecii centrale a orașului Liverpool.

Asociația bibliotecarilor gazdă a oferit participanților la reuniune un program complex, din care reținem în primul rând vizitele în diferite categorii de biblioteci din Liverpool, din ținutul Lancashire și din Londra, vizite ce au permis cunoașterea înaltului grad de organizare și eficiență a unui sistem de biblioteci cu îndelungată tradiție. Pentru prima dată, cu prilejul acestei sesiuni, a fost organizată o expoziție internațională de tehnologie bibliotecară (echipament, mobilier, aparate mecanizate și automatizate pentru diferite procese de muncă în bibliotecă) precum și o expoziție în cadrul căreia fiecare aso-

spriginirea învățăceilor și sod. (alilor) rom.(âni) din Brașov", rezultă existența unei biblioteci a asociației de ajutorare a ucenicilor și calfelor românești din Brașov, care asociație a fost întemeiată în anul 1869.

Profesorul Gavriil Munteanu (1812—1869), primul director al liceului românesc din Brașov, a funcționat în acest post între anii 1854 și 1867). El a fost adus la Brașov la stăruința lui Gheorghe Bariț⁵⁾ și a fost un sprijinitor foarte activ al bibliotecii liceului român, care în anul școlar 1866—1867 a cuprins 664 opere în 1100 volume⁶⁾. „Asociația pentru spriginirea învățăceilor și sodalilor români din Brașov" a fost înființată și ea cu ajutorul profesorilor aceleiași liceu¹⁰⁾.

- 1) Huttmann, A., Korodi, A. și Nussbächer, G.: *Ex libris-uri din Transilvania* (I). In: *Revista bibliotecilor*, 21, nr. 7, iul 1968, p. 425; Korodi, A., Nussbächer, G. și Huttmann, A.: *Ex libris-uri din Transilvania* (II). In: *Revista bibliotecilor* 22, nr. 1, ian 1969, p. 40; Nussbächer, G., Huttmann, A. și Korodi, A.: *Ex libris-uri din Transilvania* (III). In: *Revista bibliotecilor*, 23, nr. 4, apr 1970, p. 235.
- 2) Stenner, Fr.: *Die Beamten der Stadt Brassó*. Brassov 1916, p. 107.
- 3) *Quellen zur Geschichte der Stadt Kronstadt*, Brassov 1903, volum IV, p. 217.
- 4) Stenner, op. cit., p. 93.
- 5) Penelea, G.: *Conscripția satelor brănene din anul 1761*. In: *Terra nostra*, București 1971, volum II, p. 397.
- 6) Korodi, A., Nussbächer, G. și Huttmann, A.: *Ex libris-uri din Transilvania* (II). In: *Revista bibliotecilor* 22, nr. 1, ian 1969, p. 42.
- 7) Birseanu, A. *Istoria școlilor centrale române gr. or. din Brașov*. Brașov 1902, p. 288.
- 8) *Ibidem*, p. 57.
- 9) *Ibidem*, p. 325, nota 2
- 10) *Ibidem*, p. 336.

ciație a prezentat cele mai reprezentative lucrări de specialitate din țara sa.

Sesiunea a fost precedată de o presesiune cu tema *Realizări recente în biblioteconomie*, reuniune finanțată în principal de Unesco și destinată bibliotecarilor din țările în curs de dezvoltare. Au participat la lucrările presesiunii peste 50 de reprezentanți din 22 de țări din Africa, Asia și Antile. Ajutorul Unesco a făcut pentru prima oară posibilă o largă reprezentare a acestor țări și la sesiunea F.I.A.B.

Comunicările prezentate la presesiune de specialiști de renume mondial au constituit sinteze la zi asupra problemelor și preocupărilor moderne ale biblioteconomiei. Rapoartele prezentate de țările participante, din care unele au intrat în documentele sesiunii generale, au oferit un tablou complex și totodată emoționant al eforturilor ce se fac în aceste țări pentru recuperarea rămășițelor în urmă în domeniul organizării activității bibliotecare și, în general, a informării.

Ca la toate sesiunile Consiliului general al F.I.A.B., și lucrările sesiunii de la Liverpool s-au desfășurat în ședințe plenare și pe secții, comisii și subcomisii, pe categorii de biblioteci și domenii de activitate. Au funcționat 26 de asemenea grupe de lucru, cu un program total de 65 de ședințe, la care s-au prezentat 140 de comunicări, cele mai multe difuzate în patru limbi de mare circulație.

În ședința plenară de deschidere, primarul orașului, Charles Cowlin, ministrul pentru problemele artei și bibliotecilor din Marea Britanie, Viscount Eccles, președintele Asociației bibliotecarilor din Marea Britanie, George Chandler, și reprezentantul Unesco, L. H. Roberts, au rostit tradiționalele cuvinte de salut.

În discursul său, președintele F.I.A.B., Herman Liebaers (director al Bibliotecii naționale a Belgiei), a schițat principalele probleme ce se află actualmente în centrul preocupărilor F.I.A.B.:

— extinderea ramificațiilor acestui organism în toate continentele și acordarea unui ajutor eficient țărilor în curs de dezvoltare;

— *controlul bibliografic universal*, cel mai important program în curs de realizare al F.I.A.B., prin care se urmărește dominarea fluxului de informații prin elaborarea normelor și metodelor care să facă compatibile sistemele naționale de catalogare și bibliografiere, înlesnind cooperarea internațională în ceea ce privește înregistrarea și regăsirea informațiilor cuprinse în publicații;

— pregătirea acțiunilor consacrate Anului Internațional al Cărții, care se va desfășura în 1972, sub egida Unesco, având ca deviză „Cărți pentru toți”.

În ultima parte a cuvîntului său, Herman Liebaers s-a referit la tema propriuzisă a sesiunii — *Organizarea profesiei de bibliotecar*.

Acestei teme i-au fost consacrate două ședințe plenare și numeroase ședințe ale comisiilor și secțiilor, care au analizat problema fie sub aspectul particular al unui tip de bibliotecă, fie sub aspectul specific al unei anumite activități (bibliografia, cercetarea biblioteconomică, învățămîntul bibliologic etc.).

Tema a fost abordată și într-un document sintetic de lucru, elaborat pe baza unei anchete internaționale de către A. H. Chaplin, președintele Comisiei de catalogare a F.I.A.B. Au fost analizate astfel rolul, funcțiile și modul de organizare al asociațiilor naționale de bibliotecari, precum și al organizațiilor internaționale care înglobează bibliotecari din tipuri speciale de biblioteci (Asociația internațională a bibliotecarilor din metropole INTAMEL, Asociația internațională a bibliotecarilor din universitățile tehnice — IATUL; Asociația internațională a bibliotecarilor și documentariștilor din agricultură — IAALD etc.).

Caracteristica generală a majorității asociațiilor de bibliotecari este că sînt organizații profesionale și științifice care răspund efectiv sau îndeplinesc funcții de organe consultative în următoarele domenii: calificarea profesională a bibliotecarilor, cercetarea științifică în domeniul biblioteconomiei, elaborarea de norme și standarde pentru biblioteci, promovarea cooperării între diferite rețele și tipuri de biblioteci, planificarea pe termen lung.

Asociațiile bibliotecare din multe țări occidentale cuprind atît bibliotecari ca persoane, cît și biblioteci ca institutii, acestea din urmă suportînd o mare parte din cheltuielile necesare cercetării și calificării profesionale. Politica asociației respective, orientarea sa generală sînt însă decise în majoritatea cazurilor de categoria membrilor bibliotecari.

Tendința contradictorie a dezvoltării științei și a cunoștințelor în general — specializarea din ce în ce mai accentuată și totodată interconexiunea între diferite domenii — se oglindește foarte pregnant în modul de dezvoltare a organizațiilor de bibliotecari, ca o expresie a înseși colecțiilor pe care le manipulează bibliotecile respective și a naturii diverse a solicitărilor venite din

partea beneficiarilor. Pe de o parte, există tendința de a crea asociații naționale și internaționale din ce în ce mai specializate sau grupe de lucru, secții în cadrul organizațiilor generale de bibliotecari, iar pe de altă parte, există o tendință tot mai pronunțată spre cooperare pe plan național și internațional, spre crearea unor organisme complexe.

Impresia generală degajată din ansamblul referatelor și discuțiilor purtate pe această temă este că funcția cea mai eficientă a organizațiilor profesionale din acest domeniu al activității intelectuale este aceea de a menține vie conștiința răspunderii sociale a profesiei și aceasta nu numai în gândurile membrilor săi, dar și în opinia publică și, unde e cazul, și în opinia autorităților.

Încercăm în continuare să oferim o sinteză asupra principalelor probleme abordate de diferite secții sau comisii, fără pretenția și de fapt posibilitatea de a le epuiza.

SECȚIA BIBLIOTECI PUBLICE a avut pe ordinea de zi, printre altele, revizua *Manifestului Unesco*, publicat în 1948, cu privire la misiunea bibliotecii publice și dezbaterea proiectelor de standarde pentru servicii și construcții de biblioteci, vechile normative, elaborate de aceeași secție a F.I.A.B., în perioada 1956—1958, fiind depășite de dezvoltarea împetuoaasă a sistemelor de biblioteci publice. Se remarcă în conceperea noilor normative o largă și flexibilă aplicabilitate, toate normele referitoare la funcțiile și serviciile bibliotecii fiind raportate la un singur criteriu — populația. Normele postulează principiul că, în condițiile creșterii masive a cantității materialelor de bibliotecă și a serviciilor solicitate, nici o bibliotecă, oricât de mare ar fi, nu poate face față în mod izolat sarcinilor sale. Din acest motiv, nici o bibliotecă sau rețea de biblioteci nu poate să fie independentă de întregul sistem, iar dimensiunea minimă pentru o unitate administrativă (o bibliotecă cu filialele sale) e o populație de 50 000 de locuitori, o unitate eficientă (o reuniune de mai multe biblioteci) trebuind să cuprindă oel puțin o populație de 150 000 de locuitori. Doar în asemenea condiții introducerea tehnicilor moderne de bibliotecă devine într-adevăr economicoasă.

În cadrul **SUBSECȚIEI BIBLIOTECI PENTRU COPII** au fost prezentate rezultatele anchetei despre organizarea profesiei de bibliotecari pentru copii și referatul lui Collin Ray *Bibliotecile pentru copii și lumea înconjurătoare*, ambele relevând faptul că la ora

actuală conturul acestei profesii, care de fapt are misiunea de a forma cititori pentru toate celelalte categorii de biblioteci, nu este suficient de bine definit. Tot astfel problemele legate de calificarea bibliotecarilor în acest sens. Pentru Anul internațional al cărții, subsecția pregătește elaborarea unui catalog internațional selectiv al literaturii pentru copii, care va apărea sub egida Unesco și intenționează să organizeze o expoziție internațională de cărți pentru copii.

Din lucrările **SUBSECȚIEI BIBLIOTECI DE SPITALE** am reținut ca pe o tendință aparte față de celelalte figuri de bibliotecă antrenarea unui larg activ voluntar, ca pe o încercare de a suplini carențele existente în multe țări în ceea ce privește asigurarea din partea statului a subvențiilor necesare pentru angajarea unui suficient de numeros personal profesionalizat.

Dintre lucrările **COMISIEI DE STUDII ȘI CERCETĂRI ÎN BIBLIOTECONOMIE**, menționăm temele *Cercetarea în domeniul sociologiei lecturii și a cititorului și Terminologia internațională în domeniul biblioteconomiei*. La prima problemă au fost prezentate în principal referate din țările socialiste, unde aceste preocupări sînt din ce în ce mai complexe și mai constante, cercetările asupra activității bibliotecare fiind în general considerate în strînsă conexiune cu dezvoltarea socială, iar întreaga biblioteconomie fiind concepută ca o știință socială. Referatele au relevat tendința actuală în organizarea relațiilor cu publicul de a se depăși etapa „voluntaristă” în ceea ce privește constituirea colecțiilor și orientarea lecturii pe baza aprecierii empirice a cerințelor uzagerilor sau pe simple studii statistice și de a asigura o fundamentare științifică a acestor relații prin organizarea unor anchete sociologice reprezentative pe plan național.

Cea de-a doua temă, privitoare la vocabularul biblioteconomic, considerat ca una din problemele esențiale ale cooperării interbibliotecare pe plan mondial și ca un instrument de bază al biblioteconomiei comparate, a prilejuit confruntarea mai multor puncte de vedere. Ne oprim asupra comunicării președintelui comisiei, O.S. Ciubarian, care a propus elaborarea, într-o primă etapă, a unui fond restrîns de termeni, desemnînd oca 25—30 de noțiuni, termeni care să fie traduși în cît mai multe limbi de pe toate continentele, oferindu-se o interpretare corespunzătoare accepțiunilor date într-o țară sau alta. Propunerea a fost reținută de comisie.

A. Thomson (autorul lucrării *Vocabularium Bibliothecarii*, apărută, sub egida Unesco, în ediții succesive) a prezentat un tablou sinoptic al termenilor de biblioteconomie și de documentare cuprinși în ultima ediție (1962) a *Vocabularului* (cca. 2500 de termeni, fără sinonime), opinându-se apoi asupra preocupărilor FID și ISO pentru elaborarea unui vocabular de documentare.

Propunerea sa s-a referit la necesitatea stimulării colaborării între F.I.A.B. și celelalte organizații, în scopul elaborării unui vocabular comun al bibliotecarilor și documentariștilor, „documentele neputînd fi separate de cărți, nici centrele de documentare de biblioteci”, de unde, inevitabilă integrare a terminologiei de documentare cu cea de biblioteconomie.

COMISIA PENTRU CONSTRUCȚII ȘI ECHIPAMENT DE BIBLIOTECĂ a raportat despre desfășurarea colocviului organizat anul acesta la Lausanne, pe tema construcțiilor moderne de biblioteci universitare, unde au fost prezentate planurile și documentația pentru aproximativ 100 de biblioteci construite în ultimii 15 ani. În anul 1972, comisia va organiza un colocviu despre construcțiile moderne de biblioteci naționale.

Problemele formării profesionale au figurat în programul a două comisii și anume **COMISIA DE ÎNVĂȚĂMÎNT BIBLIOTECAR** și **COMISIA DE TEORIE ȘI CERCETARE ÎN BIBLIOTECONOMIE**, ambele comisii abordînd problemele sub aspectul legăturii învățămîntului de specialitate cu cercetarea științifică în biblioteconomie.

Așa cum rezultă din rapoartele prezentate de R. Kluth, W. Saunders, B. Palmer ș.a., tendința generală este de a înlocui vechea formă tradițională de învățămînt din țările occidentale, bazată pe un stagiu practic îndelungat și un studiu teoretic limitat, cel mai adesea fără frecvență, cu studiul în școli postliceale sau postuniversitare (în raport cu funcția pentru care sînt pregătite cadrele), cu durata de unu pînă la doi sau chiar trei ani. În Marea Britanie, de pildă, față de anul 1960 cînd numărul celor care se calificau după maniera tradițională (part-time) era de cca 2000, în anul școlar 1970—1971 numărul acestora a scăzut la 200, în timp ce numărul studenților cu frecvență la zi în cele 15 școli și institute superioare de biblioteconomie cu durata de 2—3 ani, în care funcționează aproximativ 300 de cadre de învățămînt, s-a ridicat la 2500.

Cercetarea biblioteconomică, tot ca o tendință actuală, este inclusă în programul studiilor postuniversitare și e o preocupare a cadrelor de specialitate. Tematica cercetărilor, îndreptată înainte cu precădere spre domeniul istoric și bibliografic, este orientată acum în primul rînd spre problematica de actualitate: dezvoltarea sistemelor de biblioteci, cercetări fundamentale privind automatizarea și raționalizarea proceselor, biblioteconomia comparată etc. De amintit că în țările socialiste, aproape fără excepție, există un învățămînt bibliotecar universitar de diferite grade, în unele țări introducîndu-se chiar și gradul de doctorat, iar cercetarea științifică este orientată în mai mică măsură spre problemele tehnice și organizatorice și mai ales spre problemele privind funcțiile și dezvoltarea bibliotecilor în contextul cerințelor politice, sociale, economice și culturale ale societății socialiste.

Tema **Planificare, programare și finanțare** (P.P.S.B.) a făcut obiectul unor discuții ample în cadrul **SECȚIEI BIBLIOTECI NAȚIONALE ȘI UNIVERSITARE**. În programul multor țări figurează, ca o componentă a planului de dezvoltare națională și de investiții, impusă de inșiși noul rol pe care știința și informarea îl ocupă în dezvoltarea economică și socială, introducerea metodelor moderne matematice de prospec-tare, preluate din economie, pornindu-se de la analiza activității și prognoza cerințelor viitoare și corelîndu-se cheltuielile cu randamentul.

Tendința este și mai evidentă în țările socialiste, după cum rezultă din documentatul raport al lui V. P. Kanjevski, planificarea constituind principiul de bază al dezvoltării acestor țări. Pentru elaborarea modelelor matematice și analiza formală a principalelor operații bibliotecare — problemă căreia i se acordă o mare importanță în țările socialiste — sînt atrași specialiști din diferite domenii.

COMISIA DE CATALOGARE a F.I.A.B., datorită unei subvenții acordate de Council for Library Resources, a putut să-și creeze un secretariat permanent și să editeze un periodic de informare pentru coordonarea activităților din acest domeniu.

Dintre proiectele comisiei ajunse în stadiu de realizare, amintim ediția definitivă, adnotată a **Principiilor de catalogare**, care cuprinde și analiza a 17 coduri naționale de catalogare pregătite sau revizuite după Conferința internațională asupra principiilor de cataloga-

re, ținută la Paris în 1961. Se află în curs de editare și *Standarde internaționale pentru descrierea bibliografică unificată*. Lista formelor aprobate pentru numele de state și Liste de vedete unificate pentru clasicii anonimi și pentru principalele colectivități din diferite țări.

Dintre hotărârile altor comisii aprobate de sesiune în ședința plenară de închidere amintim: elaborarea unui ghid asupra accesibilității lucrărilor de diplomă și a unui studiu asupra eficacității bibliotecilor universitare (Comisia bibliotecii universitare); publicarea *Bibliografiei repertoriilor naționale de periodice* și elaborarea normelor de catalogare pentru publicațiile seriale (Comisia publicații seriale); propunerile către Unesco pentru subvenționarea lucrărilor pregătitoare pentru organizarea unei școli internaționale de bibliotecari (Comisia pentru calificarea profesională); reluarea publicării *Bibliografiei internaționale curente a istoriei cărții și bibliotecilor*, lucrare sistată în preajma celui de-al 2-lea război mondial și *Propunerile către Unesco pentru organizarea unui Centru internațional pentru conservarea cărții* (Comisia cărți rare și prețioase); Studiul privind cerințele beneficiarilor în domeniul informării bibliografice și formarea beneficiarilor în ceea ce privește folosirea instrumentelor bibliografice, studiile privind *Profesia de bibliograf și problemele formării profesionale și Locul ocupat de informarea bibliografică în sistemele de informare științifică și tehnică în domeniul științelor naturale și sociale* (Comisia bibliografică); studiile *Cartea și lectura în societatea contemporană și Metode de cercetare în domeniul sociologiei cărții și lecturii* (Comisia de teorie și cercetare în biblioteconomie).

Sesiunea a aprobat un apel către bibliotecarii și organizațiile lor din lumea întreagă de a contribui activ la asigurarea succesului acțiunilor recomandate de Unesco pentru Anul internațional al cărții.

În plenara de închidere, au fost efectuate alegeri pentru locurile vacante. În aceeași ședință, Sir Franck Francis, fost președinte al F.I.A.B., a fost ales în funcția de președinte de onoare al Federației.

Ca urmare a invitației Asociației bibliotecarilor din R. P. Ungară s-a hotărât ca cea de-a 38-a Sesiune a Consiliului general al F.I.A.B. să aibă loc, în anul 1973, la Budapesta.

1972 — ANUL INTERNAȚIONAL AL CĂRȚII

Pregătirea deschiderii A.I.C.
în lume — în plină desfășurare

Al doilea număr, din septembrie 1971, al buletinului 1972 — Anul internațional al cărții, editat de către UNESCO, informează despre noi acțiuni întreprinse în întreaga lume în vederea pregătirii desfășurării cu succes a A.I.C.

Asigurarea satisfacerii necesităților de lectură ale tinerilor cititori se înscrie printre obiectivele cele mai des întâlnite în planurile naționale de organizare și desfășurare a A.I.C. De pildă, în Republica Populară Mongolă, în planurile de activitate pentru A.I.C. un accent cu totul special este pus pe editarea literaturii pentru copii. Aceste planuri au constituit de altfel una din temele întrevederilor pe care directorul general al UNESCO, René Maheu, le-a avut în cursul vizitei sale în Mongolia, din toamna acestui an. De asemenea, în Japonia este prevăzut un vast program de coeditare de lucrări destinate lecturii copiilor ce pot fi folosite în diverse țări din Asia. Comitetul

național al S.U.A. pentru A.I.C. a anunțat apariția unui catalog al **Cărților pentru copii de interes internațional** editate în această țară, catalog ce va fi publicat și difuzat de către Asociația americană a bibliotecarilor. Inspirindu-se din criteriile asemănătoare, UNESCO pregătește în prezent, ca o contribuție la A.I.C., potrivit unei rezoluții a Conferinței Generale, o bibliografie selectivă adnotată a celor mai valoroase cărți pentru copii și adolescenți apărute în ultimii 5 ani în diferite țări. Statele membre și organizațiile internaționale neguvernamentale interesate au fost invitate să furnizeze fiecare câte 5—10 titluri, pină acum fiind stabilite deja contracte prin intermediul FIAB. Bibliografia, care va fi publicată în engleză, franceză, rusă și spaniolă, va trebui să apară la începutul anului 1972.

Informații cuprinzătoare privind măsuri organizatorice luate de diverse state membre ale UNESCO în vederea A.I.C. înștiințează despre constituirea de comitete naționale pentru A.I.C. în Columbia, S.U.A., Australia, Israel, Japonia, Ceylon, Libia, Senegal, Bulgaria, Ungaria, U.R.S.S., Spania și Noua Zeelandă. În Uniunea Sovietică, comitetul național creat pregătește în prezent, pentru A.I.C., un vast program de activități ce vor avea loc nu numai în țară, dar și într-un cadru internațional mai larg. Președinte al Comitetului este E. A. Furțeva, ministrul culturii. În S.U.A., Comitetul național pentru A.I.C., constituit sub auspiciile Comitetului consultativ guvernamental pentru cărți și biblioteci, este compus din reprezentanți ai diferitelor medii ale cărții, între care Asociația editorilor americani, Asociația americană a bibliotecarilor, Comitetul național al cărții, Societatea autorilor ș.a.

În rândul activităților cu caracter internațional este notată, printre altele, hotărîrea guvernului Marii Britanii de a acorda, în cadrul exercițiului fiscal ce se va încheia la 30 martie 1972, credite sensibile sporite în scopul de a da ajutor țărilor în curs de dezvoltare. Ajutorul va consta în finanțarea donațiilor de cărți oferite de British Council, în acordarea de subvenții pentru manuale școlare, în dezvoltarea bibliotecilor publice și în inițierea unui program de achiziționare, pe bază de bonuri, de reviste științifice. O altă inițiativă consemnată este cea a Comitetului pentru A.I.C. din S.U.A., privind elaborarea programului intitulat **Cărțile, educația și dezvoltarea**. Acest program cuprinde o seamă de proiecte internaționale de studiere a posibilităților pe care le oferă cărțile îmbunătățirii procesului educației. Potrivit acestor proiecte, în 1972, specialiști din 30 de țări

vor participa la un seminar asupra materialului și tehnicilor pedagogice. Este prevăzută, de asemenea, o conferință internațională pe tema **Cărțile, educația și dezvoltarea economică**. În sfîrșit, amintim propunerea Bulgariei de a efectua schimburi de expoziții de cărți cu țările în curs de dezvoltare.

Dintre acțiunile notate la **Inițiative regionale**, reține atenția Reuniunea regională a editorilor din Asia ce va avea loc la Tokio. Ea va urma ceremoniei oficiale de inaugurare a A.I.C. în Japonia, fixată pentru 2 iulie 1972, și va fi organizată de Centrul cărții din Tokio. Se prevede participarea experților în domeniul editării cărților din 19 țări din Asia, membre ale UNESCO. După încheierea lucrărilor ce se vor desfășura între 3 și 8 iulie, Centrul cărții din Tokio va organiza, între 10 și 12 iulie 1972, un seminar consacrat tehnicilor din producția cărților.

Numeroase proiecte referitoare la A.I.C. reflectă preocuparea tot mai largă în privința dobîndirii unor răspunsuri cît mai exacte la întrebări despre locul cărții în lume, în contextul noilor mijloace de informare care joacă un rol mai spectacular decît cartea. Cităm cîteva exemple: seria de expoziții pe tema „Cărțile în lume” ce va fi prezentată pe tot teritoriul Japoniei; concursurile cu tema **Rolul cărții în societate** ce vor avea loc în instituțiile de învățămînt din India; în Ungaria, în afară de publicarea lucrării **Cartea într-o lume aflată în evoluție**, Ministerul Culturii a anunțat că Consiliul editorilor își propune să organizeze în 1973 o conferință internațională consacrată problemelor cărții în lume.

Din informațiile numeroase furnizate de către UNESCO în numărul 2 al buletinelului consacrat **Anului internațional al cărții** mai rețin atenția în mod deosebit: propunerea Centrului național al cărții din Caraci (Pakistan), care răspunde de planul de activități din Pakistan pentru A.I.C., de a întreprinde o seamă de anchete și studii preliminare în vederea elaborării unei politici eficiente a cărții și a lecturii; proiectarea, în Ungaria, a unei conferințe consacrate sociologiei lecturii, în cadrul campaniei naționale în favoarea lecturii publice; organizarea, în România, a unei expoziții de cărți din domeniul folclorului românesc, cu ocazia Festivalului internațional de folclor ce va avea loc la București, în 1972; în sfîrșit, Asociația bibliotecarilor din S.U.A. (A.L.A.) proiectează aducerea la zi și revizuirea, cu ocazia A.I.C., a publicației sale **Who is doing what in international book and library programs** [Cine se ocupă de programele internaționale ale cărții și ale bibliotecilor].

George SEBASTIAN

DE PESTE HOTARE

La începutul concursului între bibliotecii cu prilejul aniversării a 100 de ani de la nașterea lui V. I. Lenin,

... Biblioteca orașenească și regională din Oranienburg (R.D. Germană) a deschis o secție de împrumut al discurilor. Dotată la început numai cu 500 de discuri, secția a urmărit dezvoltarea în timp a fondului de discuri potrivit cerințelor tot mai numeroase și variate ale publicului bibliotecii. Pentru dezvoltarea fondului pe care îl au la dispoziție amatorii de muzică din Oranienburg, în cadrul secției au fost organizate două cataloage pe fișe — unul sistematic și unul mixt (cuprinzând, în ordine alfabetică, titlurile lucrărilor, compozitorii, textierii, interpreții și orchestrele) — și un catalog-inventar tipărit (alcătuit în ordinea numerelor de inventar ale discurilor). Împreună cu catalogul tipărit, la dispoziția publicului este pus și un mic îndreptar privind modul de utilizare a sistemului de cataloage, alcătuit de altfel pe baza unei scheme deja utilizată în bibliotecile din R. D. Germană. (Der Bibliothekar, 25, nr. 8, aug 1971)

La Budapesta, în luna iulie a.c., a avut loc

... premierea celor 55 de biblioteci publice și case de cultură câștigătoare ale concursului inițiat între instituțiile de cultură din R.P. Ungară cu ocazia aniversării centenarului nașterii lui V. I. Lenin și a jubileului de 25 de ani de la eliberarea țării de sub jugul fascist. La acest concurs au participat 600 de biblioteci publice și case de cultură din întreaga țară.

În cadrul Bibliotecii generale științifice a regiunii Schwerin (R. D. Germană),

... la Centrul de achiziții și informare a luat ființă un consiliu al cititorilor, care se compune din reprezentanți ai celor mai importante ramuri industriale, instituții și organe din domeniul sănătății publice din regiune. Rolul acestui consiliu este acela de a asigura consultarea conducerii bibliotecii în privința largirii colecțiilor de publicații de specialitate și de realizarea o legătură mai strânsă între cititori și bibliotecă. (Der Bibliothekar, 25, nr. 8, aug 1971)

La 8 septembrie 1971, în cadrul festiv al Zilei Internaționale a alfabetizării sărbătorită la sediul Unesco din Paris,

... s-a acordat Comitetului central de conducere și coordonare

a alfabetizării din Birmania (Central Literacy Supervisory and Coordinating Committee) premiul oferit de şahinșahul Iranului Mohammad Reza Pahlavi pentru alfabetizarea, în cursul unei perioade experimentale de cinci ani, a 250 000 de adulți din regiunea Melictia, reprezentând 90 la sută din aalfabetiții existenți acolo.

În aceeași zi s-a acordat Programului zambian de alfabetizare a adulților (Programme adults) premiul Nadejda Krupskaja pentru obținerea unor rezultate importante pe tărîmul alfabetizării: publicarea în limba zambiană, între anii 1966 și 1970, a 393 de lucrări în două milioane de exemplare; alfabetizarea în ultimul an a 3 566 de persoane, existența, la data actuală, a 20 000 de adulți înscriși în 1 344 de clase în comparație cu totalul de 2 900 de alfabetizați din perioada 1965—1970.

Juriul reunit anul acesta la Moscova a acordat și cite trei mențiuni de onoare în cadrul fiecărui premiu următoarelor instituții și persoane: Companiei de alfabetizare din Iranul occidental, Filialei naționale americane pentru promovarea alfabetizării, doamnei Marjorie Kirlaw, Organizației femeii angoleze, Secției de alfabetizare a Ministerului Educației din Kuwait, Ministerului Educației și Artelor Frumoase al Republicii Dominicane. (Unesco, Presse, Nr. 50).

Mediul social al elevilor și șansele de succes în școală

...este titlul unui document prezentat la cea de-a 33-a Sesiune a Conferinței internaționale a educației, reunită la Geneva în septembrie 1971. Acest document sintetizează răspunsurile la un chestionar trimis statelor membre ale Unesco. Țările socialiste, arată documentul, au aplicat ani de-a rândul reforme care au influențat în mod decisiv sistemul de învățământ. Democratizarea învățământului face ca inegalitatea, în aceste state, să devină imposibilă și de neconcepțut.

În ceea ce privește restul statelor supuse anchetei, concluzia generală care se desprinde din răspunsuri este următoarea: „Principiul «democratizării învățământului», formulat clar acum aproximativ 25 de ani, a provocat un proces ireversibil de reînnoire a sistemelor de educație...».

„Dar dacă dreptul tuturor de toate nivelele de educație nu

este contestat nicăieri, a devenit evident, încetul cu încetul, că nu este vorba decât de un drept formal și că, în realitate, mediul social hotărăște într-o largă măsură accesul la educație, reușita școlară și alegerea profesiei. În fond, oricât de remarcabile sînt eforturile de înnoire, ele nu au reușit, în general, să asigure egalitatea în fața șanselor de educație”. Printre premisele sociale care par a fi cele mai nefavorabile educației, documentul amintește sărăcia și condițiile în care capul familiei își dobîndește salariul (muncă sezonieră sau instabilă, șomaj, absență frecventă sau prelungită), viața familială dezorganizată, locuința insalubră sau insuficientă, obligația școlarăului de a munci pentru a-și ajuta familia, amplasarea locuinței în zone rurale izolate, nomadismul sau semi-nomadismul, nivelul cultural scăzut din familie, a patia sau antagonismul părinților față de școală, subalimentația, precaritatea sănătății, oboseala, lipsa unor servicii sociale sau inutilizarea lor etc. În această ordine de idei, documentul analizează îndeaproape: factorii geografici; efectul subnutriției și al proastei stări a sănătății (care pot avea „un efect persistent de lungă durată”, și riscă să creeze „o masă numeroasă de supraviețuitori ale căror aptitudini sînt inferioare celor care le-ar putea avea”); condițiile de învățare a limbii de predare („copiul defavorizat rămîne un handicapat prin necunoașterea vocabularului uzitat în școală, prin sărăcia sintaxei și adesea prin pronunția defectuoasă”); aspectul medico-social („Se recomandă ca elevii să fie supuși unei supravegheri medicale continue, ca și unor examene medicale care să indice starea sănătății lor în tot cursul școlării”); influența relațiilor familiale-școlare („Contactul regulat este o condiție obligatorie în buna desfășurare a studiilor și a educației copiilor la școală și în familie”); informarea, instruirea părinților („Improbarea sau indiferența părinților față de școală țin adesea de lipsa de informare”). Documentul demonstrează că: „Autoritățile școlare, oricît de binevoitoare ar fi ele, nu pot extrăpasa rîdăcina răului. Șomajul, insuficiența salariilor, condițiile de locuit, malnutriția și starea sanitară preară cer aplicarea unor măsuri economice și sociale”. Printre măsurile de îmbunătățire a situației, planificarea educației și asigurarea gratuității învățământului se înscriu pe primul loc. De asemenea, sînt analizate condițiile de promovare a învățământului preșcolar și a învățământului obligatoriu, posibilitatea lansării unui ciclu continuu de învățămînt general primar și secundar, crearea de noi „zone școlare”.

150
de ani
de la
naștere

ANIVERSĂRI

Flaubert și cartea

Henri ZALIS

Gustave Flaubert — în care Ibrăileanu văzuse unul dintre cele trei nume mari de romancieri reprezentativi pentru tradițiile epicii de respirație (critic îl cita alături de alți doi titani — Balzac și Tolstoi¹) — înfrunghiează în conștiința contemporană logodna fericită a geniului cu pasiunea pentru carte.

Relația între temenii numiți este complexă și ea trebuie explicată din capul locului: ca artist exemplar, dăruit pînă la sacrificiu actului literar, Flaubert reprezintă tipul scriitorului mistuit de scrupulul creației, al aceluia efort pregătitor ce însoțește fidel și eroic laborioasa muncă a redactării. În aceste condiții, cartea se înfățișează ca o entitate — rod al inspirației și al travaliului documentar, produs al fan-teziei și al disciplinei celei mai riguroase, cristalizarea și încheierea unui proces care epuizează un vast ansamblu de activități înrudite. Scriitorul însuși a spus-o cîndva, după cum o atestă ciorna unui discurs care n-a mai fost rostit. Solicitat să participe la festivitățile marcate de semicentenarul casei de editură Charpentier, Flaubert pregătise un text² din care spicuim: „Cartea în raftul bibliotecii este ca soarele pe firmament, încălzește și luminează în jur, fecundează și pîrguiește: tot așa cum, prost gîndită și prost mînuită, poate pîrjoli și neantiza. În același timp, cartea poate fi valoare pozitivă și negativă, educație și dezinformare. Este în

centrul menirii ei cînd fixează și transmite experiența vieții, cînd ajută și grăbește opțiunile morale bazate pe respectul adevărului, oricît ar fi el de crud și uneori de inacceptabil. Cartea îmi pare că își onorează adresa făcînd ascultat acel catehism filozofic și estetic ce decurge din cultivarea binelui și denunțarea răului. Poate că nu e prea tîrziu să redăm cărților străvechea lor înțelepciune de îndreptar sufletesc...” Omul care a așternut pe hîrtie aceste gînduri n-a mai apucat să le și pronunțe. Urma s-o facă la 26 iunie 1880, dar s-a stins din viață subit, la 8 mai în același an, după o existență care-și începuse firul la 13 decembrie 1821 în orașul normand Rouen și își durase cea mai întinsă parte a ei la Croisset, în imediata vecinătate a urbei natale.

Dacă pilduitoarele reflecții au rămas unite între cartoanele unui dosar, găsit abia în preajma licitației de la Antibes din 1931, ele nu-și pierd cu nimic din valoarea lor aproape profetică și din forța lor de iradiere. Dimpotrivă, parcă își sporesc acuitatea.

Este cert că ele încununează o lungă devotivne și confirmă strălucit ceea ce practic Gustave Flaubert a realizat de-a lungul anilor săi de muncă în slujba cărții.

Legenda acestei instructive mucenicii a făcut să curgă multă cerneală. Cu ce teme, vom vedea imediat. În strict raport cu pasiunea bibliografică și bibliofilică a artistului, Flaubert a între-

Gustave Flaubert — portret
de Cik Damadian

zărit de mult citeva din adevărurile
cîştigate ale documentologiei moderne.

Sistematizînd, se pot reţine citeva
idei notabile.

Despre condiţia fişei perfecte: „... ex-
pune faptele (...), nu te aventura în
sinteză, ancorează în miezul ideii. Este
singura cale de a-l revela pe autor, de
a servi contribuţia lui, recomandînd-o
şi altora⁽⁴³⁾.”

Despre bibliotecă: „Nu se poate lucra
nicăieri mai bine. Cărturarul are nevoie
de comuniunea cu slova tipărită. Fără
ambianţa bibliotecii, şi mai ales fără
sugestiile ei nepreţuite, unelele noastre
se vād condamnate la sterilitate. Nu-mi
pot imagina o minte ce se vrea produc-
tivă refuzîndu-i ospitalitatea⁽⁴⁴⁾.”

Accente împotriva fetişizării documen-
tologiei: „Lumea nu e decît un clave-
cin pentru adevăratul artist: e treaba
lui dacă sunetele pe care le scoate în-
cîntă ori înspăimîntă⁽⁴⁵⁾.”

Dar şi punerea la punct în sensul
delimitării tendinţelor ce decid ponde-
rea realului faţă de coeficientul de
transformare, de prelucrare liberă a
fluxului existenţial: „... il faut s'ha-
bituer à voir dans les gens qui nous
entourent que des livres” (adică, în tra-
ducerea liberă ... să ne obişnuim să
vedem în cei ce ne înconjură materia
viitoarelor noastre romane).

Rareori istoria literaturii ne prilejuieşte
o mai deplină identificare între vorbă şi
faptă, între intenţie şi concretizarea ei.
Prefer, spre edificarea cititorilor, să las
să vorbească unele amănunte din viaţa
scriitorului, atestate unanım de biografii
săi.

La Croisset, în camera de la parterul
vilei, Flaubert capîtonase pereţii cu
rafturi. A adunat toată viaţa cărţi, astfel
că, după moartea sa, au fost numărate

aproape 5 700 de volume şi peste 800 de
anale, buletine, colecţii de periodice
şi broşuri.

Nu întîmplător, ajuns în situaţia de a
primi o sinecură oficială, a acceptat-o în
1879 pe aceea de bibliotecar onorific al
Fundăţiei Mazarin. Se spune că ar fi şi
mărturisit ministrului Jules Ferry, venit
să-i aducă la cunoştinţă decretul: „Poate
că am şi fost bibliotecar la viaţa mea.
Propriul meu bibliotecar, îndrăgostit de
meserie. Oricum, aş şti să mă descurc
mai bine decît alţii, fiindcă iubesc cartea
şi cinstesc biblioteca⁽⁴⁶⁾.”

Lecturile lui erau întinse
şi complete. Îi citise pe Homer şi
Plutarh, Aristofan şi Virgiliu, Tacit şi
Tit-Liviu, Dante şi Villon, Rabelais şi
Montaigne, Moliere şi Cervates, Shakes-
peare şi Voltaire. Dintre contemporan-
i, era la curent cu tot ce tipăriseră
Byron, Goethe, Walter Scott, Lamartine,
George Sand, Charles Nodier, Chateau-
briand, Théophile Gautier, Edgar Quinet,
Balzac, Turgheniev, Lev Tolstoi, Hugo
şi Zola. L-au interesat, de asemenea,
dramaturgii* — romanticii Victor Hugo
şi Al. Dumas-tatăl —, ca şi istoricii eru-
diţi, precum Froissart şi Guizot, apoi un
mănuş de autori clasici şi romantici:
Rabelais, Lamartine, La Bryère şi
Shakespeare. În fine, pentru cele două
ultime scrieri din tinerete, *Smarth* şi
Novembre, Ovidiu şi Montaigne s-au
bucurat de un consult prelungit. Lecturile
invederează lentă evoluţie a lui Flaubert
de la romantismul avîntat către autorii
clasici ai antichităţii şi ai secolului al
XVI-lea francez).

Inventarul autorilor îngăduie să-i
cunoaştem azi simpatiile şi antipatiile
literare. Astfel, despre Stendhal spunea:
„E un spirit distins şi de mare delica-
tete”; despre Lamartine: „... se exprimă
în fraze femele”; despre Voltaire:
„Ador proza lui, ea are pentru mine
un gust ales şi acid”. În sfîrşit, despre
Homer şi Shakespeare: „Intruchipează
în ochii mei conştiinţa lumii”.

Respectul lui Flaubert faţă de marile
valori ale culturii nu poate fi disociat
de îndelungata frecventare a bibliotecii.
În liniştea ei, fremătînd de curiozităţi
mereu stîrnite, Flaubert a învăţat să-şi
disciplineze gîndirea şi să-şi întoc-
mească pregătirile tuturor asalturilor
sale epice. Pentru artist, biblioteca a
însemnat neabătut o solidă şi vitală
bază de lansare.

Actul demarării, al instalării în
atmosfera viitoarelor opere, ia la Flaubert
proporţii absorbante. Artistul face fişe
preliminare, schiţează proiectul acţiunii,
întocmeşte evidenţa personajelor, tra-
sează cele dintîi siluete. Apoi revede
dosarele cu note pe marginea acelor

fapte diverse care îi pot sluji la precizarea detaliilor caracterologice. În sfârșit, începe să scrie, să refacă, să găsească variante și să confrunte însemnările luate sau primite spre a le prelucra. Tot acest șir de operații dificile, obositoare, scrupulos urmărite, n-ar fi cu puțință fără *documentare*, fără acea metodică și răbdătoare informare a scriitorului, atât în sălile de lectură ale Bibliotecii Naționale din Paris, cât și în arhivele din provincie. Ar fi de amintit că, spre bătrânețe, cerea prietenilor să-i facă rezumate din cărțile pe care le semnala atenției lor și că utiliza aceste „concentrate“ ca pe niște indispensabile vitamine literare.

Dacă *Doamna Bovary* a avut o gestație difuză, *Salammbô* a presupus preparative multiple. În primul rînd, lectura a 98 de tratate de istorie și arheologie. După aceea, deplasarea scriitorului pe ruinele Cartaginei; el trăiește în Tunisia aproape șapte săptămîni. Și totuși, a avut îndoieli și scrie unei cunoștințe: „Aș da toată culoarea povestirii mele pentru o certitudine: că am prins pulsația vie a faimoasei cetăți punice“. Și adaugă imediat: „Cărțile pot exagera, dar numai pe un fundament solid de verosimilitate“ 8).

Criticii au sesizat cu deplină temei că Flaubert trebuie citit cum el însuși îi citea pe autorii săi, adică minuțios, cu creionul în mînă. Marele scriitor a declarat mereu că „artistul trebuie să știe totul. Umil în fața paginii albe, el are datoriu să fie orgolios în viață. Căci artistul nu scrie pentru citeva persoane, ci pentru a dura cit limba în care se exprimă“ 9).

Documentarea implică adeseori și un coeficient de livresc — s-a mai spus — dar de livresc asumat, însușit ca o ipoteză subsumată dinamicii proprii. În practica de toate zilele, marii creatori comunică osmotic idei și teme, dar cu o perfectă libertate de mișcare estetică. În ceea ce-l privește, Flaubert nu procedează altfel. Confundarea cu rezolvările altora este de la sine înțeles exclusă, în schimb cit de fecunde apar întîlnirile, îmbrățișările neașteptate de circumstanțe, transformarea unor aspecte de viață în focare incitative pentru revelarea armoniei sau dizarmoniei universale!

Prima Educație sentimentală (1845) este privită de unii comentatori ca un reflex, pînă la un punct livresc, al celebrului text goethean *Wilhelm Meister Lehrjahre*. Jules Bruneau a insistat asupra acestei „alianțe de bibliotecă“. Și totuși, la suprafață înrudirile sînt minime. Dar lărgind cercul preocupărilor lui Wilhelm Meister și schimbînd perspec-

tiva eroului, s-a obținut ceva foarte revelator pentru maniera în care cartea înfrumusețe spiritele, le amplifică fervoarea, le imprimă o altă temperatură sufletească. Amintesc că dacă dragostea lui Meister pentru Marianne îl împiedică să mai scrie, cea a lui Jules, din contră, îl îndrumă spre meditații rodnice și îi înlesnește afirmarea ca scriitor aplecat numai asupra pupitrului său.

Structural, Flaubert este un exact, un artist care explorează și procedează la refacerea propriilor itinerarii lăuntrice, și numai apoi un imaginativ. Aceasta nu vrea să însemne că la el documentarea este facultativă. „Artistul are latitudinea să cîntărească procentele, corelarea lor este însă rezultatul unei judecări prin raportare și la experiențele altor talente“. Cuvintele lui Roger Martin du Gard se potrivesc și lui Flaubert, care s-a dovedit pătruns de adevărul lor. A recunoscut-o el însuși, ca un adevăr ambivalent spunînd despre Jules: „tot ce îi oferă viața el investește în artă“ și „Viața mea este gîndirea mea“¹⁰). De aici unitatea operei flaubertiene. Artistul a edificat-o prin dezvoltarea concentrică a unui lait-motiv, reluat și diversificat. Deschiderile tot mai ample, care pleacă din același punct și valorifică un fond comun de acumulare, explică de ce operele de debut pot fi considerate bruioane ale celor concepute la maturitate.

Cu toate acestea, ar fi cu desăvîrșire greșit să se creadă că, într-un moment sau altul al activității, Flaubert s-a rezumat numai la prospectarea fondului său de impresii și reprezentări. A muncit *întotdeauna* enorm ca să țină pasul zilei, să fie la curent cu noutățile.

Nu trebuie să ne mai mire că ultimul său roman, apărut postum, s-a bucurat de întocmirea a patru planuri diferite. Flaubert cumpănea, foarte sever, închegarea lui *Bouvard și Pécuchet*, care a văzut lumina tiparului în 1881. Dorea să iasă „o carte rotunjită“. Intenționa să includă în volumul al 2-lea din această operă „Dicționarul locurilor comune“, precum și pasișele pe care el le adunase sub titlul *Manuscri-sele notarului Marescot*, prea puțin discutatul său *Nerozelnic (Le Sottisier)*, ca și *Catalogul ideilor noștime (Le Catalogue des idées chic)*. Spera să facă astfel un tur de forță prin însumarea celor mai izbutite producții ale sale în direcția caricării și sarcasmului benign. Dar nu este exclus să fi ezitat fiindcă *Bouvard și Pécuchet* era și nu era o lucrare satirică, iar împrejurararea de a o fi alăturată altora care erau putea deruta pe cititor. Subtitlul ultimului său roman spune mult: *Du*

défaut de méthode dans les sciences. Precizez aceasta spre a polemiza cu cei care au văzut în *Bouvard și Pécuchet* o persiflare a „roadelor cunoașterii“. Flaubert le-a explicat indirect când scria: „Cine se îndrăgostește de in-folii nu merită decit stimă“. Or, cei doi eroi ai cărții sale, după ce studiază cu îndrjire, doresc să pună imediat în practică ce au învățat. Flaubert îi iubește pentru asta, singurul său reproș vizează inadecvarea mijloacelor la scopul propus. Eșecurile parțiale ale personajelor îmi par un avertisment numai pentru cei grăbiți, ele semnificind că un plus de paciență și de soliditate în experimentare sint infinit mai recomandabile decit precipitarea naivă, fie și entuziastă.

Dar finalmente *Bouvard și Pécuchet* este un elogiu adus cabinetului de studiu, rdniciei în impulsuri constructive a raftului cu cărți. René Dumesnil, în prefața la ediția din 1936, îi numește „bravi autodidacți“, căora Flaubert le-a dat, în disperarea ce-i încearcă, o consolare puternică — munca. În sfirșit, Maupassant, ucenicul lui Flaubert — cum îi plăcea să se autointituleze — scria odată despre înțelesurile lucrării: „*Bouvard și Pécuchet* este o trecere în revistă a tuturor științelor, așa cum apar ele unor spirite simple, dar suficient de lucide pentru a deveni în cele din urmă inteligente“¹¹).

Această inteligență, eroii romanțului o dobindesc din cărți și cu ajutorul cărților. Nu este acesta omagiul cel mai vibrant și mai natural cu putință pe care Gustave Flaubert îl putea aduce universului în care a trăit și care, la rîndu-i, l-a susținut să creadă ?

- 1) Ibrăileanu, G. *Creație și analiză*. În: Ibrăileanu, G. *Studii literare*, Ediția a 2-a. Buc. „Cartea Românească“, 1931, p. 7.
- 2) Cf. Demorest, D.L. *Projets de Flaubert*. În: Revue de Nancy, 13, nr. 5, 1932, p. 62—82.
- 3) Flaubert, G. *Correspondance*. Paris, Louis Conrad, 1910, vol. 3, p. 270, scrisoare către Jules Duplan (1860).
- 4) Flaubert, G. *Oeuvres*. Texte établi et annoté par A. Thibaudet et R. Dumesnil. Paris, 1936, vol. 1, p. 310.
- 5) Flaubert, G. *Correspondance*, vol. 1, p. 95, scrisoarea către Ernest Chevalier, din Rouen (24 februarie 1842).
- 6) Demorest, D. L. *A travers les plans, manuscrits et dossiers de „Bouvard et Pécuchet“*. Paris, Louis Conrad, 1931, p. 98.
- * Constatarea este, se pare, judicioasă, știută fiind excepționala afinitate a adolescentului Flaubert cu teatrul.
- 7) Bruneau, Jules. *Les débuts littéraires de Gustave Flaubert*. Paris, Armand Collin, 1962, p. 38.
- 8) Flaubert, G. *Correspondance*, vol. 3, p. 348.
- 9) Colling. Alf. *Gustave Flaubert*, Paris, A. Favaud, 1942, p. 194.
- 10) Flaubert, Gustave. *Oeuvres de jeunesse inédites*. Paris, Louis Conrad, 1940, vol. 3, p. 309.
- 11) Cf. Maynial. Ed. *Flaubert et son milieu*. Paris, Editions N.R.S., 1927, p. 198.

lucrări de specialitate

STUDIA BIBLIOLOGICA. (Culegere de studii, comunicări și referate). Vol. III / Partea 1 și 2 / Sub redacția lector universitar Cornelii Dima-Drăgan. București, 1969. X + 870 p. cu ilustr.

Buna tradiție a publicării bibliografiei lucrărilor unor bibliologi români a inspirat redactorilor publicației *Studia bibliologica* ideea generoasă de a închina cel de-al III-lea volum al culegerii profesorului doctor docent Dan Simonescu, eminent bibliolog român, în semn de omagiu la împlinirea a 65 de ani de viață și a peste patru decenii de prezență în domeniul istoriei literare.

Continuator al monumentalei opere *Bibliografia românească veche*, începută de Ioan Bianu și Nerva Hodoș, cărturarul sărbătorit s-a preocupat în activitatea lui, în egală măsură, de știința istoriei, a cărții, a literaturii și a culturii vechi, cu precădere din țara noastră, publicind aproape patru sute de lucrări care acoperă domeniile bibliografiei, istoriei, folclorului, istoriei literare și oferă concluzii științifice întemeiate pe cercetări lungi, exhaustive.

Ca unul care a pus la îndemîna studenților, a cercetătorilor tineri și bătrîni, a oamenilor de știință, mii de informații de valoare cuprinse în scrierile lui, îmbogățite mereu cu îndrumări, sugestii și trimiteri orale, cu împrumuturi de cărți de specialitate din biblioteca sa personală, toate izvorite din marea generozitate a profesorului umanist în jurul căruia s-a creat o școală cu discipoli merituoși, foarte mulți din aceștia s-au grăbit să-și ofere contribuția la volumul omagial ce i s-a închinat, ca o mărturie a dragostei, a prețuirii și a prestigiului de care se bucură în toată țara și dincolo de hotarele ei.

Din cele 48 de nume cuprinse în nu mai puțin de 870 de pagini este deosebit de greu să faci o selecție deoarece toate semnează studii, articole, note, comunicări și documente de o mare valoare. Primele patru articole închinată prof. Dan Simonescu se datoresc lui G.G. Ursu, Aurelian Sacerdoțeanu, Dan Zamfirescu, Corneliu Dima-Drăgan. Ele sînt urmate de *Bibliografia lucrărilor profesorului Dan Simonescu*, împărțită în capitole: I. Volume. Broșuri, Extrase; II. Cursuri universitare și manuale școlare; III. Studii. Articole. Conferințe; IV. Recenzii și note bibliografice. Toate împreună însumează 370 de titluri pînă în anul 1968.

Celelalte materiale publicate în subîmpărțirile: II. Studii, III. Articole. Note. Comunicări, IV. Documente, aduc contribuții noi și interesante în domeniile cuprinse în sfera de preocupări a personalității omagiate. Cum era de așteptat, cele mai consistente contribuții s-au adus la *istoria cărții românești vechi* (Livia Bacăru, Pavel Binder, Gebhard Blücher, L. Demény, Mihail M. Fănescu, Arnold Huttman, I. Karra, Athanasie Popa, Mircea Tomescu, Mihail Triteanu), urmate de materialele referitoare la *cultura românească veche* (Gabriel Cocora, I. Cojocaru, N. Georgescu-Tistu, Aurora Ilieș, Ștefan Pascu, C.A. Stoide, Pompiliu Teodor, D. Todericiu, Petre Vancea și Gelcu Maksutovici), de cele ce tratează teme de *bibliologie și biblioteconomie* (Paul Caravia, S. Jakó, Ioan Lupu, Emil Manu, Simona Nistor, Pandele Olteanu, Gh. Pirnuța, Mario Ruffini [Italia], Gabriel Strempele, Al. Zub). Destul de numeroase sînt și articolele cu profil istoric (Paul Cernovodeanu, Viorica Diaconescu, A. Dumitrescu, Horia Nestorescu, Grigore Ploșteanu, acad. D. Prodan, Constantin Turcu) sau cele consacrate *culturii vechi din apus* (Șerban Andronescu, Dalila-Lucia Aramă, C. Boroianu, Ioachim Crăciun, Constantin Em. Bucurescu).

Volumul ce i se închină profesorului Dan Simonescu, pe lângă omagiul adus de toți semnatarii materialelor inedite publicate în cuprinsul lui, îi reamintește însă, în acel plin de căldură *Ad multos annos* scris de Aurelian Sacerdoțeanu, și marea datorie pe care o are față de știința românească, de a aduce la zi și a reedita *Bibliografia românească veche*, „cel mai solemn monument al culturii și munificenței românești... necesar atît lumii savante străine cît și nouă”.

Cîteva fotografii ale profesorului sărbătorit, facsimile după manuscrise, tipărituri și scrisori, reproduceri de filigrane, frontispicii și inițiale din cărți românești vechi colorează paginile celui deal III-lea volum din *Studia bibliologica*.

Redactorii publicației au dovedit și de această dată că prin străduințele lor izbutesc să îmbogățească știința bibliologică românească și să-și câștige aprecierea binemeritată a specialiștilor din țară și din străinătate.

Livia BACĂRU

PROBLEME DE SOCIOLOGIE A EDUCAȚIEI ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI. Cercetare bibliografică. Lucrare elaborată în cadrul serviciului de informare și documentare al Bibliotecii centrale universitare din București. Referent științific: lector univ. Aculin Cazacu. Buc., 1971. XXVIII + 276 p. + 3 f. (Biblioteca centrală universitară. Sectorul de documentare universitară).

Cercetarea bibliografică pe care o prezentăm este de o reală utilitate pentru studenții care audiază cursul de sociologie a educației și învățămîntului, din cadrul Secției de sociologie a Facultății de filozofie a Universității din București, precum și, în general, pentru toți cei care sînt angrenați, în diferite moduri, în sistemul de educație și învățămînt, care întreprind cercetări în acest domeniu sau se preocupă de problema educației.

Un amplu studiu introductiv, datorat referentului științific al lucrării, lectorului universitar Aculin Cazacu, intitulat *Curenți și orientări în problemele educației și învățămîntului*, prezintă procesul de constituire a sociologiei educației și învățămîntului ca ramură distinctă a sociologiei, domeniu de analiză sociologică în care educația este considerată „ca tip de relație, acțiune și proces social, organizată într-un mod specific, ca subsistem instituțional în suprastructura generală a societății”. O parte importantă a studiului cuprinde considerații asupra eficienței sociale a educației și o prezentare a curenților și orientărilor în sociologia contemporană privind problemele educației și învățămîntului, cu referiri la lucrările teoretice fundamentale.

Volumul cuprinde 96 de referate pentru materiale apărute în diverse țări — cărți din perioada 1960—1969 și articole din reviste de specialitate din perioada 1964—1969. Referatele sînt grupate în mai multe capitole: I. Generalități; II. Educația ca acțiune socială; III. Mobilitatea socială și problemele educației; IV. Sociologia vîrstelor și formarea personalității; V. Educația și alte procese sociale; VI. Grade și niveluri ale învățămîntului. Modernizarea învățămîntului; VII. Politica școlară. Planificarea educației. Educația și creșterea economică;

VIII. Studii comparative asupra sistemelor de învățămînt.

Un indice de autori, lista periodicelor consultate și lista indicativelor bibliotecilor unde au fost consultate cărțile și revistele constituie anexele necesare ale lucrării.

După cum se arată în studiul introductiv, „volumul reprezintă o primă încercare de adunare laolaltă a unor informații din acest domeniu al sociologiei, o încercare care se cere urmată de altele“. Într-adevăr, se cere ca tema să rămîină în planul de activitate documentară al Bibliotecii universitare bucureștene, elaborîndu-se lucrări de acest tip la anumite intervale, realizîndu-se o continuitate de sinteze reprezentative.

I. BÂNCILĂ

BIBLIOGRAFIA ORAȘULUI BUCUREȘTI. Articole din publicații periodice și seriale. Biblioteca municipală „Mihail Sadoveanu“. București, Anul I. 1970. [Nr.] 1., ian-iun; [Nr.] 2, iul-dec.

Un scurt avertisment cu care se deschide primul număr al noii publicații bibliografice cu caracter serial, editată de Biblioteca municipală din București, delimitează profilul publicației și precizează rosturile sale. Aflăm astfel că „lucrarea... își propune să semnaleze semestrial articolele despre București, apărute în publicațiile periodice și seriale“, că prezintă „aproape exhaustiv ce se scrie despre viața și activitatea complexă a Capitalei“, că autorii speră pe această cale „să înlesnească... în mai mare măsură cunoașterea efortului patriotic pe care oamenii muncii, întreaga populație bucureșteană îl depun pentru dezvoltarea multilaterală a economiei, artei și culturii noastre naționale“. Într-adevăr, în condițiile în care cantitatea informațiilor privitoare la viața politică, economică, socială, științifică, culturală și artistică a Capitalei, cuprinse în paginile periodicelor celor mai diverse, de la cotidiane și pînă la revistele de cercetare științifică, este tot mai mare, problema depistării, sistematizării și semnalării acestui bogat și variat material informativ devine deosebit de acută și editarea unei asemenea publicații bibliografice ni se pare foarte binevenită... chiar dacă aceasta nu-și respectă întru totul dezideratele anunțate. Înfațîșînd viața Capitalei așa cum este oglîndită în ziarele și revistele avute în vedere, prin punerea în lumină a unui vast material documentar (nr. 1 înregistrează 1545 de informații bibliografice, nr. 2 — 1906), această bibliografie de-

vine ea însăși o oglîndă a epocii istorice pe care o trăiește Bucureștiul de azi și, totodată, un instrument util de documentare pentru cercetătorii din oricare domeniu de activitate. Bibliografia este structurată tematic, tabla de materii indicînd 15 teme la nr. 1 și 17 la nr. 2. Folosirea lucrării este înlesnită prin două indexuri alfabeticе, unul de autori și nume de persoane menționate în titlurile articolelor, altul al instituțiilor și întreprinderilor citate. La unele titluri, notițele bibliografice sînt urmate de scurte adnotări care cuprind lămuriri asupra conținutului.

Fără a insista mai mult asupra virtuților unui asemenea instrument de informare bibliografică sau asupra meritelor bibliotecii editoare, ne vom apleca asupra anumitor „minusuri“ ale lucrării, pe care le considerăm de altminteri remediabile.

Criteriile de alegere a periodicelor ce urmau a fi despuiate sînt lipsite de fermitate. De la un număr la altul, unele titluri apar sau dispar. De pildă, *Argeș, Cronica, Femeia, Probleme economice, Revista de filozofie, Revista de statistică, Revista muzeelor, Sport* ș.a., „bibliografiate“ în nr. 1, sînt abandonate în nr. 2, în locul acesta fiind cercetate altele — *Analele Institutului de istorie al C.C. al P.C.R., Arta, Forum, Revista învățămîntului profesional și tehnic, Satul socialist* ș.a.

În treacăt fie spus, dintr-o eroare de multiplicare, presupunem, lista periodicelor avute în vedere la nr. 2 este incompletă, oprindu-se la litera „S.“ Lista include, alături de periodice și seriale de informație mai generală, și publicații de strictă specialitate, cum ar fi *Studii și cercetări de inframicrobiologie*, în care referirile la orașul București nu pot avea decît un caracter cu totul sporadic. În schimb, se face abstracție de publicațiile editate în limbile naționalităților conlocuitoare, precum și de multe publicații provinciale, în ale căror pagini nu o dată sînt publicate diverse materiale referitoare la capitala țării. Inconsecvențe și criterii incerte se observă și în ceea ce privește organizarea materialului bibliografic, în structura sa tematică. Astfel, lucrarea se deschide cu capitolul *Condiții și fenomene naturale*, conținînd informații de tipul *Termometrul... telefoanelor*. Inf. Buc., 18, nr. 5181... sau *Grîndina de ieri și cauzele ei*. Inf. Buc., 18, nr. 5226..., deși ar fi fost mult mai firesc să se acorde prioritate capitolului care conține descrierea articolelor și materialelor de presă referitoare la *istoria și activitatea organizației P.C.R. a orașului București*, cărora i s-a rezervat abia capitolul al treilea. Tot în acest capitol, și în primul rînd, ar fi fost bine să fi-

gureze cuvântările și hotărârile conducătorilor de partid și de stat, reproduse în presă, care conțin referiri la capitala țării. În numărul 2 [apărut concomitent cu primul!] sînt introduse două noi diviziuni tematice — *Armata* (cap. IV), cu subdiviziunile *Pompieri și Miliția, și Demografia orașului București* (cap. XIII). La cap. III — *Din istoria și activitatea organizației P.C.R. a orașului București, organizațiile de masă ale oamenilor muncii*, primul număr conține în minus față de următorul subdiviziunea — *pionieri*. Or, e greu de presupus că de vreme ce pe lista publicațiilor despuiate figurează la ambele numere atît *Educația pionierească, cît și Cutezătorii*, în decurs de un întreg semestru să nu fi apărut nimic demn de semnalat într-o bibliografie ce se vrea „aproape exhaustivă”. Unele grupări tematice, cum ar fi *Cultură fizică și sport sau Arte* sînt detaliate pînă la suprapuneri (de pildă, *Muzică. Aspecte generale. Viața muzicală a Bucureștilor. Formații muzicale și muzicieni români peste hotare. Formații muzicale și muzicieni străini la București*) în timp ce alte grupări tematice nu sînt de loc amănunțite. În Cap. IX. *Poștă. Telefon. Telegraf. Radio. Televiziune*, de exemplu, se alătură cu totul arbitrar informații de tipul: *Antip, Felicia, Cine a dăvînat Capșa?* [cronică la o emisiune T.V.]. Flacăra 19, nr. 9... și Calapodescu, Petru, *Moștre ale ireponsabilității în paza valorilor din unitățile de mesagerii și colete*. Inf. Buc. 18, nr. 5314. Se constată și unele omisiuni totale. Dacă facem abstracție de o subdiviziune din nr. 2 la capitolul IX. *Cultură. Știință. Învățămînt*, intitulată *Bucureștiul văzut de scriitori, „literatura”* nu figurează nicăieri (nici la „artă”, nici la „cultură”), deși există o filială bucureșteană a Uniunii scriitorilor, deși există cenacluri literare bucureștene, deși există edituri bucureștene, deși...

În ceea ce privește natura materialului bibliografiat, se constată că prea multe informații de importanță efemeră își găsesc loc alături de informațiile cu adevărat semnificative, făcînd dificil accesul la acestea din urmă. În acest sens ar fi fost binevenit un plus de selectivitate, asemenea bibliografiilor trebuînd să aibă și un caracter recomandat, nu de simplă înregistrare. În condițiile în care lucrarea de față a fost concepută ca o bibliografie cu caracter exhaustiv, devine aproape absolut necesară elaborarea periodică și a unor sinteze bibliografice, care să ofere publicului interesat informații bibliografice esențiale, riguros selectate.

Primele două numere ale bibliografiei Bucureștiului prezintă și unele vicii de

tehnedactare, mergînd de la amplasarea sumarului la început în primul număr și la sfîrșit în cel de-al doilea și pînă la (fapt ce surprinde cu atît mai mult cu cît e vorba de o publicație bibliografică editată de o bibliotecă) variații nepermise în formularea titlului care pe foaia de titlu apare *Bibliografia orașului București*, pe copertă — *Bucureștiul în reviste, publicații, reportaje, eseuri, informații, studii, articole*, iar pe cotor — *București. Bibliografie*. Celelalte date menite să ușureze identificarea lucrării (subtitlu, instituția editoare) sau să individualizeze un număr de altul an de apariție, an calendaristic, număr, semestru) nu apar menționate decît pe foaia de titlu.

Cu toate rezervele pe care ne-am permis să le formulăm, considerăm meritorie strădania bibliografilor [al căror nume s-ar fi cuvenit a fi menționat pe verso-ul foii de titlu] care au lucrat la alcătuirea acestor prime numere și socotim prezenta bibliografie drept un instrument de informare de o certă utilitate.

Dineolo de aceste probleme, ridicate de discutarea în sine a *Bibliografiei orașului București*, se ridică însă și alte probleme de ordin mai general. Se pune firesc întrebarea, la fel ca și pentru orice altă bibliografie locală, dacă aceasta, față de *Bibliografia Republicii Socialiste România. Articole din publicații periodice și seriale*, bibliografie de înregistrare de o largă cuprindere, se află în raport de complementaritate sau de interferență. O atare întrebare se ridică, într-o oarecare măsură, și în legătură cu raportarea diferitelor capitole ale bibliografiei locale la bibliografiile speciale ale domeniilor respective, pe care diferite institute și centre de documentare pe probleme le elaborează.

În condițiile unor interferențe de acest fel, nu este vorba de dublarea unor activități anevoioase de despuiere a numeroase publicații? Și nu este oare mai economic și mai firesc să se valorifice în fișiere speciale informațiile cuprinse în bibliografia națională și în cele speciale care privesc localitatea respectivă? Și nu este firesc să se încerce o modificare a raportului de la interferență la complementare, prin cercetarea acelor publicații (gazete uzinale, reviste școlare etc.) pe care bibliografia națională nu le are în vedere?

Iată cîteva probleme la care ar fi bine să gîndească deopotrivă editorii bibliografiilor locale și forurile îndreptățite să se ocupe de coordonarea activității bibliografice pe plan național.

L.O.

FIȘIER

Hamelet, Michel-Pierre. NICOLAE
CEAUȘESCU. Biografie și texte
selectate. Buc., Editura politică, 1971.
222 p.

O carte-mesaj închinată destinului
politic al unui mare conducător-
proletar

După ce această carte — apărută în
ianuarie a.c. în prestigioasa editură pa-
riziană „Seghers”, în colecția „Destine
politice” — a stârnit un interes deosebit
și un profund ecou în Franța, ea se în-
fățișează azi cititorului român ca un
autentic mesaj de admirație și priete-
nie adresat poporului nostru angajat în-
tr-o operă constructivă impresionantă,
conducătorului său înțelept și energic
care își înscrie numele, prin gândul și
fapta sa, pe frontispiciul galeriei celor
mai prestigioși oameni politici ai vre-
mii noastre.

Departe de a constitui o scriere cu
caracter apologetic sau de a exprima
adeziunea autorului lucrării la ideolo-
gia noastră marxist-leninistă — acesta
fiind, după cum este cunoscut, colabo-
rator din anul 1935 al cotidianului fran-
cez *Le Figaro* (unde conduce astăzi Di-
recția informațiilor sociale) care nu este
un ziar de stînga — cartea a fost con-
siderată pe bună dreptate în Franța și
ni se înfățișează realmente acum ca o
mărturie obiectivă despre destinul unui
popor și al unui om politic care s-au
împus atenției opiniei publice mondiale
prin tenacitatea și înțelepciunea cu care-și
croiesc viitorul. „Am vrut, scriind aceas-
tă biografie — mărturisirea M. P. Hamelet
— să-l prezint pe militantul, pe șeful
stabilului român, în contextul realităților
românești și internaționale. N-am in-
tervenit subiectiv. Am ținut cont, înaintea
de orice, de realitățile concrete. Fi-
rește, inițiativa acestei cărți reprezintă
un punct de plecare subiectiv. Ea a iz-
vorit din stîma mea pentru președintele
Ceaușescu și din admirația mea pentru
poporul român”.

Citind cu justificată atenție cartea, sin-
tem datorți a recunoaște că această mă-
rturisire — grefată pe solul bogat al priete-
niei multilaterale și al afinităților tra-
dicionale dintre popoarele român și
francez — este pe de-a întregul ade-
vărată.

Impresionează uriașul travaliu docu-
mentar, minuțiozitatea investigației, ma-
rea putere de a sintetiza faptele, preci-
zia și forța expunerii puse cu dărnicie
de autorul acestei lucrări în slujba lu-
minării traiectului vieții de militant-re-
voluționar a tovarășului Nicolae
Ceaușescu.

Înfățișînd succint, dar revelator, anii
copilăriei conducătorului partidului și
statului nostru, autorul reliefează inte-
ligența lui vie, curiozitatea nepotolită,
memoria prodigioasă, curajul și nedez-
mințitul său spirit de dreptate și ade-
văr — trăsături caracterologice ce vor
defini cu deosebită pregnanță personalita-
tea militantului, a viitorului conducă-
tor politic.

Temperamentul vulcanic, ura puternică
ce o nutrea împotriva împilatorilor și
exploataților autohtoni și de pretu-
tîndeni l-au purtat de timpuriu către
vîltoarea luptei revoluționare. Semnifi-
cativ, în acest scop, apare această rea-
litate — evidentiată cu tărie în carte:
la 12 ani adolescentul Nicolae Ceaușescu
ia contact cu mișcarea muncitorească,
la 15 ani este ales în Comitetul națio-
nal antifascist, pentru ca la 19 ani să
fie socotit de Siguranța burghezo-moște-
rească „un agitator comunist periculos”.

Începea urcușul greu, pieptis, al dru-
mului de militant comunist, drum plin
de privațiuni de tot felul, punctat de
lanțul arestărilor, al anilor petrecuți în
celele închisorilor din Brașov, de la
Doftana, Văcărești, Jilava, Caransebeș și
Tg. Jiu care au însemnat în aceiași
timp anii formării sale revoluționare,
călării sale ca luptător neîmfricat pen-
tru libertatea și fericirea poporului ro-
mân.

Evocarea acestei etape cruciale a vie-
ții eroului cărții-document la care ne
referim îi oferă autorului ei prilejul de
a înfățișa autentice și vii secvențe din
istoria glorioasă a încercărilor noastre
partid comunist. Este, de altfel, o cali-
tate primordială a acestei scrieri: reu-
șita, de pildă, în a înfățișa un destin
politic contopit organic cu destinul unui
partid de avangardă, cu destinul unei
clase hărăzite de istorie să transforme
din temelii societatea românească, să
conducă poporul, masele muncitoare la
victoria împotriva crudei și nedreptei

orinduirei statornicite pe puterea capitalului, la înălțarea edificiului socialist.

Urmindu-l pas cu pas pe tînărul și pasionatul revoluționar în fiecare acțiune, în care s-a impus ca o vie prezență, avînd ca scop stringerea rîndurilor tineretului, a maselor muncitoare sub lozincile însuflețitoare ale Partidului Comunist Român, în anii luptei împotriva fascizării țării și apoi, după izbucnirea războiului antisovietic, pentru înfrîngerea mașinii de război naziste și eliberarea țării de sub jugul fascist, Michel-Pierre Hamelet ne dezvăluie virtuțile de inteligent și neobosit organizator politic ale comunistului Nicolae Ceaușescu — vădite atît în activitatea desfășurată în libertate, în condițiile însă ale strictei conspirativității, cit și în închisorile în care a fost nevoit să-și petreacă anii cei mai frumoși, mai promițători ani ai tineretii.

În preziua istoricului act al insurecției victorioase din august '44, atunci cînd mai bine de o jumătate din viață — număra 27 de ani — și-o dănuise luptei în rîndurile mișcării comuniste și antifasciste, militantul Nicolae Ceaușescu — subliniază autorul — se avîntă în acțiune, la fel de metodic și eficient ca întotdeauna. Revoluția biruia, dar lupta nu se terminase. Cu dinamismul său obisnuit, clocotitor, cu umitorul lui simț pentru lucrurile concrete, pentru contactele umane, el și-a îndreptat atunci atenția, energia către mobilizarea tinerilor voluntari pe frontul antifascist, către atragerea tineretului muncitor, studios la lupta pentru cucerirea deplină a puterii politice de către clasa muncitoare.

Ascensiunea politică a militantului comunist Nicolae Ceaușescu pînă la primirea mandatului suprem de secretar general al partidului și președinte al republicii ni se relevă în carte — așa cum viața însăși arată cu limpezime — ca fiind o înlănțuire de acte legitime, necesare, răspunzînd cerințelor istorice de dezvoltare a României, nevoilor prezente ale poporului român, aspirațiilor sale legitime către un mâine sigur, înfloritor. „Se impune să constatăm — subliniază M. P. Hamelet — eforturile remarcabile ale acestui popor de a construi o societate nouă, hotărîrea conducătorilor săi de a păstra spiritul tradițional al României și de a asigura națiunii, din nou unite, acea independență care constituie expresia libertății unui popor. Nicolae Ceaușescu reprezintă încarnarea acestei voințe...”

Contopindu-se pînă la identificare cu aspirațiile cele mai nobile ale poporului nostru, viața președintelui Nicolae Ceaușescu ni se relevă în carte ca o

pildă de înțelegere profundă a necesității istorice, de hotărîre nestrămănută de a lupta pentru ca masele largi să pășească neabătut pe drumul și în sensul progresului socialist. Tovarășul Nicolae Ceaușescu întrunește în sine, în chip minunat, calitățile fundamentale ale poporului, ale celor mai buni fii ai săi. El reprezintă în chip ilustru chintesența unui popor insetat de libertate căruiua i se dăruiește ca întreaga sa ființă. „În toată activitatea mea — mărturisea într-una din nenumăratele întîlniri cu masele pe care le electrizează, ori de cîte ori este prezent în mijlocul lor — mă voi conduce după interesele poporului, voi lucra fără răgaz, atîta timp cît voi trăi, pentru înflorirea României socialiste, pentru cauza comunistului”. Este nu numai o impresionantă profesiune de credință ci și așa cum cartea lui M. P. Hamelet ne demonstrează, și așa cum noi toți o știm, o simțim mereu, o luminoasă realitate. Forța cuvîntului mînuit de un reputat publicist — cum este autorul cărții asupra căruia stăruim în aceste rînduri — ne înfățișează nouă înșine această realitate în lumini și mai vii. Însistînd asupra stilului de lucru al tovarășului Nicolae Ceaușescu, autorul scoate cu pregnanță în relief contactul său personal și permanent cu oamenii muncii de cele mai diferite profesii, cu poporul — stil și atitudine care dezvăluie o filozofie politică al cărei centru primordial, vital este omul. Oare nu ale președintelui nostru sînt cuvintele programatice — „Socialismul trebuie să creze asemenea condiții incit omul, stăpin al mijloacelor de producție, creator al tuturor valorilor materiale și spirituale, să fie într-adevăr în centrul atenției, să dețină rolul principal în societate, să se bucure și să beneficieze fără rezerve de drepturile și libertățile adevăratei democrații socialiste, premise fundamentale ale deplinei dezvoltări a personalității umane”?

Prin întreaga politică internă și internațională a partidului și statului nostru, la elaborarea căreia tovarășul Nicolae Ceaușescu își aduce o contribuție marcantă, hotărîtoare, se urmărește tocmai realizarea acestui luminos și profund umanist deziderat.

Personalitate politică în care sînt întrunite organic trăsăturile esențiale ale teoreticianului clarvăzător cu calitățile omului acțiunii vii, practice prin care însăși teoria se poate verifica și fructifica, adversar deschis, dirz al canoanelor, dogmelor în gîndire și acțiune — tovarășul Nicolae Ceaușescu ne este înfățișat în lucrare într-o manieră dinamică, fidelă însuși felului său propriu de a trăi și munci. Clarviziunea decizii-

lor și curajul actelor sale — subliniază autorul — reprezintă atributele activității sale care l-au împus foarte repede atenției internaționale. Sînt atribute ce izvorăsc tocmai din neostoita confruntare a ideilor fundamentale ale marxism-leninismului cu realitatea contemporană, cu problemele ei mereu noi, al căror răspuns nu poate fi găsit de-a gata în vreun manual de filozofie, ci abia trebuie elaborat, gîndit, confruntat cu experiența istorică, națională și internațională, cu cerințele de azi și exigențele de mîine ale făuririi noii societăți socialiste. La această determinare trebuie adăugate, firește, înseși calitățile personale excepționale ale președintelui statului nostru.

Aceste calități: spiritul analitic, critic, dinamismul, creativitatea, fidelitatea față de marxism-leninism, tactul și înțelepciunea, sînt relevante cu prisosință în lucrările teoretice, politice ale secretarului general al partidului nostru. Selecția întreprinsă de autorul lucrării de față din scrierile, cuvîntările, interviurile tovarășului Nicolae Ceaușescu, gruparea textelor selectate, pe probleme privind: istoria poporului nostru și însemnătatea Eliberării, realizarea bazei tehnice-materiale a socialismului, perfecționarea organizării economice, creșterea nivelului de trai, statul socialist și dezvoltarea continuă a democrației socialiste, învățămînt, știință, artă și cultură, rolul națiunii în epoca contemporană și înflorirea națiunii socialiste, raportul dintre național și internațional în construirea socialismului, coexistența pașnică și raportul mondial de forțe, România și securitatea europeană, rolul partidului în epoca actuală, dezvoltarea gîndirii marxist-leniniste, întregesc cititorilor imaginea complexă, multilaterală, atît de apropiată nouă a gînditorului realist, a omului de acțiune minunat ce se află la cîrma destinului poporului român. Demersul biografic întreprins de Michel-Pierre Hamelet cu probitate științifică și nedezmînițat talent publicistic a condus, astfel, la elaborarea unei lucrări de reală valoare literară și politică. Parcurgîndu-i cu deosebit interes paginile, luînd cunoștință pentru înția oară sau completîndu-ne înțelesuri mai vechi cu elemente noi, inedite din viața și activitatea conducătorului nostru, sîntem animați de un justificat sentiment de demnă și vibrantă mîndrie patriotică: printre noi, în fruntea noastră se află unul din cei mai luminați oameni politici ai prezentului, care are darul de a ne însușești, de a mări pasul pe drumul către comunistul MÎINE!

George MARA

IMPOTRIVA FASCISMULUI. Buc.,
Editura politică, 1971. 292 p.

Cartea înmănușează comunicările făcute la Sesiunea științifică privind analiza critică și demascarea fascismului în România, ținută în București în zilele de 4—5 martie 1971 sub auspiciile Academiei de științe sociale și politice a R.S.R. și Institutului de studii istorice și social-politice de pe lângă C.C. al P.C.R.

În lucrare este analizată o întregă epocă istorică în cadrul căreia s-au produs puternice confruntări pe plan politic, ideologic și social între forțele întunecate ale fascismului și mișcarea revoluționară și democratică în frunte cu Partidul Comunist Român.

Comunicări cum sînt *Condițiile apariției fascismului pe plan mondial și lupta poporului român împotriva fascismului internațional, Baza social-economică a fascismului în România, Relațiile dintre Garda de fier și Germania nazistă, Condițiile instaurării dictaturii legionaro-antonesciene, Reichul și legionarii în primăvara anului 1940* ș.a. pun în evidență rădăcinile fascismului în România, complexitatea factorilor interni și externi care au favorizat apariția și ascensiunea organizațiilor fasciste.

Apărut ca un produs al crizei generale a sistemului mondial capitalist, fascismul în România urma ca, utilizînd demagogia socială, diversivitatea, forța și teroarea, să aperse dominația claselor exploatare, virfurile marii burghezii și moșierimi de avîntul revoluționar al maselor.

Esența teoriilor fasciste, actele de cruzime și teroare, activitatea de trădare națională sînt demascate în capitolele lucrării intitulate: *Garda de fier în parlamentul României, Legionarismul și literatura, O ideologie monstruoasă, Penetrația ideologiei naziste în România* ș.a. În atingerea obiectivelor politice, virfurile reacțiunii române încurajau doctrina haotică și descreierată, mislică și rasistă a Gărzii de fier.

Caracteristica principală a ideologiei fasciste o constituie anticomunismul. Creșterea agresivității hitleriste a provocat o puternică penetrație a ideologiei naziste în România sprijinită de politicienii de extremă dreaptă. Doctrina funestă legionară a întîmpinat însă riposta fermă a forțelor politice democratice, patriotice care au respins-o și demascat-o ca potrivnică atît intereselor naționale, cît și fizionomiei morale a poporului român, ea a fost zdrobită de victoria clasei muncitoare, înarmată cu ideologia științifică marxist-leninistă.

În întreaga lucrare este pusă în lumină rezistența maselor populare, a grupărilor progresiste, democratice care au înfruntat cu curaj fascismul desfășurând, la un moment dat, un larg front de luptă în frunte cu Partidul Comunist Român, forța principală și cea mai consecventă care și-a asumat, și în acele împrejurări, răspunderea față de soarta țării.

Fascismul nu a fost popular în România și nu a avut rădăcini în masele dovedindu-se prin întreaga sa existență un fenomen străin țării noastre. Despre aceasta vorbește, cu deosebire, ampla mișcare antifascistă de masă din anii 1940—1944, care a culminat cu victoria insurecției armate declanșate sub conducerea Partidului Comunist Român. Acestea sînt ideile de bază ce străbat lucrarea de la primele pînă la ultimele sale pagini.

Momentele importante din istoria mișcării revoluționare și democratice din țara noastră ce se desprind din această înmănunchere de comunicări constituie un izvor de învățăminte pentru educarea maselor, în special a tinerei generații.

Aurora ROȘCA.

Tudosescu, Ion. DETERMINISMUL ȘI ȘTIINȚA. Buc., Editura științifică, 1971.

Lucrarea abordează unele probleme noi ale teoriei determinismului izvorîte din convergența actuală a filozofiei și științei. În controversele teoretico-ideologice actuale sînt reactualizate unele dispute mai vechi cu privire la raportul dintre determinism și cauzalitate, cauzalitate și finalitate, determinism și libertate, libertate și scop. Se conturează totodată și probleme noi în teoria determinismului, din rîndul cărora menționăm relația dintre cauzalitate și probabilitate, relația dintre cauzalitate și structură, dintre cauzalitate și funcționalitate. În jurul acestor probleme autorul cărții aduce în discuție puncte de vedere autorizate din rîndul filozofilor și al oamenilor de știință, propunînd în același timp unele soluții de interpretare, care se înscriu drept contribuții originale la teoria materialist-dialectică modernă asupra determinismului.

În lucrare sînt cuprinse de asemenea critici argumentate — de pe pozițiile marxism-leninismului — la adresa unor interpretări deterministe nemarxiste din rîndul cărora se detașează în filozofie și sociologie structuralismul și funcționalismul, iar în domeniul teoretic al științelor naturii și în filozofia științei, îndeosebi unele interpretări „indeterministe” sau deterministe-mecaniciste din

domeniul microfizicii. Din punctul de vedere al sferelor de referire, lucrarea nu se oprește numai asupra științelor naturii (îndeosebi fizica), ea avînd în vedere și științele sociale. Prin intermediul laturii epistemologice a conceptului de determinism, concepția determinist-materialist-dialectică este deopotrivă analizată atît ca teorie cît și ca principiu, relevîndu-se importanța teoretică și metodologică a analizei raportului dintre determinism și cunoaștere (postdicție și predicție), determinism și acțiune.

Lucrarea se caracterizează prin informație largă și multilaterală, printr-o construcție riguroasă, sistematică, prin priceperea de a trage concluzii interesante pentru dezbaterile cele mai caracteristice ale vieții filozofice contemporane. De asemenea prin conținutul și problematica abordată lucrarea se înscrie ca o contribuție în literatura filozofică marxist-leninistă originală din țara noastră.

Ion POPA

Mittelstaedt, Peter. PROBLEME FILOZOFICE ALE FIZICII MODERNE. Buc., Editura științifică, 1971.

Necesitatea de a stabili un dialog între știință și filozofie se manifestă în zilele noastre cu o acuitate sporită, ca urmare a dezvoltării spectaculoase a științei în ultimele decenii și a folosirii rezultatelor cercetărilor la progresul social. Săvanții de renume mondial din domeniul fizicii, matematicii, biologiei etc. sînt nevoia să abordeze chestiuni de specialitate prin prisma filozofiei, deoarece, din ce în ce mai mult, știința are nevoie de un cadru teoretic și metodologic mai larg, pentru problemele noi care se ivesc și nu pot fi soluționate numai prin metodele sale proprii, iar filozofia își fundamentează tezele sale pe ultimele descoperiri ale științelor. Îmbinarea fericită dintre filozofie și știință lărgeste orizontul înțelegerii teoretice, luminează fenomene aparent obscure și facilitează formularea unor ipoteze de lucru.

În această suită de preocupări se înscrie și lucrarea de față în care autorul, profesor de fizică teoretică la Universitatea din Köln, își propune să dea răspuns, în termenii filozofiei, la întrebările ce apar în fizică, atunci cînd, sub presiunea unor noi date experimentale, se impune schimbarea cadrului concepțional și metodologic. O astfel de situație s-a ivit în fizică o dată cu elaborarea teoriei relativității și a mecanicii cuantice cînd vechiul cadru conceptual și metodologic trebuia depășit.

P. Mittelstaedt prezintă sistematic dispu-
ta în jurul apriorismului kantian de-
clanșată de teoria relativității restrinse
și abordează dintr-un punct de vedere
personal conceptul de cunoaștere apri-
orică, în lumina celor mai recente rezul-
tate științifice din fizică în opoziție cu
interpretările subiectiviste. Recunoscînd
valabilitatea apriorică a anumitor struc-
turi ale experienței, autorul arată că
în fizică structurile apriorice care rezul-
tă din condițiile posibilității experie-
nței au fost în așa fel prelucrate,
încît nici o lege concretă a naturii nu
poate ajunge în contradicție cu ele.
Afirmarea este exemplificată cu princi-
piul cauzalității care, spune el, în fi-
zică nu este formulat ca o lege aparte,
deoarece este deja conținut în legile
empirice concrete.

După o analiză detaliată a unor ches-
țiuni ridicate de teoria relativității sînt
expuse alte aspecte ale interpretării mo-
derne a fizicii: teoria procesului de mă-
surare în mecanica cuantică; interpreta-
rea noțiunii de substanță în fizica clasică
și teoria cuantică; sensul noțiunii de cau-
zalitate în filozofie și fizică etc.

Lucrarea beneficiază de o postfață, ce
aparține cercetătorului Stelian Popescu,
unde se discută relația dintre filozofie și
știință și compatibilitatea sau incompati-
bilitatea unor doctrine filozofice cu
știința. În cadrul acestei problematice,
Stelian Popescu reliefează aportul cărții
la cunoașterea unui moment din evoluția
efortului rațional de „însușire” a lumii.

Octavian COMĂNESCU

Dumitrescu-Buşulenga, Zoe. **RENAȘ-
TEREA, UMANISMUL ȘI DIALO-
GUL ARTELOR.** Buc., „Albatros”,
1971. 248 p.

Orientarea criticului de artă și isto-
ricului literar către o epocă sau un anu-
me fenomen cultural indică de cele mai
multe ori preferințe și afinități. Acestea
sînt determinate și de legăturile perioa-
dei cercetate cu actualitatea, de felul
cum — într-o viziune contemporană —
apar creațiile de atunci, privitye dintr-o
perspectivă științifică și îmbogățite cu
semnificațiile descoperite de posteritate.
Astfel șterse de colbul vremii, străluci-
rea capodoperelor devine un stimulent
pentru omul de azi. Din acest punct de
vedere, Renașterea a atras cu deosebire
atenția cercetătorilor de pretutindeni,
printre care Burkhardt, Burdach, Cassi-
ner, Berenson au avut un aport însem-
nat în definirea mișcării renașcentiste.
În România, Tudor Vianu, Edgar Papu,

Al. Balaci, s-au ocupat în cadrul unor
studii sau monografiilor de diferite aspecte
ale literaturii renașcentiste. Zoe Dumitrescu-Buşulenga este însă prima care
realizează la noi o sinteză a tendințelor
Renașterii, urmărind cronologic momen-
tele-cheie din literatura și arta univer-
sală. Privit global umanismul este pre-
zentat ca un curent amplu, bogat, care-și
găsește expresia în stiluri fundamentale,
construind — bizuit pe modelele antichii-
tății — o omenire mîndră și demnă,
conștientă de forța ei. Omul acelei „epoci
de titani”, cum o numește Engels aspi-
ră spre desăvîrșire prin cunoașterea
universului și a lui însuși. Printr-o anali-
ză sugestivă, autoarea surprinde setea
de perfecțiune a omului Renașterii. De-a
lungul capitolelor „Umanismul în Renaș-
ștere”, „Literatura platonizantă a Renaș-
terii”, „Literatura burlescă” și „Amurgul
titanilor” se pune cu fervoare în evidență
încrederea în puterea minții omeniești,
precum și năzuința ei spre frumusețe și
cunoaștere, trăsături principale ale cu-
rentului. Participînd afectiv, Zoe Dumitrescu-Buşulenga urmărește dezvoltarea
Renașterii în Europa, dar și contradic-
țiile mișcării care au dus la destrămarea
sa. Comentariul însoțitor al caracterizării
lui Don Quijote și Hamlet reflectă dra-
ma acestor eroi din Renașterea tîrzie,
cînd „nebulun se identifica paradoxal
și dureros cu umanistul”. Dintre intere-
santele probleme tratate de autoare tre-
buie atrasă atenția asupra dialogului ar-
telor. Creatorul renașcentist, datorită con-
cepției sale specifice despre univers,
concepție care implică analogii, cores-
pondențe și comunicări între toate dome-
niile existenței, recurge la un limbaj de
unificare a artelor. Literatura va teore-
tiza necesitatea dialogului, a integrării
artelor una în alta pe baza omogenității
de principii. Armonia și simetria ope-
relor se realizează și din această împle-
tire caracteristică „omului universal”.

Trei subcapitole: „Parodia și genera-
lizarea burlei în Renaștere”, „Facțiunile”,
„Produsele spiritului parodic”, sînt închi-
nate artei burlești, preocupare de lungă
durată a cercetătoarei care a adus ante-
rior o însemnată contribuție la studierea
umorului lui Ion Creangă în monografia
sa despre marele povestitor humuleș-
tean.

În încheiere, punînd în lumină esența
morală exemplară a umanismului, Zoe
Dumitrescu-Buşulenga scrie: „Umanis-
mul este în fiecă epocă a istoriei euro-
pene cea mai frumoasă amintire a țări-
lor bătrînului continent și o cheazășie păs-
trată pentru certitudinile privityoare la
soarta viitoare a omului”.

Sanda RADIAN

1 IANUARIE — 70 de ani de la apariția (1902) primului număr al gazetei **România muncitoare** (seria I), editată de cercul socialist cu același nume.

— 1959 — a avut loc victoria revoluției populare cubane.

4 IANUARIE — 125 de ani de la apariția (la Blaj) a primului număr din ziarul **Organul luminării**, care avea ca rol propagarea ideilor revoluției de la 1848.

5 IANUARIE — 80 de ani de la apariția, în condițiile întăririi mișcării muncitorești din România, a gazetei **Democrația socială** (1892).

6 IANUARIE — 100 de ani de la nașterea (1872) compozitorului rus **A.N. SKREABIN** (m. 1915).

— 40 de ani de la moartea (1932) scriitorului român **IACOB NEGRUZZI** (n. 1843).

Scrieri alese. Vol. 1—2. Ed. îngrijită și prefațată de Corneliu Simionescu. Buc., „Minerva”, 1970. Vol. 1. Copii de pe natură. LXXV + 443 p.; vol. 2. Amintiri din „Junimea”. 456 p. (B.P.T., 607—608).

7 IANUARIE — 150 de ani de la nașterea (1822) lui **IOAN PIPOȘ**, revoluționar pasoptist din Transilvania (m. 1888).

— 100 de ani de la nașterea (1872) pictorului român **OCTAV BÂNCILĂ** (m. 1944).

— 100 de ani de la nașterea (1872) sculptorului român **FREDERIC STORCK** (m. 1942).

— 75 de ani de la nașterea (1897) scriitorului român **IONEL TEODOREANU** (m. 1954).

Masa umbrelor. Intoarcerea în timp. Buc., E.S.P.L.A., 1957. 408 p. + 1 f. portr.; *La Medeleni*, Roman. Ed. îngrijită și prefațată de Nicolae Ciobanu. Vol. 1—4. Buc., E.P.L., 1967. 4 vol. (B.P.T., 377—380); *În casa bunicii*. Antologie și prefață de Eugenia Tudor. Buc., Editura tineretului, 1968. 368 p. (Biblioteca școlară, 20); *Opere alese*. Studiu introductiv, ed. îngrijită, note și comentarii de Nicolae Ciobanu. Vol. 1—3. Buc., E.P.L., 1968. 3 vol. (Scriitori români); *Bal-mascat*. Prefață de Ovidiu Papadima. Buc., „Minerva” 1970. XV + 376 p.; *La porțile nopții*. Poeme. Prefață de Al. Philippide. Buc., „Minerva”, 1970. XVII + 197 p. + 1 f. portr.; *Lorelei*. Roman. Buc., Editura Eminescu, 1970. 304 p. (Colecția „Romanul de dragoste”, 7); *Turnul Millezel*. Roman. Text stabilit de Aurelia Rusu. Prefață și tabel cronologic de Nicolae Ciobanu. Buc., „Minerva”, 1970. XXV + 342 p. (B.P.T., 550); *Ulțiia copilăriei*. Buc., Editura Ion Creangă,

1970. 144 p. cu ilustr. (Biblioteca pentru toți copiii, 8).

Ciobanu, Nicolae. *Ionel Teodoreanu, Viața și opera*. Buc., „Minerva”, 1970. 268 p. + 12 f. pl.

11 IANUARIE — 1946. Proclamarea Republicii Populare Albania.

12 IANUARIE — 75 de ani de la moartea (1897) lui **ȘTEFAN STINCĂ**, medic, militant al mișcării socialiste din România (n. 1865).

Izsák, S. *Ștefan Stincă. Viața și opera lui medicală*. (1865—1897). Buc., Editura medicală, 1956. 48 p. cu ilustr.

14 IANUARIE — 350 de ani de la nașterea (1622) lui **MOLIERE (JEAN-BAPTISTE POQUELIN)**, unul dintre cei mai mari dramaturgi ai literaturii universale (m. 1673).

Opere. Vol. 1—4. Studiu introductiv și note de N. N. Condeescu și Valentin Lipăti. Buc., E.S.P.L.A., 1955—1958. 4 vol. (Clasicii literaturii universale); *Comedii*. Mizantropul, Georges Dandin sau soțul păcălit, Avarul, Domnul Pourceaugnac. Versiune românească de Tudor Argezei. Prefață și tabel cronologic de N. N. Condeescu. Buc., E.P.L., 1964. XLIII + 412 p. + 1 f. portr. (B.P.T., 268); *Tartușe*. Avarul. Buc., E.P.L., 1969. 232 p. (Clasicii literaturii universale).

15 IANUARIE — 130 de ani de la nașterea (1842) lui **PAUL LAFARGUE**, teoretician și militant de seamă al mișcării muncitorești franceze și internaționale, discipol al lui Karl Marx (m. 1911).

16 IANUARIE — 125 de ani de la nașterea (1847) lui **MIKSZÁTH KÁLMAN**, scriitor ungur (m. 1910).

Căsătorie ciudată. Roman. Ed. a 2-a. Buc., E.P.L., 1961. XVIII + 414 p. + 1 f. portr. (B.P.T., 61); *Umbrela Sfintului Petru*. Roman. Prefață de Nicolae Balotă. Buc., E.P.L., 1968. XLVII + 256 p. (B.P.T., 422).

17 IANUARIE — 125 de ani de la nașterea (1847) lui **N.E. JUKOVSKI**, savant rus, unul dintre fondatorii hidro și aerodinamicii moderne (m. 1921).

— 75 de ani de la moartea (1897) lui **VAJDA JÁNOS**, scriitor și publicist ungur (n. 1827).

18 IANUARIE — 1821. Pandurii, avînd în frunte pe Tudor Vladimirescu, încep răscoala în Oltenia și Muntenia.

Vezi: Vilceanu, Dragoș. *150 de ani de la Revoluția din 1821*. Bibliografie selectivă din lucrările închinată Revoluției de la 1821 și conducătorului ei. In: Revista bibliotecilor, 24, nr. 1, ian. 1971, p. 40—41.

20 IANUARIE — 100 de ani de la nașterea (1872) lui ȘTEFAN POPESCU, pictor și grafician român (m. 1948).

Ștefan Popescu, desenator. Album întocmit de acad. prof. G. Opreșcu și Mircea Popescu. Prefață de acad. prof. G. Opreșcu. Buc., Editura Academiei, 1961. 26 p. cu portr. + 103 f. pl.

21 IANUARIE — 1924. A murit V. I. LENIN.

— Se împlinesc 100 de ani de la moartea (1872) lui FRANZ GRILLPARZER, poet și dramaturg austriac (n. 1791).

23 IANUARIE — 100 de ani de la nașterea (1872) lui PAUL LANGEVIN, fizician francez, participant activ la lupta rezistenței antifasciste (m. 1946). Ghimeșan, Ion. *Paul Langevin*. Buc., Editura tineretului, 1964. 304 p. cu ilustr. + 8 f. pl. (Oameni de seamă).

Gîndire și acțiune. Texte culese și prezentate de Paul Labérenne. Cuvînt înainte de prof. Valer Novacu. Buc., Editura științifică, 1961. 264 p. + 1 f. portr.

— 1949. Înființarea miliției populare.

24 IANUARIE — 1859. UNIREA PRINCIPATELOR ROMÂNE.

— 125 de ani de la nașterea (1847) actorului român ION ANESTIN (m. 1919).

26 IANUARIE — 1919. S-a născut NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România. Erou al Muncii Socialiste.

România pe drumul desăvîșirii construcției socialiste. Rapoarte, cuvîntări, articole. Vol. 1-5. Buc., Editura politică, 1968-1971. Vol. 1. Iulie 1965 — septembrie 1966. 624 p. + 1 f. portr.; vol. 2. Septembrie 1966 — decembrie 1967. 616 p. + 1 f. portr.; vol. 3. Ianuarie 1968 — martie 1969. 952 p. + 1 f. portr.; vol. 4. *România pe drumul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate*. Rapoarte, cuvîntări, articole. Aprilie 1969 — iunie 1970. 999 p. + 1 f. portr.; vol. 5. Iulie 1970 — mai 1971. 944 p. + 1 f. portr.; *Propuneri de măsuri pentru îmbunătățirea activității politico-ideologice de educare marxist-leninistă a membrilor de partid, a tuturor oamenilor muncii*. 6 iulie 1971. — *Expunere la Consfățuirea de lucru a activului din domeniul ideologiei și al activității politice și cultural-educative*. 8 iulie 1971. Buc., Editura politică, 1971. 88 p.; *Cuvîntare la mitingul consacrat deschiderii anului de învățămînt universitar*. 1 octombrie 1971. Buc., Editura politică, 1971. 36 p.; *Cuvîntare la plenara lărgită a Comitetului municipal București al Partidului Comunist Român*. 11 octombrie 1971. Buc., Editura politică, 1971. 32 p.; *Expunere cu privire la Programul P.C.R. pentru îmbunătățirea activității ideologice, ridicarea nivelului general al cunoașterii și educația socialistă a maselor, pentru așezarea relațiilor din societatea noastră pe baza principiilor eticii și echității socialiste și comuniste*. 3 noiembrie 1971. Buc., Editura politică, 1971. 60 p.

Hamlet, Michel-P. *Nicolae Ceaușescu*. Biografia și texte selectate. Buc., Editura politică, 1971. 227 p. + 4 f. pl.

27 IANUARIE — 50 de ani de la moartea (1922) lui GIOVANNI VERGA, cunoscut romancier italian (n. 1840).

Nedda. Buc., Editura tineretului, 1959. 185 p.; *Mastro-don Gesualdo*. Roman. Prefață de Nina Facon. Buc., E.L.U., 1964. XXIII + 368 p. (Clasici literaturii universale); *I Malavoglia*. Ed. îngrijită de Guerrina Clondescu. Buc., Editura didactică și pedagogică, 1970. 156 p. cu ilustr.

28 IANUARIE — 1943. Apare ziarul patriotic ilegal România liberă.

30 IANUARIE — 70 de ani de la nașterea (1902) lui ION CĂLUGĂRU, scriitor român (m. 1956).

Trustul. Roman. Buc., Editura tineretului, 1956. 228 p.; *Casa soarecilor*. Schițe fără umor și nuvele. Ed. îngrijită de Sașa Pană. Buc., E.S.P.L.A., 1958. 320 p. + 1 f. portr.; *Otel și piine*, Ed. a 3-a. Buc., E.S.P.L.A., 1960. 708 p.; *Copilăria unui ne-trebnic*. Buc., E.P.L., 1962. XX + 316 p. + 1 f. portr.; *Paradisul statistic*. Schițe și nuvele. Ed., prefață și note de Cornelia Ștefănescu. Buc., „Minerva”, 1971. 430 p. + 5 f. pl.

— 1945. Între 26 și 30 ianuarie a avut loc primul Congres legal al sindicatelor din România.

31 IANUARIE — 175 de ani de la nașterea (1797) lui FRANZ SCHUBERT, compozitor austriac (m. 1828).

Spătaru, Dan. *Franz Schubert*. Buc. E.S.P.L.A., 1957. 208 p. cu n. muz. + 7 f. pl. și faes.: Pitrou, Robert. *Viața intimă a lui Schubert*. Buc., Editura muzicală, 1968. 168 p. cu ilustr.

— 1910. Între 31 ianuarie și 2 februarie a avut loc Congresul de reconstituire a Partidului social-democrat din România.

1 FEBRUARIE — 1933. Sub conducerea P.C.R., muncitorii petroliști din Valea Prahovei se ridică la luptă.

— 1946. Proclamarea Republicii Ungare.

4 FEBRUARIE — 10 ani de la moartea (1962) lui AUREL JIQUIDI, pictor și grafician român (n. 1896).

5 FEBRUARIE — 35 de ani de la asasinarea (1937) lui GHEORGHE CROȘNEV, militant al mișcării muncitorești din țara noastră (n. 1896).

Matchescu, Olimpiu. *Gheorghe Croșneff* (1896-1937). Evocări. In: *Anale de istorie*, 17, nr. 5/1971, p. 169-171. (Institutul de studii istorice și social-politice de pe lângă C.C. al P.C.R.).

10 FEBRUARIE — 25 de ani de cînd s-au încheiat, la Paris, de către statele învingătoare în cel de-al doilea război mondial, tratatele de pace cu Bulgaria, Finlanda, Italia, România și Ungaria (1947).

— 25 de ani de la consfințirea anulării Dictatului de la Viena (1947).

11 FEBRUARIE — 125 de ani de la nașterea (1847) lui TH. A. EDISON electrotehnician și inventator american (m. 1931).

12 FEBRUARIE — 150 de ani de la nașterea (1822) lui MELCHISEDEC ȘTEFĂNESCU, episcop, cărturar și bibliograf român, luptător neobosit pentru Unirea Principatelor (m. 1892).

— 35 de ani de la moartea (1937) lui MIHAI CRISTOF, luptător român în războiul civil din Spania (n. 1904).

15 FEBRUARIE — 1939. În zilele de 15—16 februarie au avut loc eroicele lupte ale muncitorilor de la Atelierele „Grivița”, conduse de P.C.R.

17 FEBRUARIE — 150 de ani de la nașterea (1822) lui GEORG WEERTH, publicist și scriitor german, considerat de Engels ca primul poet al proletariatului german (m. 1856).

Viața și isprăvile vestitului cavaler Șnapanschi. Prefață de Paul Langfelder. Buc., E.L.U., 1962. 251 p.

— 25 de ani de la moartea (1947) ELENEI VĂCĂRESCU, scriitoare română de limbă franceză (n. 1866).

Văcăreanu, Elena; Noailles, Anna de. *Versuri.* În românește de Demostene Botez și Lazăr Iliescu. Cuvânt înainte de Zoe Dumitrescu-Bușulenga. Buc., „Albatros”, 1971. 224 p. (Cele mai frumoase poezii, 127).

20 FEBRUARIE — Ziua cefeștilor.

21 FEBRUARIE — 1905. S-a constituit primul sindicat din țara noastră.

— Se împlinesc 65 de ani de când izbucnește marea răscoală a țăranilor (8/21 februarie 1907).

Vezi: Vlădescu, George. *1907 în literatura română.* Bibliografie selectivă. În: *Revista bibliotecilor*, 20, nr. 1, ian 1967, p. 44—45.

23 FEBRUARIE — 1948. Între 21 și 23 februarie au avut loc lucrările celui de-al VI-lea Congres al P.C.R. (primul Congres al P.M.R.), care a realizat unitatea politică, ideologică și organizatorică deplină a clasei muncitoare.

24 FEBRUARIE — 1848. La sfârșitul lunii februarie a apărut *Manifestul Partidului Comunist*, elaborat de K. Marx și Fr. Engels.

Marx, Karl și Engels, Friedrich. *Manifestul Partidului Comunist.* Ed. a 9-a. Buc., Editura politică, 1969. 104 p. cu facs. (Biblioteca marxist-leninistă).

— 1945. La chemarea P.C.R., 600 000 de oameni ai muncii din Capitală au demonstrat împotriva guvernului Rădescu, pentru instaurarea unui regim democratic.

25 FEBRUARIE — 1890. A apărut ziarul *Munca*, organ politic muncitoresc.

3 MARTIE — 1949. Între 3 și 5 martie a avut loc ședința plenară a C.C. al P.C.R. care a adoptat rezoluția privind întărirea alianței dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare și pentru transformarea socialistă a agriculturii.

— 70 de ani de la moartea (1902) poetului român SAMSON BODNĂ-RESCU (n. 1840).

Scrieri. Antologie, prefață, note, bibliografie de Aurel Petrescu. Text stabil și glosar de

Paul Lăzărescu. Buc., E.P.L., 1968. XXXV + 572 p. + 11 f. pl. (Scriitori români).

6 MARTIE — 1945. A fost instaurat primul guvern democratic din istoria României, condus de dr. Petru Groza.

— Se împlinesc 100 de ani de la nașterea (1872) scriitorului norvegian JOHAN BOJER (m. 1959).

Ultimul viking. Roman. Prefață de Mihai Murgu. Buc., E.L.U., 1967. 247 p. + 1 f. portr.; *Fascinația minciunii. — Foamea cea mare.* Romane. Prefață de Alexandru Sever. Buc., E.P.L., 1969. XLVII + 407 p. (B.P.T., 510).

8 MARTIE — Ziua internațională a femeii.

9 MARTIE — 1966. Între 7 și 9 martie a avut loc Congresul de constituire a Uniunii Naționale a Cooperativelor Agricole de Producție.

10 MARTIE — 100 de ani de la nașterea (1872) lui ALEXANDRU (ALECU) CONSTANTINESCU, militant al mișcării muncitorești din România (m. 1949).

Huscariu, N. *Alexandru Constantinescu.* Cuvânt înainte de Constantin Pirvulescu. Buc., Editura politică, 1970. XIV + 257 p. cu portr. și ilustr. (Institutul de studii istorice și social-politice de pe lângă C.C. al P.C.R. Colecția „Evocări”).

— 100 de ani de la moartea (1872) lui GIUSEPPE MAZZINI, revoluționar și publicist italian, unul dintre conducătorii mișcării de eliberare națională a poporului italian (Risorgimento) (n. 1805).

12 MARTIE — 55 de ani de la victoria revoluției burghezo-democratice din Rusia, de la răsturnarea regimului absolutist țarist.

14 MARTIE — 1883. A murit KARL MARX.

15 MARTIE — 30 de ani de la moartea (1942) lui VASILE DEMETRIUS, poet și prozator român (n. 1878).

Domnul deputat. Roman cu răscoalele din 1907. Buc., E.S.P.L.A., 1957. 208 p. + 1 f. portr.; *Scrieri alese.* Vol. 1—2. Ed. îngrijită, prefață și note de Margareta Feraru. Buc., E.P.L., 1967. Vol. 1. Nuvele. LXIII + 423 p. + 1 f. portr.; vol. 2. Romane. 432 p.

16 MARTIE — 90 de ani de la nașterea (1882) lui NICOLAE TITULESCU, om politic și diplomat român (m. 1941).

Discursuri. Studii introductive, texte alese și adnotări de Robert Deutsch. Buc., Editura științifică, 1967. 623 p. + 16 f. pl.; *Documente diplomatice.* Colectiv de redacție sub conducerea prof. univ. George Macoveșcu. Buc., Editura politică, 1967. 895 p. + 10 f. pl.

Oprea Ion M. *Nicolae Titulescu.* Monografie. Buc., Editura științifică, 1966. 408 p. + 10 f. pl.

18 MARTIE — 1871. Proclamarea Comunei din Paris.

Rosenzweig, D. *Comuna din Paris.* Ed. a 2-a. Buc., Editura științifică, 1962. 432 p. cu ilustr.; *Comuna din 1871.* Ed. îngrijită de Jean Bruhat, Jean Dautry și Emile Tersen. Trad. din limba franceză. Buc., Editura politică, 1962. 372 p. cu ilustr.

19 MARTIE — 65 de ani de la nașterea (1907) lui GHEORGHE PETRE, militant în mișcarea muncitorească din țara noastră (m. 1943).

21 MARTIE — Ziua internațională pentru eliminarea discriminării rasiale.

— 50 de ani de la crearea de către Partidul Comunist Român a organizației revoluționare de tineret din țara noastră — U.T.C. (1922).

— 120 de ani de la nașterea (1852) lui N. ZUBCU-CODREANU, militant în mișcarea socialistă din România (n. 1878).

23 MARTIE — 125 de ani de la nașterea (1847) lui A.D. XENOPOL, istoric, sociolog, economist și filozof român (m. 1920).

Scrieri sociale și filozofice. Ed., studiu introductiv, comentarii și note de N. Gogoneață și Z. Ornea. Buc., Editura științifică, 1967. 432 p. + 3 f. pl.

Gogoneață, Nicolae și Ornea, Z. A. D. *Xenopol. Concepția socială și filozofică.* Buc., Editura științifică, 1965. 264 p. + 4 f. pl.; Toma, Gheorghe. *Xenopol despre logica istoriei.* Buc., Editura politică, 1971. 264 p.

27 MARTIE — Ziua mondială a teatrului.

— 175 de ani de la nașterea (1797) scriitorului francez ALFRED DE VIGNY (m. 1863).

Omer A. Remzi
1929—1971

La 13 octombrie 1971 a încetat din viață profesorul Omer A. Remzi, directorul Bibliotecii municipale din Brăila.

S-a născut la 2 februarie 1929 în comuna Mircea Vodă din județul Tulcea.

Pînă în 1969, îndeplinește sarcini pe linie de partid și de stat. Din anul 1970 este numit director al Bibliotecii municipale din Brăila. Se remarcă printr-o muncă neobosită, de fiecare zi, pentru ridicarea prestigiului bibliotecii și lărgirea sferei sale de activitate pe baze științifice.

Cu un larg orizont cultural și cu o excepțională putere de pătrundere, a reușit, într-un timp

Versuri alese. Traducere, note și îngrijire de ediție de Ionel Marinescu. Prefață de Ovidiu Drimba. Buc., Editura tineretului, 1968. 176 p. cu portr. (Cele mai frumoase poezii, 104).

— 20 de ani de la moartea (1952) scriitorului român ION A. BASSARABESCU (n. 1870).

Pe drezină. Nuvele, schițe, amintiri. Prefață și tabel cronologic de G. Dimisianu. Buc., E.P.L., 1963. XXXIII + 334 p. + 1 f. portr. (B.P.T., 170); *Scrieri alese.* Ed. îngrijită și prefață de Teodor Virgolic. Buc., E.P.L., 1966. 660 p. + 8 f. pl. (Scriitori români); *În vacanță.* Povestiri. Buc., Editura tineretului, 1968. 112 p. cu ilustr. și portr. (Prima mea bibliotecă); *Un om în toată firea.* Schițe, nuvele, amintiri. Ed. îngrijită și studiu introductiv de Tiberiu Avramescu. Buc., Editura tineretului, 1968. 328 p. (Lyceum. 19).

Virgolic, Teodor. *Doi nuvețiști: Emil Gireanu și I. A. Bassarabescu.* Buc., E.P.L., 1965. 215 p. + 2 f. portr.

28 MARTIE — 30 de ani de cînd au fost executați de către fasciști (1942) POMPILIU ȘTEFU și NELU MOHĂNESCU, militanți ai mișcării muncitorești din țara noastră (n. 1910; n. 1914).

30 MARTIE — 65 de ani de la nașterea (1907) lui FRANCISC PANET, militant comunist, erou al luptei împotriva fascismului (m. 1941).

31 MARTIE — 1893. Constituirea Partidului social-democrat al muncitorilor din România.

foarte scurt, să înțeleagă specificul muncii bibliotecare și să rezolve cele mai dificile probleme care se ridicau în fața Bibliotecii municipale din Brăila. Ordonarea fondurilor de publicații, așezarea acestora pe formate, adaptarea localului instituției necesităților actuale de lucru cu cartea, modernizarea lui, acțiunea de depistare din bibliotecile mari și apoi de microfilmare, aproape în întregime, a publicațiilor periodice brăilene apărute pînă în prezent, precum și introducerea unui sistem riguros științific de muncă sînt cîteva din toate cîte se datoresc eforturilor neprecupețite ale directorului — numai de 1 an și jumătate — Omer A. Remzi.

Moartea fulgerătoare l-a surprins în plină muncă de aplicare a planurilor legate de propășirea bibliotecii din Brăila, planuri despre care ne mai vorbesc azi doar agendele lui de lucru.

Pentru colectivul Bibliotecii municipale din Brăila va rămîne veșnic în amintire omul tăcut și modest, conducătorul ferm și remarcabilul activist pe tărîmul culturii — Omer A. Remzi.

Serviciile de bibliotecă adresate cititorilor-copii (VIII)

Constituirea și completarea colecțiilor (urmare)

Cum achiziționăm ?

Nu vom insista asupra amănunțelor tehnicii de achiziție, deoarece procesul privește serviciul de completare al bibliotecii în general.

Ne vom mulțumi să repetăm că bibliotecarul pentru copii trebuie să parcurgă în întregime proiectele de planuri editoriale difuzate în ultimele luni ale fiecărui an și să noteze, cu siglele serviciului său, în dreptul fiecărui titlu pe care-l crede oportun de achiziționat în cadrul bugetului ce-i este planificat, numărul de exemplare necesar. Comanda serviciului pentru copii trebuie corelată cu comenzile celorlalte servicii din bibliotecă — de către lucrătorul care răspunde de completare pe întreaga unitate — și vizată de directorul unității.

În bibliotecile școlare, proiectele de planuri editoriale trebuie cu necesitate consultate — după adnotarea lor de către bibliotecar — de câte un profesor din fiecare specialitate, de comandantul-instructor de pionieri și de secretarul U.T.C. pe școală și apoi vizate de directorul unității de învățământ.

Serviciul pentru copii trebuie să păstreze o evidență clară a precomenzilor efectuate, atât ca titluri cât și ca exemplare comandate, pentru ca, la apariția cărții, să poată acționa în conformitate cu acestea.

Izvoarele de creștere a colecțiilor sînt :

— achizițiile în cadrul bugetului planificat (prin colecturi sau librării,

case de filme, magazine muzicale, magazine de jucării, Baza de aprovizionare și desfacere a Ministerului Învățămîntului);

— donații (frecvente mai ales în bibliotecile școlare: trebuie acceptat totul, apoi, în funcție de profilul bibliotecii și de necesitățile de completare, fondul va fi triat; vor fi reținute numai publicațiile care au șanse de circulație, restul urmînd a fi redistribuit, prin schimb interbibliotecar sau transfer);

— schimb interbibliotecar, transfer de publicații și aprovizionare prin Rezerva națională de carte, serviciu aparținînd Bibliotecii Centrale de Stat (în această privință încă nu s-au făcut decît timide și sporadice încercări, sistemul urmînd a fi fundamentat pe căi legale).

În calcularea și întrebuintarea bugetului bibliotecii publice pentru copii, trebuie să se țină seamă de următorii factori :

— înlocuirea publicațiilor uzate fizic sau moral, prin noi ediții sau prin compactarea volumelor deteriorate (aproximativ 10 la sută din buget);

— aprovizionarea curentă cu noi apariții editoriale, pentru menținerea caracterului atractiv al colecțiilor; contractarea de abonamente la periodice;

— dezvoltarea serviciilor, fie datorită expansiunii demografice a localității deservite, fie prin înmulțirea categoriilor de materiale de bibliotecă puse la dispoziția cititorilor.

Bugetul bibliotecilor școlare este fixat în funcție de tipul școlii și de numărul elevilor înscriși în școala respectivă. Normele în vigoare prevăd următoarele alocații: 4 lei pentru fiecare elev din clasele 1—4; 8 lei pentru fiecare elev din clasele 5—8; 12 lei pentru fiecare elev de liceu. Potrivit Regulamentului pentru organizarea și funcționarea bibliotecilor școlare, valoarea contractului încheiat cu colectura va reprezenta 75 la sută din totalul fondului aprobat la articolul 40, al. 404; restul de 25 la sută va fi folosit pentru: plata abonamentelor la presă; achiziționarea unor publicații de la librărie sau anticariat; procurarea de materiale tehnice de bibliotecă.

Indrumările privind organizarea și activitatea bibliotecilor școlare nr. 113.194/11.X.1968 prevăd și condițiile în care se poate face achiziție de carte prin anticariat și librărie.

Transferul de publicații este reglementat, pentru bibliotecile școlare, prin Instrucțiunile Ministerului Învățământului nr. 43.854/1965.

Ministerul Învățământului ar trebui să reglementeze și raportul dintre sumele cheltuite pentru achiziția de carte și periodice destinate elevilor și achiziția de carte și periodice destinate corpului didactic, distorsiuini în ambele sensuri întilnindu-se adesea.

Cît achiziționăm ?

În ceea ce privește mărimea fondurilor de cărți, raportată la populația deservită, Proiectul de norme pentru bibliotecile publice (document dezbătut la Sesiunea F.I.A.B. de la Liverpool din anul 1971) prevede la capitolul „Fonduri de cărți”: „la nivelul minim de furnizare a materialului, se cer cel puțin 3 cărți pe cap de locuitor, cererea micșorându-se pe măsura creșterii populației :

la 3 000— 5 000 loc.	— 3 cărți pe	cap de locuitor (9 000— 15 000);
la 5 000— 20 000 „	— 3—2 cărți pe	cap de locuitor (15 000— 40 000);
la 20 000—100 000 „	— 2 cărți pe	cap de locuitor (100 000—200 000);
la 100 000 loc. și mai mult	— 2—1 1/2 cărți	pe cap de locuitor.

Aproximativ o treime din fondul total al bibliotecii publice este destinat copiilor“.

Creșterea curentă a fondurilor, conform aceleiași proiect de norme, trebuie să fie de cel puțin 250 de cărți la 1 000 de locuitori, cifra de 300 de intrări curente anuale la 1 000 de locuitori constituind o proporție mulțumitoare pentru a permite reflectarea unei mari varietăți de teme. Din aceste achiziții,

aproximativ o treime trebuie să fie cărți destinate copiilor. Norme internaționale, detaliate, privind în mod special completarea colecțiilor secțiilor pentru copii urmează a fi elaborate prin grija Subsecției bibliotecii pentru copii din F.I.A.B. Pînă atunci, practica internațională a acreditat următoarele cifre: 5—6 cărți pentru fiecare cititor înscris sau 2—3 cărți pentru fiecare copil între 5 și 15 ani; în localitățile rurale — o medie de 1 500 — 2 000 de cărți pentru copii în fiecare bibliotecă; în localitățile urbane — la 6 000 de copii, aproximativ 4 000 de volume, deci 2/3 de volume pentru fiecare copil, proporția de cărți mărindu-se în cazul deservirii unei colectivități mai mici și micșorându-se în cazul unei colectivități mai mari.

Compoziția fondurilor trebuie să fie dozată în funcție de nevoile specifice fiecărei vîrste. Iată, după L.McColvin¹⁵⁾, proporția în care trebuie să fie achiziționate cărțile: 20 la sută din totalul fondurilor pentru preșcolari și elevi mici; 60 la sută pentru copii între 9 și 13 ani; 20 la sută pentru copii peste 13 ani, în cazul în care le este asigurat accesul la colecțiile pentru maturi: în caz contrar, procentul va fi mai mare.

Numărul de exemplare achiziționate din fiecare titlu depinde în primul rînd de categoria în care este încadrată publicația respectivă :

— cărți de referință (de obicei publicații scumpe, care nu se împrumută și care se achiziționează într-un singur exemplar);

— publicații care se împrumută la domiciliu (achiziționate în mai multe exemplare, pe cît posibil compactate);

— publicații care nu se împrumută (albume de artă, manuale, cărți din import, prea scumpe pentru a fi achiziționate în mai mult de un exemplar și pentru a fi puse în circulație prin împrumut la domiciliu).

Ca rezultat al unei achiziții greșit dirijate sau al unor donații, se pot constitui stocuri de rezervă, care trebuie canalizate către schimb interbibliotecar sau transfer la alte unități.

În ceea ce privește unitatea publică, hotărîtoare în fixarea numărului de exemplare cumpărate este puterea de circulație a publicației — după gradul de interes de care se bucură, din partea publicului cititor, genul literar. scrii-

torul, disciplina sau colecția editorială respectivă; în funcție de cerere, este stabilit și numărul de exemplare, cu grija mereu prezentă ca publicațiile valoroase să fie achiziționate în mai multe exemplare, iar cărțile de importanță trecătoare în puține exemplare.

În biblioteca școlară, determinantă este poziția publicației față de programa școlară: dacă scriitorul sau opera respectivă sînt menționați în recomandările învățămîntului, atunci titlul trebuie achiziționat în atîtea exemplare cît să acopere nevoile de lectură simultană ale școlărilor. De aceea, putem întîlni în bibliotecile școlare opere ale clasicii în cîte 20—50 sau chiar mai multe exemplare, fără ca să avem sentimentul că banii au fost cheltuiți pentru achiziții inutile. Dacă lucrarea respectivă constituie material ajutător pentru activitatea extrașcolară sau simplă lectură recreativă, atunci cererea de lectură nu poate fi simultană și deci numărul de exemplare achiziționat va fi cel normal, de 1—3 volume.

Hotărîtor în stabilirea numărului de exemplare achiziționate este și *modul de acces* la publicații: dacă unitatea nu poate amenaja o sală de lectură și difuzează cărțile numai prin împrumut la domiciliu, atunci este nesănătos să achiziționeze doar un singur exemplar dintr-un titlu. De asemenea, o pondere mare în fixarea comenzilor sub raport numeric o are relația cu alte colecții sau cu fondurile pentru adulți ale aceleiași unități, coordonarea achizițiilor între unitatea publică și unitățile școlare din aceeași localitate.

Și încă un criteriu determinant în gospodărirea bugetului: dacă biblioteca are bani puțini și nu poate cumpăra tot ceea ce ar trebui să figureze în colecțiile ei, ea trebuie să achiziționeze în primul rînd publicațiile pe care copilul nu și le poate cumpăra pentru biblioteca proprie — lucrări de referință, cărți mai scumpe, ediții în mai multe volume, culegeri de texte, antologii, cărți în limbi străine — și să neglijeze total sau parțial cărțile de aventuri, pentru care oricînd copilul găsește citiva lei să și le cumpere sau un prieten să i le împrumute.

Scăderea fondurilor

Înlăturarea periodică din colecții a titlurilor sau a exemplarelor care prezintă un grad scăzut de atractivitate este o acțiune complementară celei de completare. Am arătat mai sus că un procent de 10 la sută din buget trebuie rezervat pentru reînnoirea fondurilor (achiziții de reeditări ori cumpărări de exemplare suplimentare de la anticariat sau librărie) și

pentru repararea sau compactarea exemplarelor uzate fizic.

Față de operația de scădere a fondurilor cu lucrările uzate moral (conținut depășit din punct de vedere ideologic sau științific) ori cu exemplarele uzate fizic, bibliotecarii noștri manifestă încă un conservatorism avansat: datorită faptului că în bibliotecile școlare norma de salarizare mai depinde — în parte — și de numărul de volume aflate în gestiune, datorită faptului că încă în bibliotecile mici și mijlocii dările de seamă invocă ca argument irefutabil în eficacitate miile de volume posedate de unitatea respectivă, lucrătorii ezită să micșoreze această cifră, chiar dacă indicele de circulație scăzut arată clar că o parte din exemplare ocupă în mod inutil un spațiu prețios.

Un lucru trebuie să fie împiedec bibliotecarilor: copiilor nu trebuie să li se împrumute exemplare degradate, incomplete, murdare sau cu defecte tipografice. Pe lîngă funcția instructivă, cartea are și un rol bine determinat în formarea simțului estetic al copiilor și, de altfel, aceștia trebuie învățați să respecte cartea. Cînd biblioteca nu are mijloace materiale pentru repararea și compactarea exemplarelor uzate, un ajutor însemnat în redarea aspectului plăcut cărților îl pot da colectivele de „prietenii ai bibliotecii“ formate din copii; de asemenea, elevii ar trebui să consacre o parte din orele de muncă patriotică îngrijirii bibliotecii școlare sau publice.

În ceea ce privește menținerea atractivității din punct de vedere al conținutului colecțiilor, se poate calcula, pentru fiecare unitate bibliotecară în parte sau pentru ansamblul unităților de același gen, o cifră medie de împrumuturi, alăt în ceea ce privește întreaga colecție, cît și pentru fiecare categorie de cărți în parte*). Dacă observăm că unele titluri circulă mai puțin decît media stabilită pentru categoria respectivă (lipsa de interes față de ea nedatorîndu-se unor cauze extrinsece — plasarea nefavorabilă în raftul cu acces liber sau uitarea ei în depozit, omiterea ei din cataloage, insuficiența popularizare etc.), este cazul să conchidem că ele prezintă un grad de atractivitate insuficient în raport cu dezerdatele cititorilor și să acționăm în consecință.

Dacă nu luăm măsuri ca din fondurile bibliotecii să fie îndepărtate regulat lucrările care formează balastul natural, firesc al oricărei colecții constituite în timp, atunci atractivitatea și utilitatea practică a majorității unită-

TRIMESTRUL sau ANUL	DUPĂ CONȚINUT						DUPĂ LIMBĂ		TOTAL trimestrul sau anul
	Lingvistică. Literatură		Nebeletristică		Lucrări de referință	Limba română	Alte limbi		
	80 8,09	8 - /progre- ma școlară / programel/	7, 2, 3	5, 6				7	
preșcolari și școlari mici	intrate								
	ieșite								
TOTAL EXISTENT:	intrate								
	ieșite								
școlari între 8 și 12 ani	intrate								
	ieșite								
TOTAL EXISTENT:	intrate								
	ieșite								
TOTAL EXISTENT:	intrate								
	ieșite								
TOTAL EXISTENT:	în cifre								
	Procent realizat								
TOTAL EXISTENT:	Procent ideal								
INDICE DE CIRCULAȚIE:									

Fig. 1

ților colecției vor diminua încetul cu încetul.

Scăderea fondurilor este cu atât mai importantă într-un serviciu de bibliotecă adresat copiilor cu cât, se știe, viața activă a unei publicații la secția de împrumut a acestei unități este inferioară unei medii de 2 ani.

Pentru a prelungi existența fizică a unei cărți pentru copii, este bine să o achiziționăm deja compactată sau să o compactăm imediat după achiziționare. Prețul mai mare plătit pentru asemenea exemplare reprezintă, de fapt, o mare economie de fonduri bănești.

Trebuie să precizăm și în acest context că biblioteca pentru copii *nu are sarcină de arhivare*; ea nu trebuie să fie un muzeu al cărții pentru copii (funcția de păstrătoare a edițiilor care marchează istoricul editării literaturii pentru copii este deținută de bibliotecile cu drept de depozit legal) și nici un muzeu al manualelor școlare (funcție care aparține bibliotecilor pedagogice).

Periodice

În biblioteca pentru copii, presa adecvată trebuie să constituie o prezență obligatorie: prin citirea unei reviste, copiii se obișnuiesc să întârzie în localul bibliotecii și să o frecventeze regulat; un articol de revistă se citește mai ușor și nu fixează prea mult timp atenția copilului, constituind un factor important în deprinderea copilului cu procesul lecturii; prin consultarea presei, tinărul poate obține informații la zi asupra actualității politice, cultural-artistice etc.

În acest sector de achiziții, legătura cu fondurile bibliotecii pentru maturi este determinantă în fixarea abonamentelor. Dacă este posibil să se înlesnească accesul copiilor la colecțiile de periodice administrate de biblioteca pentru maturi (soluția cea mai propice), atunci în serviciu pentru copii nu vor fi contractate decât abonamente la presa de copii și tineret propriu-zisă (atât în limba română și în limbile naționalităților conlocuitoare — acolo unde este cazul —, cât și în limbi străine). Dacă cooperarea pe acest tărâm între serviciul pentru copii și biblioteca pentru maturi este imposibilă sau greoaie (situarea în localuri diferite, plasarea colecțiilor de periodice în săli de lectură cu regim de liniște etc.), atunci biblioteca pentru copii trebuie, evident, să alocă o sumă mai mare din totalul bugetului pentru contractarea de abonamente, vizând și periodice care, în general, pot intra în sfera de interese ale copilului:

magazine cu conținut variat, reviste ilustrate, reviste de largă informare socială și culturală, de popularizare a științei și tehnicii, presă sportivă, filatelie, de cinema, cuvinte încrucișate etc., program de radio și tv., presă care informează asupra vieții culturale din localitatea respectivă etc. Un loc privilegiat trebuie să-l ocupe revistele școlare redactate de elevi, atât în bibliotecile publice, cât și în bibliotecile din unitățile de învățământ.

În afara acestor periodice, care se adresează publicului-cititor, în biblioteca publică pentru copii trebuie achiziționată presa de informare asupra producției de carte: revista *Cărți noi*, *Bibliografia R.S.R.*, bibliografia didactice și pedagogice; de asemenea, în măsura posibilului, reviste de învățământ și pedagogice. În biblioteca școlară, această ultimă categorie de periodice trebuie să fie reprezentată abundant, pentru a satisface cererile de informare ale cadrelor didactice. Prețiosul buget școlar alocat presei nu trebuie risipit în mod cu totul abuziv pe abonamente la periodice care se adresează exclusiv unei categorii restrinse de salariați din școală (contabil, administrator etc.), dar în orice unitate bibliotecară pentru copii trebuie să existe presa biblioteconomică.

Proiectul de norme FIAB prevede necesitatea de a alocă aproximativ 10—15 la sută din buget pentru presă.

Alte materiale de bibliotecă

Deoarece puține sînt materialele rămășiți privind achiziția nonpublicațiilor în bibliotecă, ne vedem nevoiți să apelăm la surse străine.

Proiectul de norme FIAB consemnează faptul că în nici o țară din lume nu s-au elaborat încă norme pentru nonpublicații, astfel că cele propuse sînt experimentale. De altfel, chiar și cifrele lansate se referă la bibliotecă în general, fără a fi precizat cuantumul care revine secției pentru copii. În orice caz, documentul prevede ca obligatorie prezența, chiar și în bibliotecile mici, a diafilmelor și diaporitivelor, a benzilor de magnetofon și a discurilor; de asemenea, a aparatului adecvat: picup, magnetofon, aparat de proiecție pentru 16 mm, epidiascop, documator la care se vor adăuga, în curînd, casete video.

În *Raportul Comitetului asupra obiectivelor bibliotecilor pentru copii în viitor*¹⁹ sînt specificate următoarele materiale: discuri (cu regim de împrumut la domiciliu); filme, diafilme și diaporitive (cu regim de împrumut instituțiilor și cititorilor individuali); materiale

pentru îndeletniciri practice; jucării pentru preșcolari și școlari mici (păpuși, jocuri de construit sau de reconstituire, cal de lemn): jocuri de inteligență și îndeminare (loto, domino, șah, jocuri de memorie, cărți de joc cu ilustrații etc.), numărătoare, creioane, culori, hârtie de desenat, tablă, instrumente muzicale (în special de ritm), teatru de păpuși.

În subcapitolul „Căi de informare în achiziții”²⁰⁾, am enumerat, la prezentarea *Catalogului de material didactic*, categoriile de materiale audio-vizuale care se găsesc în țara noastră.

Studierea compoziției fondurilor

Bibliotecarul din serviciul public pentru copii trebuie să întocmească și să completeze la zi o evidență strictă a fondurilor intrate, în care să fie specificate numeric — am propune trimestrial sau cel puțin anual — publicațiile intrate și retrase din circulație, pe categorii de vîrstă, domenii abordate, limbi etc., ca și indicele de circulație realizat.

Neavînd registrul de mișcare a fondurilor și registrul inventar proprii secției sale, bibliotecarul trebuie totuși să studieze în mod permanent compoziția fondurilor, considerînd materialul achiziționat atît ca unitate în sine, cît și în ansamblul colecțiilor.

Propunem un formular simplu (vezi fig. 1 de la p. 766), care ar putea fi întocmit și ținut la zi de orice bibliotecar. De asemenea, propunem constituirea unui fișier restrîns, în care să fie inserate — alfabetic pe nume de autori și titluri de anonime sau sistematic, după clasele CZU — semnalările bibliografice cores-

punzînd cererilor neonorate de bibliotecă sau lacunelor în achiziții constatate de bibliotecar.

Bibliotecarul școlar trebuie să întocmească o evidență clară a colecțiilor — pe nume de scriitori, titluri de lucrări, număr de exemplare — în raport cu recomandările programei școlare și cu numărul de elevi care ar putea prezenta simultan cereri de lectură, avînd permanent întocmită o listă a lipsurilor. O asemenea evidență se poate realiza cel mai bine pe fișele existente în catalogul alfabetic, pe verso cărora să fie specificate numărul de exemplare sau numerele de inventar ale tuturor exemplarelor existente; clasa la care este recomandată; eventual prețul unui exemplar.

Aceste evidențe sînt necesare pentru a realiza pe de o parte o politică de achiziții judicioasă, în raport cu deciziile reale ale cititorilor, iar pe de altă parte pentru a evita greșelile în completare, cheltuielile inutile de fonduri bănești.

Antoaneta CORVĂTESCU-TOFAN

18) *Op. cit.*, p. 82.

19) Ritmul cel mai rapid de circulație este înregistrat, în cazul bibliotecilor pentru copii, la lucrările cerute ca lectură obligatorie sau recomandată, apoi la beletristica îndrăgită de cei mici; este normal ca ritmul de împrumut pentru lucrările științifice, tehnice, de istorie sau geografie, adică pentru ceea ce constituie lectura de informare și instrucție, să fie mai lent decît cel al beletristicii.

20) *The Children's Library of the Future*; In: *Scandinavian Public Library Quarterly*, 3, nr. 3-4, 1970, p. 159-161.

20) apărut în *Revista bibliotecilor*, 25, nr. 11, nov 1971, p. 701.

VALENTINUS PLECKHERUS,
CORONA SAXO TRANSILVANUS

Fig. 1

Fig. 2

Completens rubricas
partiti, Veterumque Ungariae
Regum, usque ad Decretis
FERDINANDI PRIMI
Imp. & Regis.
~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~
TYRNAVIÆ,
Typis Academicis per Leopoldum Berger.
Anno 1774.

† IOS. EDER 1783

Fig. 4

Fig. 5

Asociaştiunea pentru spiginierea
inveşăceilor şi ^{de}rod. rom. din Braşov.

Colectivul redacţional al REVISTEI BIBLIOTECILOR

urează
tuturor
cititorilor

şi
colaboratorilor
săi

LA
MULTI
ANI!

A. TOFAN: *Biblioteca pentru copii* — *une bibliographie de livres pour les enfants*. *Alteasta interviu cu autoarea Elena Cărbun*
 Agneta NEMENY: *Unul din cele 4 librării din Sibiu*. *Conferința științifică*
 Val ALEXANDRU: *50 ani de la înființarea bibliotecii municipale din Iași*. *Un interviu cu H. Popa și S. Nașon*
 Daniela BĂLĂȘCU: *100 ani de la înființarea bibliotecii municipale din Iași*. *Un interviu cu dna. Gheorghiu, președintele*

Agneta NEMENY: *One of the 4 libraries in Sibiu*. *Scientific conference*
 Val ALEXANDRU: *50 years of the municipal library in Iași*. *An interview with H. Popa and S. Nașon*
 Daniela BĂLĂȘCU: *100 years of the municipal library in Iași*. *An interview with Mrs. Gheorghiu, the president*

SUMMAIRE

A. TOFAN: *Biblioteca pentru copii* — *une bibliographie de livres pour les enfants*. *Bref dialogue avec l'écrivain Elena Cărbun*
 Agneta NEMENY: *La lecture des livres dans le village de Sibiu*. *Une enquête sociologique*
 Val ALEXANDRU: *La Bibliothèque municipale „N. Torcu” de Ploesti*. *50 ans d'existence d'un demi-siècle*
 George VLĂDESCU: *La célébration d'un prestigieux anniversaire cent ans dans la tradition de la première bibliothèque Publique de l'État de Roumanie*
 Elena CĂRBUN: *Un cinquantenaire de la parution de la „Bibliographie roumaine”, la plus ancienne publication périodique roumaine*
 Arnold HUTTMANN, Anna KORDI et Gerold NUSSBACHER: *Les ex-libris de Transylvanie (IV)*
 Stefan GRUIA: *La 37ème session du Conseil de la IFLA*
 Henri ZALIS: *Flăușeni et la leur*. *Cent cinquante ans, depuis sa naissance*

SUMMARY

A. TOFAN: *Books for Children* — *a New Bibliography of Books for Children*. *Writer Elena Cărbun in a mini-interview*
 Agneta NEMENY: *The Reading of books in the Village of Sibiu*. *A sociological survey*
 Val ALEXANDRU: *The „N. Torcu” Municipal Library of Ploesti at its 50th Anniversary*
 George VLĂDESCU: *The Celebration of an Imposing Anniversary 100 Years Since the First Public Library of the Department of Giurgiu Was Founded*
 Elena CĂRBUN: *The Romanian „Bibliography”, the Oldest Romanian Periodical Publication Issued 150 Years Ago (1820)*
 Arnold HUTTMANN, Anna KORDI and Gerold NUSSBACHER: *The Transylvanian Ex-Libris (IV)*
 Stefan GRUIA: *The 37th Session of the IFLA Council*
 Henri ZALIS: *Flăușeni and the Book*. *The 150th anniversary of his birth*

REDACTIA: Str. Biserica Amzei nr. 5-7, sectorul 1, Bucuresti. Oficiul postal 22. Telefon 13.70.27

COLEGIUL DE REDACTIE
 George BAICULESCU, Dumitru BĂLĂȘU, Virgil CANDEA, Ion CIOTLOȘ, Antoaneta CORVADESCU-TOFAN (redactor șef), Stefan GRUIA (redactor șef), Alexandru IONĂȘCU, Atanase LURB, Gheorghe MAXIN, MESZAROS Bazel, Anne-Marie MIHIȚ (secretar de redacție), Constantin NEGULESCU, Gerold NUSSBACHER, Nicolae ONIGA, Mihai PĂRĂȘCU, Angela POBESCU-BRĂDICIENI, Dan SIMONESCU

